

TfS

www.schack.se

Garri Kasparov Världsettan tar farväl med förstaplats i Linares

Tidskrift för Schack
nummer 3/2005

Ur innehållet:

Ian Rogers:
Kungen abdikerar

Johan Hellsten:
**Sommarschack
I Sydamerika**

Pia Cramling:
**Damer i
lagmästerskap**

Emanuel Berg:
**Påskturneringen
i Norrköping**

Sveriges Schackförbund

Slottsgatan 155
602 20 Norrköping
telefon 011/10 74 20

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund och utkommer under 2005 med åtta nummer.

Ägare: Sveriges Schackförbund.
Samtliga prenumeranter är medlemmar i Tidskrift för Schacks Kamratförbund.

Prenumerationsavgiften för 2005 är 400 kr,
stödprenumerations 500 kr.
Postgiro 60 46 34-6.

Annonser

helsida 2000 kr
halvsida 1200 kr
kvartssida 700 kr
Sista sidan 3000 kr

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50% rabatt.

Manusstopp för annonser

Nummer 4 24 maj
Nummer 5 9 augusti
Nummer 6 13 september
Nummer 7 18 oktober
Nummer 8 15 november

TfS når läsarna ungefär fyra veckor efter manusstopp.

TfS

Årgång III

Tidskrift för Schack

Lars Grahn
Döbelngatan 3 B
212 13 Malmö
lars.grahn@schack.se

Redaktör och ansvarig utgivare

Lars Grahn

Prenumerationer och ekonomi

Ingemar Eriksson
011/10 74 20
ingemar.eriksson@schack.se

Marknadsansvarig

Robert Ericsson
robert.ericsson@schack.se

Bildhantering och layout

Lars Grahn

Korrekturläsare

Stellan Brynell

Ordförande i Informationskommittén

Jonas Eriksson
jonas@penquake.com

Utländska konton

Prenumeranter i Danmark, Finland och Norge kan betala prenumerationsavgiften till TfS-konton i respektive land.

Danmark: Nordea 2040 5496 831 669

Finland: Nordea 182030-7443

Norge: Nordea 6021.07.19256

Tryckeri: Wallin och Dalholm
boktryckeri, Lund
ISSN 0040-6848

Copyright, texts & illustrations ©
TfS, Malmö, Sweden.
All rights reserved. No part of this magazine may be reproduced, in any form or by any means, without permission in writing from TfS.

innehåll

176 Kungen abdikerar

Garri Kasparov vann superturneringen i Linares efter särskiljning, men förlorade det som kan komma att bli hans sista tävlingsparti. På en känslös presskonferens efter turneringen förklarade Kasparov (bilden) att han slutar sin professionella schackkarriär. Vår reporter Ian Rogers var på plats i Linares och rapporterar från avskedsföreläsningen.

190 Sommarschack i Sydamerika

Före turneringen i Arequipa svor Johan Hellsten sportsmanneåden med högra handen på hjärtat och den vänstra riktad mot skyn. Övriga spelare repeterade hans ord. Sedan var det dags för nationalsångerna. Hellsten försökte komma ihåg stroforna i "Du gamla Du fria" medan deltagarna från Peru, Bolivia och Chile glatt sjöng med i deras nationalsånger. Hellsten berättar hur det fortsatte och hur det gick för honom i själva turneringen.

199 Damer i lagmästerskap

Pia Cramling ger sina synpunkter på damallsvenskan och redogör för hur damschacket organiseras i några andra europeiska länder där hon spelar med i lagmästerskapen. Hon bjuder på ett parti från franska damligan.

Studiedom	202
Lösningsskalas	204
Schackhistoriska strövtåg	205
Läsarbrev	208
Arthur Illerbrand 1920–2005	210
Sven Folkunger 1945–2005	210
Simon Webb 1949–2005	211
Elitserien	212
Matchen: Motala SS–Eskilstuna SK	221
Förbundsaktuellt	224
Ungdomssidorna	
Flick–SM	226
Mitt i Schack	229
Flicklandskamp Sverige–Norge	230
Världens största schacktävling!?	233
Samtal med Sebastian	234
Norrlandsmästerskapen	238
Påskturneringen för tionde gången	239
Tävlingskalender	248

Medarbetare i det här numret:

Emanuel Berg, Stellan Brynell, Pia Cramling, Jonas Eriksson, Mats Eriksson, Calle Erlandsson, Johan Hellsten, Lars Karlsson, Ulf Lögdahl, Sebastian Nilsson, Ulf Norevall, Sture Olsson, Axel Ornstein, Bo Plato, Cathy Rogers, Ian Rogers, John Roycroft, Axel Smith, Tom Wedberg, Anders Willén, Ola Winfridsson.

Omslagsfoto:

Cathy Rogers

Kungen abdikerar!

**“Jag tager denna börda från mitt huvud
(...) med egen hand bortskänker jag
min krona.”**

Ur “Richard II” av William Shakespeare. Översättning:
C. A. Hagberg (reviderad av Sven Collberg)

Av **Ian Rogers**

Foto **Cathy Rogers**

Översättning **Ola Winfridsson**

När Garri Kasparov talade på presskonferensen vid avslutningen av årets Linaresturnering – en av de mest dramatiska händelserna i turneringens tjugotvååriga historia – kom jag att tänka på Shakespeares ord. I ett vittomfattande och emellanåt känslolöst uttalande (hans mor satt och grät) tillkännagav Kasparov att han drar sig tillbaka från schacket. Schackvärldens kung de senaste tjuugo åren abdikerar.

“I dag spelade jag mitt sista parti som schackproffs. Jag har inte längre några mål kvar att uppnå,” sa Kasparov. “Jag ville sluta på en hygglig nivå, inte som jag spelade för ett halvår sedan. Jag ville bevisa, inte minst för mig själv, att jag fortfarande är bättre än alla andra och det har jag gjort. Jag har inte förlorat min kärlek till spelet – då och då kommer jag att spela [igen] för nöjes skull, kanske i snabbschackturneringar. Men det kommer endast att vara för nöjes skull.”

Kasparovs tillkännagivande kom bara några timmar efter att han slarvat bort remi i ett bondeslutspel mot Veselin Topalov i sitt sista parti i Linares, vilket innebar att bulgaren hann ikapp och kunde dela förstaplatsen med världsettan. De fick

Linares 2005

			1	2	3	4	5	6	7	p
1. Garri Kasparov	g	RUS	■ ■ ½ 0	½ ½	½ ½	½ ½			½	8
2. Veselin Topalov	g	BUL	½	■ ■	0 ½	½ ½	½		½	8
3. Viswanathan Anand	g	IND	½ ½	½	■ ■	½ ½	½ 0	½ ½	½	6½
4. Peter Leko	g	HUN	½ ½	½ ½	½ ½	■ ■	½ ½	½ ½	½ ½	6
5. Michael Adams	g	ENG	0 0	0 ½	½	½ ½	■ ■	½	½ ½	5½
6. Paco Vallejo	g	ESP	0 0	0 0	½ ½	½ ½	0 ½	■ ■	½	4
7. Rustam Kasimdzjanov	g	UZB	½ 0	½ 0	½ 0	½ ½	½ ½	½ 0	■ ■	4

Röd markering: parti eller partiställning återfinns i artikeln.

delar på 175 000 euro men Kasparov, som legat i ledning turneringen igenom, tilldelades segertröfen enligt ett nytt särskiljningssystem där antalet vinster med svart gick före resultatet i minimatchen spelarna emellan. Därmed vann Kasparov – som hunnit bli 41 år – Linares för nionde gången, ett rekord som aldrig lär slås eller ens tangeras.

“I den här turneringen kände jag en särskild press eftersom jag visste att varje parti var mitt sista mot just den motståndaren. Jag kände mig som en raket under nedräkningen. I dag pallade jag inte längre för trycket.”

Kasparovs oväntade avslöjande överskuggade en minnesvärd turnering som i högsta grad rättfärdigade arrangörernas beslut att avskaffa startpengarna och i stället lägga dessa pengar i prispotten (förstapriset 2005 var tio gånger högre än 2004). År 2004 slutade nästan 80 procent av partierna remi. I årets upplaga föll remiprocenten till 64, den näst lägsta siffran sedan 1998. Huvudsaken var dock att 2005 års turneringen var ytterst händelserik, bland annat förlorade både världsettan och världstvåan i sista rondan medan Topalov nådde den delade förstaplatsen genom en stark slutspurt med tre raka vinster. Och även om Peter Leko lyckades med konststycket att bli den förste att remisera samtliga partier i Linares ska det påpekas att i sex av hans åtta första partier rådde materiell obalans.

“Det är sant att det gjordes fler misstag i år än vanligt, men det berodde på att det spelades mer kampschack,” påpekade Topalov som själv tappade onödiga halvpöäng mot Leko och Anand, men också fick ett par presenter i mötena med Adams.

Den ökade kampviljan gladdade inte bara Luis Rentero, turneringens grundare och ägare till Anibal Hotel där turneringen spelades, utan också

Linares borgmästare, schackentusiasten Juan Fernandez Gutierrez. När han inte var upptagen med de dagliga borgmästarsysslor (Linares är en medelstor stad 25 mil söder om Madrid) stod Fernandez att finna bland åskådarna på Anibal. Hans entusiasm för att följa spelet på plats delades uppenbarligen inte av särskilt många av Linares övriga invånare – spellokalen med plats för 100 åskådare var aldrig mer än halvfull (till skillnad mot internetpubliken som var större än någonsin).

Trots de många spännande partierna råder det dock inget tvivel om att Linares 2005 i första hand kommer att bli ihågkommen som Kasparovs sista turnering. I sitt slutanförande medgav Kasparov att det faktum att han avslutade karriären i en stad som på många sätt kommit att bli ett andra hem för honom var särskilt passande. På turneringens sista dag tog Kasparov sig tid att gå runt i hotelllobbyn och titta på foton från tidigare Linaresturneringar, vilket gav honom möjlighet att dra sig till minnes en tid då både hans och Anands hår fortfarande var korpsvart.

Vid avslutningsceremonin hade Kasparov tårar i ögonen när han omfamnade borgmästare Fernandez och Rentero. Rentero tillkännagav att spellokalen i fortsättningen skulle få namn efter Kasparov och att hotellet dessutom skulle få en Kasparovsvit. Kasparov sparade inte på lovorden över Linares-turneringen: “Linares är den bästa turneringen i världen – den är utan sin like. Det är en mycket trevlig känsla att ha vunnit både vid mitt första och mitt sista framträdande, 1990 respektive 2005. Förra året, när jag började fundera på ett lämpligt tillfälle att dra mig tillbaka, insåg jag att det fanns två saker jag ville göra – vinna det ryska mästerskapet och ta hem Linares en gång till. Nu har jag fullgjort denna uppgift.”

Garri Kasparov

Ålder: 41

Ranking: 2804

Tidigare starter i Linares: 13

Bästa resultat i Linares: 1:a (1990, 1992, 1993, 1997, 1999, 2000, 2001 och 2002)

Fram till sista rondan såg Linares 2005 ut att bli en återgång till den stora Kasparovdominansens dagar. Utöver några oroliga ögonblick mot Anand i första rundan var det oftast Kasparov (sex år äldre än någon annan deltagare i turneringen) som pressade och hans vinster som svart över Kasimdzjanov och Adams i andra halvan var inget annat än lysande. Kasparov ville sluta när han befann sig på toppen och det var precis vad han gjorde.

Rustam Kasimdzjanov

Garri Kasparov

Damgambit (D 48)

Rond 9

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sc3 Sf6 4.e3 e6 5.Sf3 Sbd7 6.Ld3 dxc4 7.Lxc4 b5 8.Ld3 Lb7 9.0-0 a6 10.e4 c5 11.d5

Den andra huvudvarianten lyder 11.e5 cxd4 12.Sxb5.

11...Dc7 12.dxe6 fxe6 13.Lc2 c4 14.Sd4 Sc5 15.Le3

Det är för tidigt att spela 15.f4?! på grund av 15...0-0-0 med hotet 16...Txd4! följt av 17...Sb3!.

15...e5!?

Vanligtvis spelar man 15...0-0-0 16.De2 innan e5, men textdraget är också välkänt.

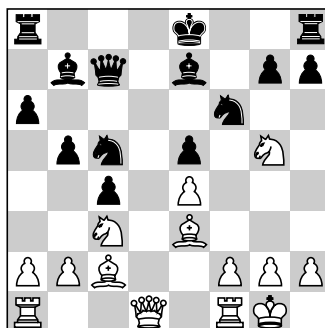
16.Sf3

Kasimdzjanov tog tio minuter på sig innan han valde textdraget framför 16.Sf5!? Scxe4 17.Sxe4 Sxe4 som ger vit två alternativ, 18.a4 och 18.Dg4. I bägge fallen får vit angreppschanser för bonden, men inget klart.

16...Le7

Kasparov spelade det här väldigt snabbt. Det är känt sedan tidigare att 16...Scxe4 17.Sxe4 Sxe4 18.Te1 ger vit fin kompensation för bonden.

17.Sg5

17...0-0!!

Kasparovs sensationella nya idé, svarts kvalitetsoffer är helt och hållet positionellt. Kasparov medgav efteråt att schackprogrammet Junior imponerat på honom genom att föreslå just detta offer – positionella kvalitetsoffer har tidigare ansetts vara något som endast vi människor förstår oss på, inte datorerna.

Tidigare har svart spelat både 17...Dc6 och 17...h6 här, dock utan att kunna erhålla utjämning.

18.Lxc5

Efter 20 minuters betänkande tar Kasimdzjanov upp den kastade handsken. I efteranalysen föreslog han 18.b4 som kanske ett säkrare alternativ, men efter att Kasparov visat varianten 18...Tad8 19.De2 h6 20.Lxc5 hxg5 21.Lxe7 Dxe7 22.Tab1 g4 var de bägge kombattanterna överens om att det är svart som sitter med alla trumf på hand.

18...Lxc5 19.Se6 Db6 20.Sxf8 Txf8 21.Sd5?

Ett grovt fel. Efter partiet visade Kasparov stolt idén 21.De2 De6! 22.h3 Ld4 med utmärkt kompensation för kvaliteten, även om Kasimdzjanovs sekundant Robert Hübner inte alls var lika imponerad. Enligt hans mening kan vit inte stå sämre eftersom svart inte har några bönder för kvaliteten. De flesta var dock av den åsikten att svarts ställning är betydligt mer lättspelad – planer som bygger på Tae1 och Sd1 föll inte särskilt många på läppen.

Kasparov var också i minoritet (han var i själva verket den ende ...) när han rekommenderade

21.a4!? som det enda sättet att testa svarts offer. Helt klart är att 21...b4?! 22.Sd5 är en betydligt bättre version av partifortsättningen för vit, men efter 21...Lxf2+! 22.Kh1 Ld4 23.axb5 axb5 är det svårt att tro att någon annan än svart kan ha övertaget.

21...Lxd5 22.exd5 Lxf2+ 23.Kh1

Kasimdzjanov funderade i ett par minuter över detta forcerade drag, ett tydligt tecken på att han hade förbisett 22...Lxf2+ när han spelade sitt 21:a drag.

23...e4 24.De2?!

“Det här förlorar ett viktigt tempo,“ påpekade Kasparov och hävdade att vit måste pröva 24.a4 e3 25.axb5 axb5 26.d6 i akt och mening att bemöta 26...Td8 med 27.Df3. Enligt världsettan är vits aktivitet tillräcklig för att han ska kunna hålla balansen. Därför övervägde Kasparov 26...g6!? som ett sätt att hålla grytan kokande.

24...e3 25.Tfd1 Dd6 26.a4

Efter partiet försökte Kasimdzjanov bygga ett försvar kring varianten 26.Td4 g6 27.Tad1, men efter Sh5 visade sig hans ställning vara alltför skakig.

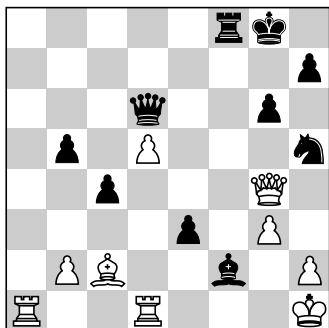
26...g6!

Först trodde Kasparov att svart har omedelbar vinst genom 26...De5 27.d6 Sh5, men hittade sedan försvaret 28.d7! Sg3+ 29.hxg3 Dxc3 30.Lf5!. Därför måste Sh5 förberedas på ett annat sätt.

27.axb5 axb5 28.g3 Sh5

Spelat först efter 40 minuters betänkande. Under partiet trodde de flesta i publiken att Kasparov bara lät sin motståndare svettas i tidsnöd och en förlorad ställning, men faktum är att han hade sett en hake med sitt tilltänkta offer. Till slut bestämde han sig för att lita på sin instinkt ...

29.Dg4

29...Lxg3! 30.hxg3

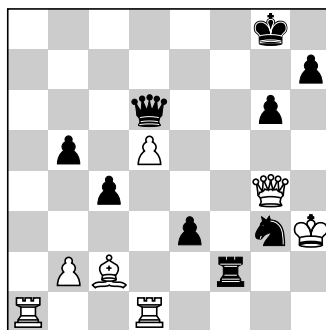
Efter partiet medgav Kasparov att han inte kunde hitta något sätt att bryta igenom vits försvarsmur efter 30.Tg1. På det hade han tänkt spela 30...Lxh2 (30...Sf4 var det andra huvudalternativet och Kasparov hade räknat på varianter som 31.hxg3 Dxd5+ 32.Kh2 Sd3! 33.Tg2 [33.Taf1 Sf2 vinner också

för svart] 33...Se5! och hotet 34...Sf3+ avgör. Tyvärr har vit det enkla 31.Txg3! varefter svart inte har något bra sätt att följa upp angreppet på.) 31.Dxh5 Lxg1 32.Txg1 Kg7 “och kanske har svart vinst-chanser“, sa Kasparov utan större övertygelse. Han hade dock missat det fantastiska 32...Tf1!! 33.Dg4 Tf2! och svart vinner löpare och parti eftersom 34.Tg2 förlorar omedelbart på grund av 34...e2!.

30...Sxg3+ 31.Kg2

31.Kg1 förlorar också raskt efter 31...e2 32.Te1 Dc5+ 33.Kg2 Df2+ 34.Kh3 Sh5! 35.De6+ Tf7 och vits kung är dödsdömd.

31...Tf2+ 32.Kh3

32...Sf5! 33.Th1 h5! 34.Dxg6+ Dxg6 35.Thg1 Dxg1 36.Txg1+ Kf7

Och med bara några sekunder kvar på klockan sträckte Kasimdzjanov fram handen.

37.uppg.

Michael Adams

Garri Kasparov

Sicilianskt (B 90)

Rond 12

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Le3 e6 7.Le2 Dc7 8.Dd2 b5 9.a3 Lb7 10.f3 Sc6!?

11.0-0 b4!
Kasparov är kanske världens störste expert på att försvara sig mot engelska angreppet och väljer här den mest kritiska varianten. I Wijk aan Zee 2002 försökte van Wely med planen Se5-c4 (efter Le7 och 0-0) mot Leko, men fick ordentligt med stryk. Topalov å sin sida råkade illa ut mot Adams i Fide-VM år 2000 när han testade en uppställning med Sbd7 och d5.

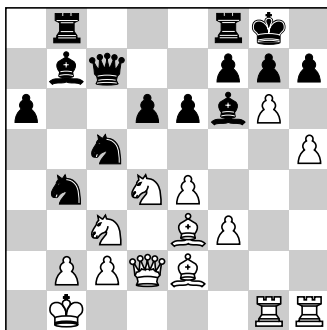
12.axb4 Sxb4 13.g4 Le7 14.g5 Sd7 15.h4 Sc5 16.Kb1 Tb8 17.h5 0-0 18.g6

Den enda logiska fortsättningen. Som Kasparov visade efter partiet strandar det konstlade 18.Sc5 Da5 19.Sa3 på 19...Lxe4! 20.fxe4 Sxe4 21.De1 Tf8 22.Sb3 Dxa3!! 23.bxa3 Sxc2 och svart har ett kraftfullt angrepp.

18...Lf6!

Spelat utan minsta tvekan (så här långt hade Kasparov använt mindre än en halvtimme). Det håller inte att försöka blockera g-linjen med 18...fxg6 19.hxg6 h6 på grund av 20.Lxh6! gxh6 21.Dxh6 Lf6 22.g7! Dxc7 23.Sf5! exf5 (på 23...Dxh6 vinner vit med 24.Sxh6+ Kg7 25.Tdg1+) 24.Thg1 Dxc7 25.Lc4+! d5 26.Txc7+ Kf7 27.exd5 och svarts kung är alltför exponerad för att kunna överleva.

19.Tdg1

19...La8!

På det här draget förbrukade dock världsettan 40 minuter – hans första och enda riktiga lutare i partiet. Under efteranalysen medgav Kasparov att han var väldigt stolt över detta ”utmärkta drag” som är starkare än 19...Db6, vilket tillåter vit den tematiska framstötten 20.h6! eftersom svarts dam har övergett sjunde raden.

20.Lg5

Vid första ögonkastet kan det verka logiskt att tvinga löparen till e5, men som vi kommer att se får vit aldrig tillfälle att spela f4. Efter partiet analyserade spelarna många angreppsmöjligheter utan att hitta något klart för vit. Om vit vill spela Lg5 måste det föregås av 20.gxh7+ för att se om svart tänker slå på h7 eller flytta till h8. I de flesta ställningar är Kh8 det naturliga draget, men här ser det väldigt riskabelt ut efter 21.Lg5 Le5 22.h6 g6 23.f4! Sxe4 24.Sxe4 Lxe4 25.fxe5 dxe5 26.Th4! med komplikationer som synbarligen är till vits fördel. Efter 20...Kxh7 behöver vit inte spela 21.Lg5, det finns andra planer att laborera med.

Vit har en annan farlig angreppsidé i 20.Lh6!?, även om det ser ut som om vit efter 20...Db6 (det mer ambitiösa 20...Sbd3!? slår väl ut för vit efter 21.gxh7+ Kh8 22.Sdb5! axb5 23.Lxd3 Sxd3 24.cxd3 och löparen på h6 är fortfarande tabu: 24...gxh6 25.Dxh6 Ld4 26.Se2!! med fortsatt farligt angrepp) måste framtvunga evig schack genom 21.gxh7+ Kxh7 22.Lxg7! Lxg7 23.Txc7+ Kxc7 24.Sf5+! exf5 25.Dg5+.

20...Le5 21.gxh7+?!

Det var inte för sent att spela 21.Lh6!?. Då kan svart pröva idéer som 21...Sxc2 eller 21...Sdb3!?, men Kasparov hade planerat 21...fxg6 22.hxg6 Db7!? (22...Sbd3 är måhända bättre även här). Nu kan vit antingen välja ett långt och tufft försvar med 23.Le3 (med eller utan gxh7+ inskjutet) 23...Sd5 24.Sd1 eller ge sig in i komplikationerna efter 23.Lc4!? som svart kan bemöta med 23...Sxc2! 24.Dxc2 Lxd4. Vit kan emellertid hålla näsan över vattenytan med 25.Td1! Lxc3 26.Dxc3 Txf3! 27.gxh7+ Kh8 28.Dxc7+! Dxc7 29.Lxc7+ Kxc7 30.h8D+! Txc7 31.Tdg1+ Kf6 32.Txc7 Lxe4+ 33.Ka2 och svarts vinstchanser är marginellt större än vits utsikter till remi.

21...Kxh7!

21...Kh8? 22.h6 g6 23.f4! leder genom dragomkastning till anmärkningen efter vits 20:e drag.

22.Sb3?

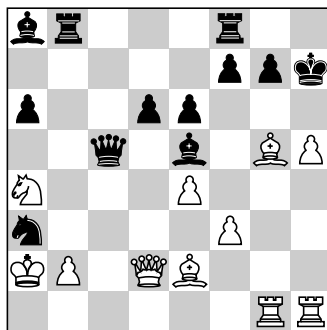
Ett taktiskt misstag spelat efter en dryg kvarts betänkande. Problemet för Adams är att han inte kan göra riktiga framsteg på kungsflygeln: 22.Lf4? faller på 22...Lxd4 23.Dxd4 e5, medan 22.f4?! tillåter 22...Sxe4! (inte 22...Lxd4 23.Dxd4 f6 [23...Sxe4 24.h6!] 24.h6! g6 25.f5! exf5 26.exf5 fxg5 27.fxc6+ Kxc6 28.Txc6+ Kxc6 29.Tg1+ och det är vit som tar hem spelet) 23.Sxe4 Lxd4! (23...Lxe4 24.fxe5 är bra för vit) 24.Dxd4 Dxc2+ 25.Ka1 Da4+ 26.Kb1 Tfc8 och svart mattar först.

Vit kan naturligtvis helt kallt ta tillbaka sitt 20:e drag och spela 22.Le3, men efter 22...Db6 kommer det extra draget mycket väl till pass. Visst kan vit bjuda fortsatt motstånd, men det är svart som har alla chanser.

22...Sxc2!

Det här kom nästan omedelbart.

23.Sxc5 Sa3+ 24.Ka2 Dxc5 25.Sa4

25...Sc2!!

En elegant avslutning – om vit slår damen blir det matt på b2.

26.Kb1 Da3! 27.uppg.

Vitsställning är hopplös efter 27.Dxc2 Tfc8 28.Dd2 Dxa4 29.Ld1 Da3.

Veselin Topalov

Ålder: 29

Ranking: 2757

Tidigare starter i Linares: 5

Bästa resultat: 3:a (1995 och 1997)

När Topalov seglade upp som världstrea i januari var det många som ansåg att denna höga placering endast skulle bli ett tillfälligt mellanspel och att bulgarens ojämnhet snart skulle ta ut sin rätt. Topalovs första åtta partier tycktes bekräfta denna profetia: än förstörde han bra ställningar, än lyckades han rädda dåliga. På något sätt lyckades han dock hålla sig på plus och kunde sedan iscensätta en osannolik jakt på förstapriset. Topalovs seger över Kasparov i sista rondan – en knapp vecka innan bulgarens 30-årsdag – är än mer anmärkningsvärd med tanke på förberedelserna: kvällen tillbringades framför tv:n och Champions League-fotbollen och morgonen därpå i Anibal Hotels kafé i samspråk med goda vänner.

Veselin Topalov

Garri Kasparov

Sicilianskt (B 30)

Rond 14

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 e5 4.Lc4 d6 5.d3 Le7 6.0-0 Sf6 7.Sh4!?

Inte världens mest skräckinjagande teoretiska nyhet. Tidigare har vit försökt förbereda f4 med

7.Se1, dock utan någon större framgång.

7...Sd4

Det tog nästan en kvart för Kasparov att bestämma sig för att inte utmana ödet med 7...Sxe4 (vilket ser naturligt och inte alltför riskabelt ut) och i stället välja det mer konservativa textdraget.

8.g3

Nu kan vits springare omgruppera till g2 om det skulle behövas. Knappast ett spelsätt som manar till efterföljd om man strävar efter fördel i öppningen, men å andra sidan har Topalov sett till att partiet förblir komplicerat.

8...Lg4 9.f3 Le6 10.Lg5 Sg8 11.Lxe7 Sxe7 12.f4 exf4 13.Lxe6 fxe6 14.Txf4 Kd7!

Enkelt och starkt. Genom att föra kungen ur farozonen hotar svart 15...g5 och torde inte ha några ytterligare problem.

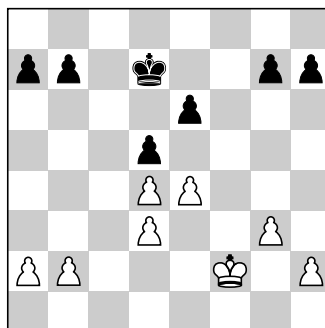
15.Sf3 Tf8 16.Txf8 Dxf8 17.Sxd4 cxd4 18.Se2 Df6 19.c3 Tf8! 20.Sxd4 Sc6 21.Df1!? Dxf1+?

Med tanke på att svart har två tillfredsställande alternativ till sitt förfogande är detta beslut att ge sig in i ett rörigt bondeslutspel närmast bisarrt. Efter partiet hävdade Kasparov att han enkelt kunde ha hållit remi med 21...Dd8, men efter 22.Sf3! Db6+ 23.d4 Dxb2 24.Tb1 Dxc3 25.Txb7+ Kd8 26.Tb3 är det fortfarande liv i ställningen. Däremot tycks 21...Sxd4 22.Dxf6 gxf6 23.cxd4 Tc8 24.Tf1 Ke7 vara klar remi trots vits merbonde.

22.Txf1 Txf1+ 23.Kxf1 Sxd4 24.cxd4 d5

Detta var tanken bakom alla generalavbyten och Kasparovs kroppsspråk (och snabba spel) visade tydligt att han ansåg ställningen vara remi. Onekligen en missbedömning från världsettans sida, men vad värre var, han hade inte insett att ställningen fortfarande kräver mycket exakt spel.

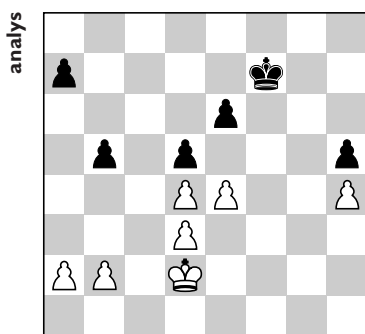
25.Kf2

25...Ke7?!

Förvånansvärt nog bör svart vänta med att aktivera kungen och i stället spela 25...g5! 26.Kf3 h5. Då kan vit endast komma fram på kungsflygeln genom att spela 27.h4 gxh4 28.gxh4 (Vit kan även försöka med 28.g4!? hxg4+ 29.Kxg4. Men här, när allt verkar förbi, har svart det otroliga 29...e5!! [först

hittat av den amerikanske stormästare Alex Yermolinsky] och plötsligt är det vit som måste spela exakt för att hålla remi: 30.Kxh4! [efter 30.exd5? Kd6 31.dxe5+ Kxe5 32.Kxh4 Kxd5 33.Kg5 Kd4 34.Kf6 Kxd3 35.Ke6 Kc2 såväl som 30.dxe5? dxe4 31.dxe4 Ke6 står svarts kung för nära damflygeln] 30...dxe4 31.dxe4 exd4 32.Kg3 Kd6 33.Kf2! Ke5 34.Kf3 och vit håller balansen) 28...Ke7. Vid första ögonkastet ser ställningen ut att vara lätt remi eftersom vit inte kan tränga igenom på kungsflygeln (29.Kf4 Kf6) och inte heller vinna tempo med bönderna på damflygeln. Kasparov upptäckte dock att vit fortfarande kan vinna med 29.Ke3! Kf7! (inte 29...b5? 30.Kf4 Kf6 31.a3! a5 32.b3! och svart hamnar i dragtvång) 30.Kd2 b5 (det hjälper inte att avvakta med 30...Ke7, vits kung tränger fram ändå: 31.Kc3 Kd6 32.Kb4 Kc6 33.Ka5! a6 [33...Kc7 34.Kb5 Kd6 35.a4 är liknande] 34.b4 och vit tar till sist kontroll över c5-fältet).

I diagramställningen leder 31.Kc3 a5 bara till remi, men Kasparov hittade 31.a4!! bxa4 (31...b4 32.a5!) 32.Kc3 a5 33.b4! med en förbluffande spegelvariant av planen med 28.g4 (se ovan) – den här gången med vinst för vit.

26.Kf3 Kf6 27.h4?

Vit förhastar sig. Han borde ha spelat 27.Kg4! och först därefter beslutat huruvida h-bonden ska ta ett eller två steg framåt.

27...g6?

Världsettan spelade textdraget omedelbart, men faktum är att detta är det avgörande felet. 27...h6! håller remi efter t.ex. 28.b4 b5 29.Kg4 (29.Kf4 g5+ leder till dragomkastning. 29.h5 Kg5 30.g4 g6 31.hxg6 Kxg6 32.Kf4 Kf6 är också okej för svart.) 29...g6! 30.Kf4 g5+ 31.Kg4 Kg6 och vit kommer inte vidare.

28.b4 b5

Om vit tillåts spela b5 får han alltför många tempodrag med a-bonden.

29.Kf4

Först nu insåg Kasparov att han stod på förlust – han skakade på huvudet och började gestikulera, men till ingen nytta. Skadan är redan skedd.

29...h6 30.Kg4 uppg.

Vit kan skapa ett ingångsfält på femte raden efter 30...Kf7 (30...h5+ 31.Kf4) 31.h5! Kf6 (31...g5 32.exd5 exd5 33.Kf5) 32.hxg6 Kxg6 33.Kf4 Kf6 34.g4 och svart måste släppa in vits kung via e5.

Veselin Topalov

Rustam Kasimdzjanov

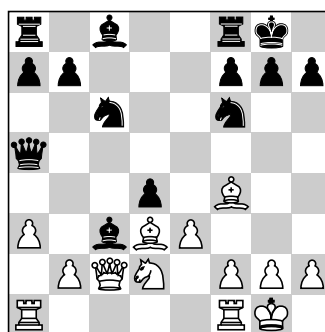
Damgambit (D 31)

Rond 12

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Le7 4.Sf3 Sf6 5.Lf4 0-0 6.e3 c5 7.dxc5 Lxc5 8.a3 Sc6 9.Dc2 Da5 10.Sd2 Lb4!? 11.cxd5 exd5 12.Ld3!?

Detta (en nyhet lanserad av Kortchnoi 1990) är ett försök att undvika 12.Sb3 Lxc3+ med utjämning.

12...d4 13.0-0 Lxc3

14.Sc4! Dh5 15.bxc3 Sd5

I stampartiet, Kortchnoi–Beliavsky (Amsterdam, 1990), fortsatte svart 15...dxe3, men efter 16.Sxe3 hade vit klar fördel.

16.Lg3

Olyckligtvis för vit strandar det närliggande 16.Ld6?! Td8 17.cxd4 på 17...b5! 18.Se5 Txd6 19.Sxc6 Th6! och svart har stampat fram ett avgörande angrepp ur tomma intet.

16...dxe3 17.Tae1!? Le6

17...exf2+ 18.Txf2 har ännu inte prövats, men det är uppenbart att vits kompensering för bonden är avsevärd.

18.fx3 Sde7

18...Tad8 19.Sd6 Se5?! gällde som huvudvariant tills Topalov i ett blindparti hittade 20.Lxh7+! – ett drag som både Tukmakov och Kortchnoi hade missat – och vann mot Kramnik i Monte Carlo 2001.

19.Sd6 b6 20.Tb1 f6

Det första nya draget. Syftet är att använda e5 som en språngbräda för svarts springare.

I Nadanian–Dervishi, Panormo 1998, spelades 20...Sd5 21.Tb5 (21.Dd2 Dg5) 21...Dh6, vilket lockade vit till 22.Txd5! Lxd5 23.Sf5 Dg5 24.Lh4 Dh5 25.Tf4 f6 26.Sg3 De8 27.Lxh7+ Kh8 28.Le4 och även om den här ställningen ser bra ut för svart

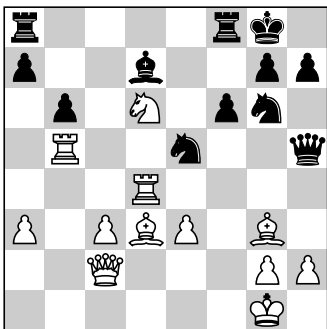
Kasparov mot Topalov i sjunde rondan.

vann Nadanian senare.

21.Tb5 Se5 22.Tf4!?

Topalov är ute efter att fånga motståndarens dam – en ambitiös plan som slår förvånansvärt väl ut. Det är hur som helst inte lätt att hitta något annat för vit eftersom kombinationen 22.Lxe5 fxe5 23.Lxh7+?! Dxh7 24.Txf8+ Txf8 25.Dxh7+ Kxh7 26.Txe5 Tf6 27.Se4 (med idén 27...Tg6 28.Txe6!) inte ger någonting efter 27...Kg6!

22...S7g6 23.Td4 Ld7

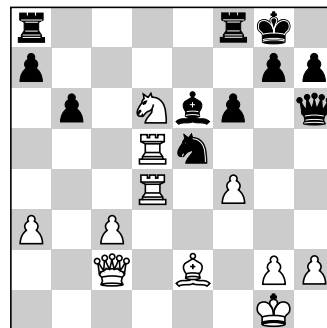
24.Tbd5! Le6

Vit har redan visat att han tänker offra tornet på d5 och Kasimdzjanov försöker ge motståndaren möjlighet att rädda det om han så önskar. 24...Lc6 25.Le2 leder till varianter som liknar partifortsättningen, men med sämre kontroll över f5 för svart.

25.Le2! Dh6 26.Lf4! Sxf4

26...Dh4 ser riskabelt ut och bemöts också bäst med 27.Dd2! Sxf4 (på 27...Lxd5 fångar vit damen med 28.Sf5) 28.exf4 Sg4 29.Lxg4 Lxg4 30.f5 och svarts pjäser är livsfarligt intrasslade.

27.exf4

27...g6?!

Därefter vinner vit forcerat, men frågan är om svart har något tillfredsställande försvar. 27...Lxd5? förlorar damen efter 28.Sf5! Dg6 29.Se7+ medan 27...Kh8 besvaras kraftfullt med 28.De4! (inte 28.fxe5?! fxe5 29.Td3 Lxd5 och vit måste utlösa remifallskärmen genom 30.Th3! – 30.Txd5? faller på 30...De3+ 31.Kh1 Tf2 32.Td2 Dxex2! – 30...Lb3! 31.Db1 La2!) 28...Lxd5 29.Dxd5 och svarts springare tittar sig ängsligt omkring efter en säker ruta att hoppa till. Det kan följa 29...Sg6 30.Sf7+ Txf7 31.Dxa8+ Tf8 (31...Sf8 32.Lc4) 32.Td8 och vit mattar.

28.De4! Lxd5 29.Dxd5+ Kh8 30.Te4!

En sista fines (30.fxe5? De3+ hade förstört allt hårt arbete) som Topalov antagligen såg när han spelade 24.Tbd5.

30...Sd7 31.Sf7+ Txf7 32.Dxf7 uppg.

Vits hot på sjunde och åttonde raden är ogardierbara.

Viswanathan Anand

Ålder: 35

Ranking: 2786

Tidigare starter i Linares: 10

Bästa resultat: 1:a (1998)

Anand har haft svårt att lyckas i Linares, men under större delen av årets upplaga såg han ut att vara den ende som kunde hota Kasparovs seger. Turneringens slutfas förvandlades dock till en mardröm för indiern när han först pressade för hårt som vit mot Vallejo i tolfte rondan, även om han mycket turligt lyckades rädda remi, och sedan gjorde samma sak mot Adams i slutronden med den skillnaden att engelsmannen inte släppte taget.

Rustam Kasimdzjanov

Viswanathan Anand

Sicilianskt (B 50)

Rond 11

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.c3 Sf6 4.Le2 Lg4 5.d3 e6 6.Sbd2 Sc6 7.Sf1

En av Kasimdzjanovs specialare, men Anands enkla svar får den att se tandlös ut.

7...d5 8.exd5 Sxd5 9.Da4 Lh5 10.Sg3

Kanske hade Kasimdzjanov tänkt spela 10.Se5, men efter 10...Lxe2 11.Sxc6 Dd7 12.Kxe2 Se7! behöver svart inte förstöra sin bondestruktur och då har vit ingen kompensation för sin avigt stående kung.

10...Sb6 11.Dd1 Lg6 12.O-O Le7 13.a4 O-O 14.a5 Sd5 15.Da4 Dc7 16.d4

En central bondeframstöt som är mer eller mindre obligatorisk eftersom vit annars blir sittande med en kungsindisk bondestruktur utan något av det motspel som normalt kännetecknar denna öppning.

16...cxd4 17.Sxd4 Sxd4 18.Dxd4 f5!

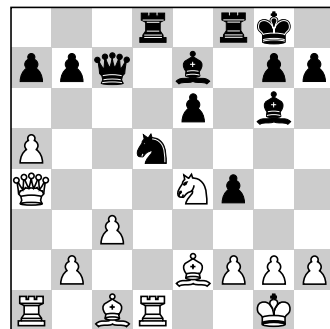
Ett hyperaggressivt försök att störa vits pjäser. Det naturliga draget 18...Tfd8 skulle ha gett svart en liten men bekväm fördel.

19.Da4 Tad8 20.Td1

Vit förhindrar 20...e5 och Anand byter därför plan.

20...f4!? 21.Se4?!

Väldigt frestande, men 21.Sf1 är säkrare eftersom det tar tid för svart att sätta e-bonden i rullning.

21...De5! 22.Lf3

Efter 22.f3 Lc5+! skulle vit ha anledning att ångra försvagningen av fältet e3.

22...b5! 23.Dc2

Enda draget eftersom springaren på e4 går förlorad efter 23.axb6 Sxb6.

23...Sf6

Anand var väldigt frestad att spela 23...Sb4, men han kunde inte hitta en väg förbi 24.De2! (24.cxb4 Lxe4 25.Te1 Lxc2 26.Txe5 Ld1! är mycket bra för svart) eftersom vit på 24...Lxe4 har det häpnadsväckande 25.Ld2!!.

24.Sxf6+ Dxf6 25.Db3

Förhindrar e5-e4, men endast tillfälligt.

25...Txd1+ 26.Dxd1 Td8 27.De2

En olycklig nödvändighet. 27.Db3?! förlorar omedelbart: 27...De5! 28.h3 De1+ 29.Kh2 Lh4! med hotet 30...Lg3+ och matt.

27...Ld3 28.De1 e5 29.Le2

Vit kunde ha prövat 29.h3 i hopp om att svart skulle överila sig med 29...e4?! 30.Lxe4 Lxe4 31.Dxe4 Td1+ 32.Kh2 f3 varefter 33.gxf3! Ld6+ 34.Kg2 torde vara tillräckligt för att hålla ställningen.

Svart har dock flera andra tilltalande alternativ, bl.a. 29...Lc5!? 30.b4 e4! och det mer stillsamma 29...a6.

29...Lxe2 30.Dxe2 e4 31.g3

Nu slår Anands angrepp igenom, men även efter 31.h3 Df5 ligger vit illa till (32...f3 hänger i luften).

31...e3! 32.fxe3

32.Kg2 hade varit mer hårdnackat, men det råder inget tvivel om att Anand skulle ha hittat 32...Dg6!

33.fxe3 (efter 33.f3 a6 har vit nästan inga drag)

33...De4+ 34.Df3 Dc2+ 35.Kh3 (35.Df2 f3+!)

35...Td6 med avgörande angrepp.

32...f3! 33.Dxb5

33.Dc2 förlorar också forcerat efter 33...f2+!

34.Dxf2 Td1+ 35.Kg2 Dc6+ 36.Kh3 De6+ 37.g4

(även 37.Kg2 De4+ 38.Kh3 g5! 39.g4 Td6 är hopplöst för vit) 37...Ld6! och hotet 38...Th1 är dödligt, t.ex. 38.Df5 Dh6+ 39.Dh5 Th1!

33...f2+ 34.Kg2 Tf8! 35.Dd5+ Kh8 36.Kf1 Dh6!

37.Ld2 Dh3+ 38.Dg2 Df5! 39.uppg.

Det finns inget försvar mot hotet 39...Dd3+.

Peter Leko

Ålder: 25

Ranking: 2749

Tidigare starter i Linares: 5

Bästa resultat: 1:a (2003)

Årets segrare i Wijk aan Zee spelade remi i alla tolv partierna, ett föga avundsvärt rekord, och Leko verkade aldrig nära att vinna något parti. Hans försvarsinsats mot Kasparov i rond 8 visade dock återigen varför "Utjämnaren" är så svårlagen.

Michael Adams

Ålder: 33

Ranking: 2741

Tidigare starter i Linares: 3

Bästa resultat: 3:a (1997, 2002)

För Adams vidkommande var detta en turnering där chanser försattes på löpande band. Eländet började redan i första rondan när han misshandlade ett vinnande angrepp mot Topalov å det grövsta – en bravad som han sedan upprepade i andra rundan mot samme motståndare. Vinsten mot Anand i sista rondan reparerade till viss del skadan, men vid det laget satt han fast på undre halvan av tabellen, främst på grund av det skrala resultatet mot de två turneringssegrarna.

Veselin Topalov

Michael Adams

Nimzoindiskt (E 37)

Rond 1

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 d5 5.a3 Lxc3+ 6.Dxc3 Se4 7.Dc2 e5!?

En av Adams favoritvarianter, oftast föregånget av 7...Sc6.

8.e3

Fyra ronder senare drog en välförberedd Kasparov 8.cxd5 Dxd5 9.f3 Sd6 10.dxe5 Dxe5 11.e4 Sc6 12.Se2! och efter 12...Le6 13.Lf4 Da5+ 14.Sc3 0-0-0 15.0-0-0 var Adams under hård press.

8...exd4 9.cxd5 Dxd5 10.Sf3 Sd6

En förständig reträtt. Det är välkänt att bonderovet är farligt och 10...Dc6 11.Sxd4 leder till ett otrevligt slutspel för svart.

11.Sxd4 Ld7 12.f3 Sc6 13.Sxc6 Lxc6 14.a4?!

14.Le2 hade varit mer försiktigt.

14...Dh5! 15.Le2 Dh4+ 16.g3 Dh3 17.Kf2 0-0-0

18.Ta3 The8 19.Lf1 De6 20.Le2

Svarts pjäser är välplacerade, men det saknas inbrytningsfält till vits ställning. Adams hittar emellertid en lysande framstöt som spränger den kinesiska mur som vit byggt runt sin kung.

20...g5!! 21.Tf1 g4 22.fxg4 Dh6?!

Svart har ett stort antal attraktiva angreppsidéer till sitt förfogande, men det frestande textdraget blir inte det knockoutslag Adams tänkt sig. Varken 22...Dd5 23.Ke1 eller 22...Se4+ 23.Kg1 Sg5 24.h4 Se4 25.Kh2 är helt klara fortsättningar och svart borde därför valt 22...h5! 23.gxh5 Dh3 med ett rasande angrepp. Det kan följa 24.Ke1 Le4 25.Ld3 (25.Dc5 Dxh2 26.Dxa7 Dxc3+ 27.Tf2 Te5! är ännu värre) 25...Dxh5 26.Lxe4 Sxe4 27.Tf4 f5 och svarts dominanta springare bör avgöra partiet – svart hotar helt enkelt att dubblera på d-linjen och mot det tycks det inte finnas något vettigt försvar.

23.Kg1 Dh3 24.Ld3 Se4

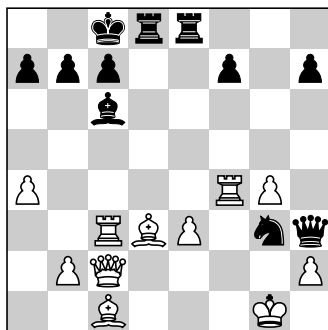
Efter 24...Dxg4 25.Txf7! Dh5 26.Tf4 Dd5 27.e4 bör vit klara sig.

25.Tf4 Sxg3!?

Än en gång frestande, men springaren kommer snart att vara utan reträttsfält. Det är möjligt att Adams undvek 25...Sg5 på grund av 26.e4 Sxe4 27.Lf1, men efter 27...Dh6! kan vit inte slå på e4 och svart torde därför fortfarande ha en liten fördel.

26.Tc3!

26.hxg3 strandar på 26...Txd3! (27.Txd3 Dh1+ 28.Kf2 Dg2+ med damvinst).

26...Te6?

Svart underskattar styrkan i vits svar. 26...Txd3! 27.Txd3 Le4 tillåter remischackar efter 28.Txf7 c6 29.Tdd7!, men svart kan fiska efter mer med 27...f5 eller rentav 27...Tg8!?. Observera att 26...h5? faller på 27.Txc6! bxc6 28.La6+ Kd7 29.Txf7+

Te7 30.Tf3 och springaren är åter dödsdömd.

27.e4! Sh5

27...Lxa4 är förvisso trixigt, men slår tillbaka på svart efter 28.Txc7+! Kb8 29.Dxa4! Txd3 30.Txb7+! och det är vit som mattar först.

28.Lc4! Dh4 29.Lxe6+ fxe6 30.gxh5 Dxh5 31.Td3 Tg8+ 32.Tg3 Td8

Adams fortsätter i den fåfånga förhoppningen att Topalov ska ställa till det för sig i tidsnöden.

33.Le3 e5 34.Tf1 h6 35.b4 a6 36.b5 axb5 37.axb5 Lxb5 38.Tg7 c6 39.Da2 La6 40.De6+ Kb8 41.Dd6+! uppg.

En tursam vinst för bulgaren.

Rustam Kasimdzjanov

Ålder: 25

Ranking: 2678

Tidigare starter i Linares: 0

Under första halvan av turneringen lyckades den regerande Fide-världsmästaren försvara en hel rad tvivelaktiga ställningar och hålla remi i samtliga sex partier. I andra rundan straffade sig Kasimdzjanovs brist på Linaresfärdiga öppningar i betydligt högre utsträckning och han föll tillbaka kraftigt.

Paco Vallejo

Ålder: 22

Ranking: 2686

Tidigare starter i Linares: 3

Bästa resultat: 6:a (2002, 2003 och 2004)

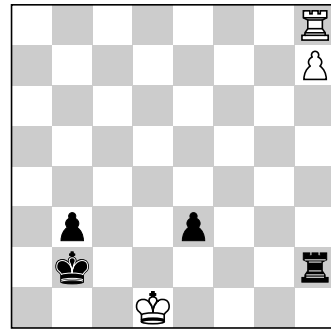
För första gången var Vallejo rankad bland världens 20 bästa och detta tycks turneringen igenom ha inspirerat honom till allvarligt menade vinstförsök mot sina kollegor i världseliten, något som inverkarde menligt på resultatet. Hans enda vinst kom efter en Fritz-inspirerad teoretisk nyhet mot Kasimdzjanov, men spanjorens starkaste minne torde vara

partiet mot Anand i tolfte rondan där han misslyckades med att vinna ett enkelt tornslutspel efter det att indiern överspelat sin ställning i ett försök att hålla jämna steg med Kasparov:

Viswanathan Anand

Paco Vallejo

Rond 12

Efter att ha pressat Vallejo för hårt i slutet av första tidskontrollen har Anand hamnat i en förlorad ställning och i syfte att stressa motståndaren till misstag har indiern spelat väldigt snabbt. I diagramställningen har dock Vallejo fortfarande gott om tid – 15 minuter (Anand hade två timmar kvar). Spanjoren greps dock av panik i tron att han slarvat bort vinsten och spelade därför

66...Kb1??

Vinstplanen 66...Td2+! 67.Ke1 Td7 är inte alltför svårfunnen ... Efter t.ex. 68.Ke2 har svart flera vinstvägar: 68...Ta7 69.Kxe3 Ka2, 68...Tc7 69.Kxe3 Kc2 eller till och med 68...Te7 även om svart efter 69.Kd1! i slutändan måste växla över och täcka a- eller c-linjen. Efter textdraget kunde en lättad Anand rädda sig undan med ett mörkblått remi-öga:

67.Tb8 Txb7 remi

Varför drar han sig tillbaka?

Kasparov hade uppenbarligen umgåtts med tankar på att dra sig tillbaka en längre tid, men det som slutligen fick honom att bestämma sig var det faktum att det inte blev något av den tilltänkta matchen i Dubai mot Fide-världsmästaren Rustam Kasimdzjanov. Det var fjärde gången Kasparov fick se en utmanarmatch mot Fide-världsmästaren – först Ponomarev och sedan Kasimdzjanov – gå upp i rök. Med sina förhoppningar om att återvinna världsmästartiteln (om så bara Fides världsmästartitel) slagna i spillror såg Kasparov inte längre

någon vits med den enorma arbetsinsats som hans spelstil kräver.

“Jag kan inte längre se några mål. Inom överskådlig framtid finns det inga utsikter till en match om den enade VM-titeln, och ärligt talat, utöver det finns inget jag kan hoppas på i schackvärlden. Den totala röra som vi sett de senaste två åren har bara ökat min frustration; för mig verkar det som om alla bara glatts åt att jag hela tiden nekats möjligheten att spela om VM-kronan.”

Efter att han fattat beslutet i januari var det hela

bara en fråga om när. Kasparov hade redan tackat ja till Linares (men nej till att spela i en ny superturning i Sofia i maj) och det föll sig naturligt att avsluta den aktiva karriären i sin favoritturnering.

Kasparov gjorde för övrigt klart att det faktum att han slutar inte innebär att han kommer att ge sig in i politiken på heltid:

“Jag lägger ner en del tid på rysk politik,” sa han och förklarade att det är en moralisk plikt att motsätta sig Vladimir Putin för

var och en som sett hans rätta ansikte.

Det är dock det fortsatta skrivandet som Kasparov känner sig mest entusiastisk inför.

“Jag vill slutföra *My Great Predecessors*, ett projekt som växer mer och mer för varje år som går.” Kasparov, som regelbundet skriver för *Wall Street Journal*, kommer snart också att publicera *How Life Imitates Chess* – en bok som är tänkt att visa hur man kan tillämpa schacket på beslutsfattande i verkliga livet.

Hansen, Curt	2633
Illescas, Miguel	2633
Ghaem Maghami, Ehsan	2632
Graf, Alexander	2632
Vaganian, Rafael	2631
Tiviakov, Sergei	2631
Seirawan, Yasser	2631
Bu, Xiangzhi	2630
Sargissian, Gabriel	2630
Beliavsky, Alexander	2630
Gurevich, Mikhail	2630
Mirosnjitjenko, Jevgenij	2628
Charlov, Andrei	2628
Movsesian, Sergei	2628
Almasi, Zoltan	2628
Hjartarson, Johann	2628
Nikolic, Predrag	2627
Kempinski, Robert	2627
Gustafsson, Jan	2627
Naiditsch, Arkadij	2626
Smirnov, Pavel	2624
Istratescu, Andrei	2624
Hübner, Robert	2624
Vladimirov, Jevgenij	2623
Timofejev, Artjom	2622
Cheparinov, Ivan	2621
Filippov, Valerij	2621
Efimenko, Zahar	2620
McShane, Luke	2620
Kortchnoi, Viktor	2619
Belov, Vladimir	2617
Berkes, Ferenc	2617
Sadler, Matthew	2617
Najer, Jevgenij	2615
Goldin, Alexander	2615

Elo-listan

1 april 2005

Topp 100

Kasparov, Garri	2812	Kasimdzjanov, Rustam	2670
Anand, Viswanathan	2785	Malachov, Vladimir	2670
Topalov, Veselin	2778	Nisipeanu, Liviu-Dieter	2670
Leko, Peter	2763	Bruzon, Lazaro	2669
Kramnik, Vladimir	2753	Georgiev, Kiril	2666
Ivancjuk, Vasilij	2739	Sutovsky, Emil	2665
Adams, Michael	2737	Moisejenko, Alexander	2665
Polgar, Judit	2732	Sokolov, Ivan	2662
Bacrot, Etienne	2731	Dominguez, Lenier	2658
Svidler, Peter	2725	Chalifman, Alexander	2658
Gristjuk, Alexander	2724	Nakamura, Hikaru	2657
Morozevitj, Alexander	2717	Nielsen, Peter Heine	2653
Shirov, Alexei	2714	Milov, Vadim	2653
Gelfand, Boris	2713	Smirin, Ilia	2649
Barejev, Jevgenij	2709	Zvjaginsev, Vadim	2649
Drejjev, Alexei	2705	Ye, Jiangchuan	2648
Akopian, Vladimir	2703	Navara, David	2647
Bologan, Viktor	2700	Mamedjarov, Sjachrijar	2646
Kamsky, Gata	2700	Harikrishna, Pentylala	2646
Ponomariov, Ruslan	2695	Rublevskij, Sergei	2645
Aronian, Levon	2693	Kobalia, Michail	2644
van Wely, Loek	2687	Sasikiran, Krishnan	2642
Motylev, Alexander	2680	Avrukh, Boris	2642
Volokitin, Andrei	2679	Eljanov, Pavel	2641
Lautier, Joel	2678	Bauer, Christian	2640
Vallejo, Paco	2677	Lputian, Smbat	2640
Karpov, Anatolij	2674	Onistjuk, Alexander	2638
Short, Nigel	2673	Ni, Hua	2638
Radjabov, Teimur	2673	Vescovi, Giovanni	2638
Sakajev, Konstantin	2672	Fressinet, Laurent	2638
Krasenkow, Michal	2672	Jobava, Baadur	2637
Azmajparasjvili, Zurab	2671	Karjakin, Sergej	2635
		Aleksandrov, Aleksej	2635
		Volkov, Sergej	2634

Sverigetoppen

Hellers, Ferdinand	2605
Andersson, Ulf	2579
Agrest, Evgenij	2579
Hellsten, Johan	2554
Hillarp-Persson, Tiger	2533
Berg, Emanuel	2531
Cicak, Slavko	2530
Hector, Jonny	2513
Wedberg, Tom	2501
Cramling, Pia	2499
Degerman, Lars	2492
Hall, Jesper	2487
Karlsson, Lars	2472
Brynell, Stellan	2466
Barkhagen, Jonas	2461
Åkesson, Ralf	2461
Wiedenkiller, Michael	2459

Ernst, Thomas	2459
Schüssler, Harry	2446
Lyrberg, Patrik	2432
Johansson, Jan	2432
Hermansson, Emil	2432
Åstrom, Robert	2427
Wessman, Richard	2426
Ornstein, Axel	2426
Cramling, Dan	2425
Eriksson, Johan	2423
Sjödahl, Pontus	2422
Lindberg, Bengt	2422
Bergström, Christer	2420
Bator, Robert	2419
Olsson, Anders	2416
Laveryd, Peter	2410
Broström, Göran	2410
Vernersson, Per	2406
Lejlic, Samir	2401
Carlsson, Pontus	2401
Malmgren, Sven-Göran	2400
Ingbrandt, Johan	2400
Ahlander, Björn	2398
Uddenfeldt, Dan	2395
Jonsson, Hans	2395
Ivarsson, Stefan	2395
Winsnes, Rikard	2394
Svensson, Bengt	2390
Schneider, Lars-Åke	2385
Jepson, Christian	2383
Åberg, Anton	2383
Renman, Nils-Gustaf	2380
Welin, Thomas	2375
Niklasson, Christer	2375
Ong, Kezli	2371
Svenn, Gösta	2360
Hammar, Bengt	2360
Lindberg, Bo	2359
Sandström, Ludvig	2357
Hesselborn, Per-Ove	2355
Engqvist, Thomas	2355
Moberg, Karl Johan	2354
Furhoff, Johan	2354
Larsson, Per	2353
Jansson, Börje	2349
Couso, Luis	2347
Sjöberg, Mats	2346
Roxendal, Lennart	2345
Kaiszauri, Konstanty	2345
Carleson, Caspar	2345
Bator, Zbigniew	2345
Åkesson, Joel	2345
Johansson, Lars-Erik	2344
Tikkanen, Hans	2342
Andréasson, Ingvar	2341
Hedman, Erik	2340
Helgason, Reynir	2339

Bobby Fischer till Island

Den 21 mars antog det isländska parlamentet en speciallag som gjorde det möjligt att ge Bobby Fischer isländskt medborgarskap. I föl berövades han sitt amerikanska pass och var därefter in-ternerad i Japan i drygt nio månader.

Fischers juridiska ombud lyckades under den tiden avvärja en utlämning till USA. Tidigare fick han ett tillfälligt isländskt pass och visum till Island, men det räckte inte för att beveka de japanska myndigheterna. Med ett regelrätt isländskt pass kom saken i ett annat läge.

Fischer gjorde sannolikt sitt sista schackdrag i matchen mot Boris Spassky 1992. Det var genom att spela den matchen i Serbien och Montenegro, i strid med dåvarande FN-sanktioner, som Fischer kom på kant med de amerikanska myndigheterna.

Isländsk tv sände direkt med vinjetten "Fischer kommer hem" när Bobby Fischer anlände till sitt nya hemland sent på kvällen den 24 mars. Efter mellanlandning på Kastrup färdades Fischer i taxi via Malmö till den lilla flygplatsen i Everöd nära Kristianstad. Där väntade ett privatjet som tog honom den sista biten till Reykjavik. Bobby Fischer, som fyllde 62 år den 9 mars, är Islands tionde stormästare.

Eriksson, Magnus	2338	Pettersson, Lars-Erik	2325
Schneider, Stefan	2336	Ek, Hans	2325
Bergström, Rolf	2336	Burman, Anders	2325
Eriksson, Anders	2335	Wahlbom, Magnus	2321
Ziegler, Ari	2335	Svanquist, Ulf	2320
Björk, Carl-Magnus	2334	Rörvall, Göran	2320
Bergström, Peter	2334	Lukez, Franko	2320
Hjelm, Niclas	2333	Lichtenstein, Paul	2320
Andersson, Björn	2330	Jonsson, Mikael	2320
Hartman, Christer	2329	Olsson, Linus	2319
Kinnmark, Ove	2328	Sandén, Stefan	2315
Andersson, Mats	2328	Rothén, Håkan	2315
Malekian, Babak	2326	Liljedahl, Lennart	2315

Sommarschack i Sydamerika

del 1

Johan Hellsten ägnar sig huvudsakligen åt schackundervisning på universitetet hemma i Arica, men spelar mellan varven med i en och annan turnering i Chile och angränsande länder i Sydamerika. Vi bjuder på hans reseberättelser i två delar. I denna den första delen handlar det bland annat om turneringar i Arica och Arequipa. I andra delen, som kommer i nästa nummer, skriver Hellsten bland annat om sitt livs turnering: han vann en turnering i Chiles huvudstad Santiago med god marginal. Det blir då också en sväng om till Salinas i Ecuador.

Av Johan Hellsten

Här på det södra halvklotet infaller sommaren ungefär vid juletid, och sträcker sig fram till mitten av mars. Under denna period är stora delar av befolkningen i Chile, Peru och andra sydamerikanska länder på semester och inte oväntat arrangeras det en del schackturneringar. En kväll några dagar före nyårsfirandet gav jag terminens sista universitetslektioner och ett par veckor senare var det dags för årets första turnering: Aricamästerskapet.

Staden där jag bor heter Arica och ligger i Chiles nordspets, vid gränsen till Peru, i ett område präglat av öken. Det faktum att solen alltid skiner och det nästan aldrig regnar – jag har under drygt två år bevittnat ett enda regn, som i Sverige skulle gått under namnet "duggregn" – är intressant inte bara för turister utan även för arkeologer: några av historiens äldsta mumier har återfunnits i detta område, tack vare att klimatet är bland de torraste i världen.

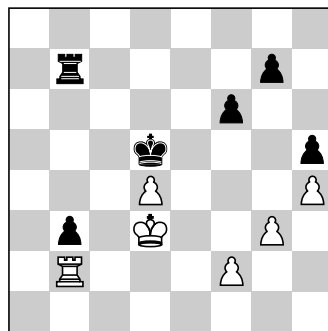
Schackligt sett är nivån inte särskilt hög i staden: det finns endast en handfull elorankade

spelare varav de starkaste ligger på cirka 2200. Ursprungligen var det tänkt att jag skulle delta i mästerskapet, men i samband med att det lades fram ett förslag om knock out-format var det ett par spelare som inte ville riskera att hamna på samma hälft som jag och till sist kom det istället på min lott att agera som domare. Turneringen genomfördes i universitetets regi, i fina lokaler med gott om plats för åskådare. Efter nio dagars spel avgick Epiro San Martín med segern. Epiro klarade under förra årets Chilemästerskap IM-normen men fick här gå ända till särs spel med två tiominuterspartier för att kunna besegra Patricio Flores, en av stadens mest rutinerade spelare och en flitig gäst på ICC, i finalen.

På förmiddagen nästa dag gav den nye Aricamästaren en simultan på stadens gågata och på kvällen arrangerades det en blixturnering på kasinot. Dagen därpå var det i samma lokaler dags för en uppvisningsmatch mellan San Martín och mig. I det första partiet (90 minuter för 40 drag, 30 minuter för resten av partiet) böljade spelet fram och tillbaka

för att så småningom mynna ut i följande slutspel:

Epiro San Martín
Johan Hellsten
Arica 2005

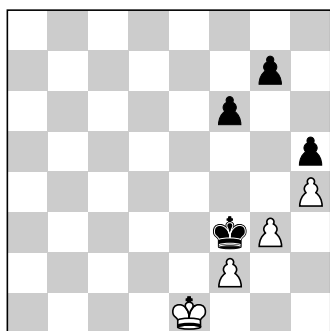

Det råder materiell balans men svarts avlägsna och långt framskjutna fribonde i kombination med tornets fördelaktiga placering bakom den ger honom en klar positionell fördel. Frågan är om det räcker till seger. Vilken är vits bästa fortsättning?

52.f3?

Det här draget verkar naturligt för att hindra svarts kung från att tränga in via e4. Dock visar det sig att svart nu kan vinna nästan forcerat.

Inte heller går det att röra tornet. Efter 52.Tb1? b2 53.Kc3 Tb8! använder svart sig av ett typiskt vapen när tornen står så här: dragtvång. Hans mål är att övergå till ett bondeslutspel i vilket den avlägsna fribonden gör att vits kung kommer tvåa till kungsflygeln. I klartext: 54.Kd3 (54.Txb2 Txb2 55.Kxb2 Kxd4 56.Kc2 Ke4 går över i huvudvarianten) 54...Tb3+ 55.Kc2 Kc4 56.d5 Tc3+ 57.Kxb2 (57.Kd2 faller på 57...Kb3 och vit får snart ge tornet på b-bonden) 57...Tb3+ 58.Kc2 Txb1 59.Kxb1 Kxd5 60.Kc2 Ke4 61.Kd2 Kf3 62.Ke1

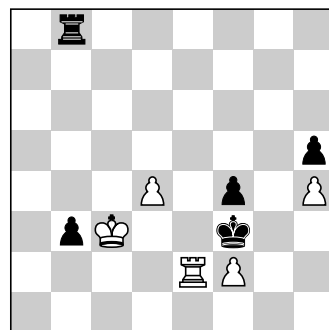
62...f5! och svart vinner genom att spränga vits bondekedja med f5 -f4 i nästa drag.

Bästa chansen är 52.Kc3! med idén passivt försvar. 52...Tc7+ bemöts nu med 53.Kd3 och svart har inget bättre än att gå tillbaka med tornet. 52...Ke4 leder ingenstans efter 53.Te2+ Kf3 54.Tb2! och svarts kung får slå till reträtt, medan 52...Tb8 53.Kd3 Tb4 helt enkelt besvaras med 54.Kc3, t.ex. 54...Tc4+ 55.Kxb3 Txd4 56.Kc3 och vit håller lätt remi. Jag var nära att slå fast att ställningen är remi men efter en del analyser tror jag nu att den går vinna, genom att förbereda kungens intrång på kungsflygeln. Min variant går 52...g5! 53.Kd3 (fel vore 53.hxg5? fxg5 och svart får en fribonde på h-linjen) 53...gxh4 (inte 53...g4? 54.Kc3 f5 och bondeslutspelet är inte längre förlorat: efter 55.Txb3! Txb3+ 56.Kxb3 Kxd4 57.Kc2

Ke4 [57...f4 58.Kd2 leder också till remi] 58.Kd2 Kf3 59.Ke1 f4 60.gxf4 Kxf4 61.Kf1 kommer svart inte längre åt vits h-bonde utan att byta g- och f-bönderna så slutresultatet blir remi) 54.gxh4 f5 (efter 54...Tb4 55.Kc3 Txd4 56.Txb3 Txb4 är merbonden knappast tillräcklig för seger; genom 57.Tb5+! Ke6 [57...Ke4?? 58.Tb4+] 58.Kd3 organiserar vit försvaret) 55.Kc3 f4 56.Kd3 Tb8 (det visar sig snart att tornet står bäst på sista raden) 57.Kc3 (57.f3 övergår till partiet) 57...Ke4 (57...f3 faller på 58.Txb3! Txb3+ 59.Kxb3 Kxd4

60.Kc2 och remi) 58.Te2+ Kf3

59.Td2 (svart vinner bondeslutspelet efter 59.Tb2 Kg4 60.Txb3 Txb3+ 61.Kxb3 Kxh4 62.Kc4

Kg5, t.ex. 63.Kc5 Kf6 64.Kc6 h4 och h-bonden går i dam med schack, eller 63.Kd3 Kf5 64.f3 [64.d5 faller på 64...h4! 65.d6 Ke6 66.Ke4 h3 med vinst] 64...h4 65.Ke2 Ke6 66.Kf2 Kd5 och svart vinner omgående) 59...Kg4! (59...b2? slutar med remi efter 60.Txb2 Txb2 61.Kxb2 Kxf2 62.d5 Kg3 63.d6 f3 64.d7 f2 65.d8D f1D 66.Dg5+) 60.d5 Kxh4. Svart verkar nu stå på vinst, t.ex. 61.d6 Kg4 62.d7 Td8 63.Kxb3 h4 64.Kc4 h3 65.Kc5 h2 och vit saknar ett tempo. Den här varianten känns inte glasklar och under alla omständigheter hade 52.Kc3 varit vits bästa chans i praktiken; nu förfogar svart över en plan som låter honom vinna partiet inom kort. Ser du vilken?

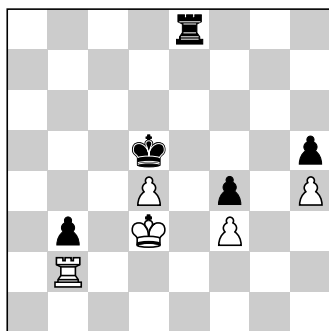
52...g5! 53.Kc3

Som redan nämnts är 53.hxg5 fxg5 inte att tänka på; vit kan inte stoppa både b- och h-bonden.

53...gxh4 54.gxh4 f5!

Felaktigt vore återigen 54...Tb8 55.Kd3 Tb4 56.Kc3 Txd4? 57.Txb3 Txb4 58.Tb5+ Ke6 59.Kd3 och vit klarar remi utan större problem.

55.Kd3 f4 56.Kc3 Tb8 57.Kd3 Te8!

Poängen med svarts spel från och med drag 52 blir tydlig: från e3 kommer tornet att tränga undan fiendekungen och d-bonden går förlorad.

58.Tf2?

Ett konceptuellt misstag: passivt försvar i en ställning som denna är inte att tänka på.

Det var nödvändigt att söka

aktivitet genom 58.Tg2 Te3+ 59.Kd2 Kxd4 60.Tg5 även om svart kan vinna vackert genom 60...Txf3 61.Txh5 Tf1! (med idén 62...b2) 62.Tb5 b2! 63.Txb2 Tf2+ 64.Kc1 Txb2 65.Kxb2 f3.

58...Te3+ 59.Kd2 Kxd4

Med avgörande fördel. Resten är enkelt.

60.Kc1 Tc3+ 61.Kb1

Eller 61.Kb2 Tc2+.

61...Ke3 62.Tg2 Kxf3 63.Tg5 Ke2 64.Txh5 f3

Den nya fribonden går inte att stoppa och Epiro gav slaget förlorat. Ett intressant slutspel som belyser principen om att varje bondedrag skapar nya svagheter – i detta fall ledde 52.f3? till en avgörande försvagning av e3.

Det andra matchpartiet avgjordes snabbt och under märkliga omständigheter.

Johan Hellsten

Epiro San Martín

Benoni (A 56)

Arica 2005

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 e5

Från domarbordet kunde jag redan i inledningen av stads-mästerskapet se att Epiro var en tänkbar motståndare i uppvisningsmatchen efter turneringen, där "el campeón" skulle göra upp med "el maestro". Sin tjeckiska Benoni hade Epiro blottat i ett antal vänskapliga blixtpartier och jag passade på att förbereda mig mot en öppning som jag tidigare inte riktigt tagit på allvar.

4.Sc3 d6 5.e4 Le7 6.Sf3 Sbd7 7.g3

Det finns många sätt att bemöta svarts solida uppställning. Jag väljer ett av de lugnare.

7...a6 8.a4 Tb8 9.Lg2 b5?!

Epiro var väl påläst och utförde utan betänkanke detta drag, som får !? av Lautier i Informator 61 i samband med dennes vinstparti som vit mot Tony Miles 1994. Det blir snart tydligt varför jag vänder på tecknen.

Bättre verkar 9...0-0 10.0-0 Se8 följt av 11...Sc7 och först där-

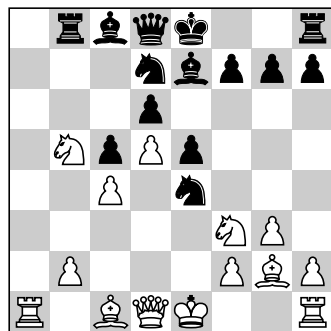
efter b7-b5.

10.axb5 axb5 11.Sxb5!

Den franske stormästarens analys fortsätter 11.cxb5 0-0 12.0-0 Se8 med idén Sc7 och kompensation för det offrade materialet. Jag fortsätter gärna med vit: efter 13.Sd2! Sc7 14.Sc4 Sxb5 15.Sa5 är vits ställning den klart bättre både efter 15...Sxc3 16.bxc3 och 15...Sd4 16.Sc6 Sxc6 17.dxc6 följt av 18.Ta7 eller kanske 18.Sd5. Men slaget med springaren är ännu starkare.

11...Sxe4

Annars behåller vit merbonden, t.ex. genom att gå tillbaka med springaren till c3.

12.Sa7!

Den här ställningen hade jag haft på fickschacket några dagar tidigare. Tänk om man alltid hade sådant flyt med förberedelserna. Springaren når c6 med förödande effekt.

Mindre övertygande vore 12.Sxe5?! Sxf2!.

12...Lb7?

Enda chansen var 12...Ta8! 13.Sc6 Txa1 14.Sxd8 Lxd8 15.0-0 0-0. Vit har materiell fördel men ställningen är i alla fall full av liv.

13.Sc6 Lxc6 14.dxc6 Sb6

Efter 14...Sdf6 står den andra springaren utsatt på e4, t.ex. 15.0-0 h6 (eller 15...0-0 16.De2 med idén 17.Se1) 16.Dc2 Dc7 17.Te1 och svart förlorar material.

15.Ta7!

Det ökar trycket på motståndaren.

15...Tc8

Efter 15...Ta8 16.Tb7! Sc8 17. 0-0 är svart helt paralyserad.

16.Sxe5?!

Ännu starkare var 16.Db3! Sa8 (16...0-0 faller på 17.c7 Txc7 18.Dxb6) 17.Db7 Sf6 18.Lh3! Tb8 och nu vinner både 19.c7 och 19.Txa8.

16...dxe5

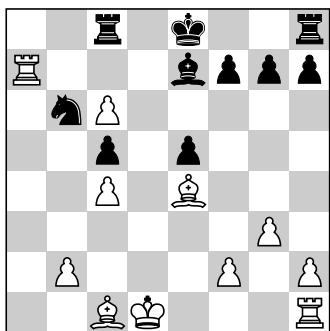
På 16...Sxf2 hade jag planerat 17.Kxf2 dxe5 18.Dxd8+ Lxd8 19.Le3 och svart klarar inte att organisera styrkorna.

17.Lxe4 Dxd1+

Efter 17...0-0 18.Dxd8 Lxd8 är 19.Le3 återigen mycket starkt.

17...Dd4 kan bemötas med 18.De2 och nu faller 18...Dxc4? på 19.Dxc4 Sxc4 20.Lf5.

18.Kxd1

18...Sxc4?

Förlorar direkt. Men även efter t.ex. 18...Ld8 19.Le3 f5 20.Ld5! är svarts ställning hopplös.

19.Lf5 Td8+ 20.Kc2 Sd6 21.Ld7+ Kf8 22.c7 Txd7 23.Ta8+ uppg.

Kontentan av det här partiet är att man inte ska lita för mycket på böckerna, inte ens när det sitter en superstormästare vid pennan. I öppningen är en spelare som har självständiga analyser den farligaste motståndaren.

Erfarenheterna som domare var överlag positiva, och för att bevara viss auktoritet i staden var det nog viktigt att jag vann den här matchen. Dessutom var det nyttigt att spela ett par partier inför sommarens kommande turneringar. Bara tre dagar efter att

vår schackfestival avslutats var det dags att åka till Arequipa, Perus näst största stad där den femte versionen av den öppna turneringen "Copa Inter" skulle arrangeras. Jag tog en kollektiv-taxi (man delar bil med främlingar för att betala mindre) över gränsen till grannlandet. Det tar en knapp timme att komma fram till gränstaden Tacna och därifrån kan man ta buss till olika delar av Inkafolkets land. En lunch med soppa, huvudrätt och saft på bussterminalen i Tacna går på cirka fyra solar, ungefär det dubbla i svenska kronor, och då mår man som en kung efteråt. Den peruanska maten är världsberömd för sin smak och variation, och min erfarenhet hittills är att man går mätt och belåten rentav från de allra enklaste ställena i detta land.

När man reser med buss i Sydamerika kan man nästan alltid välja mellan olika typer av standard med namn som "imperial", "dorado" (gyllene) etc. Skillnaden i pris är med svenska mått mycket liten. När jag för tre år sedan reste till Arequipa för första gången begick jag misstaget att åka i en buss med standard "normal". Att färdas flera timmar i värme och trängsel utan luftkonditionering och toalett var en prövning för en (i alla fall då) bekväm svensk; på tillbakaresan fick det bli "imperial" där alla sådana problem var som bortblåsta och det till och med visades film.

Resan till Arequipa brukar ta cirka sex timmar men denna gång var det något problem på vägen så jag kom fram ganska sent till spellokalen, den ståtliga Club Internacional de Arequipa. På "Inter", som klubben kallas i folkmun, kan man praktisera och ta lektioner i massor av olika discipliner såsom tennis, simning, fotboll, bowling m.m. Klubbens fysiska yta är enorm; jag har i alla fall aldrig sett en större sportan-

läggning. Medlemsavgifterna är skyhöga för den genomsnittlige peruane varför huvuddelen av medlemmarna hör till landets allra bäst bemedlade eller kommer från andra länder. En annorlunda realitet för den som är uppväxt i Föreningsverige, där alla kan vara med på det mesta.

Väl framme på Inter blev jag ombedd att läsa upp turneringseden, i vilken man svär att uppföra sig i sportsmananda och enligt Fides reglement. Rent konkret läses eden upp av en person (i detta fall av mig) och resten repeterar, med högra handen på hjärtat och den vänstra i skyn. Därefter spelade man Perus, Bolivias och Chiles nationalsånger och deltagarna från dessa länder sjöng glatt med. Jag gick under tiden igenom stroforna till Du gamla Du fria, men inte oväntat var mina sångrepetitioner förgäves. Strax därpå gick turneringen (8 ronder, 45 minuter per spelare och parti) igång. Eftersom Perus starkaste spelare, stormästaren Julio Granda var upptagen med en simultanförställning i huvudstaden Lima, var jag solklar favorit med nästan 200 elopoängs försprång till tvåan, fjortonårige Emilio Córdova som av många peruaner ses som Grandas arvtagare. Emilio har trots sin unga ålder en hel del på meritlistan, bland annat flera panamerikanska mästerskap. I rondo fyra spelade vi en tidig final:

Emilio Córdova

Johan Hellsten

Trompowsky (A 45)

Arequipa 2005

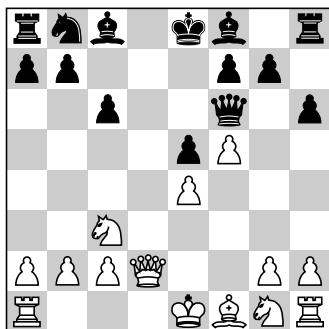
1.d4 Sf6 2.Lg5 e6 3.e4 h6 4.Lxf6 Dxf6 5.Dd2 d6 6.Sc3 c6

Svarts tanke är e6-e5 för att kämpa om de svarta fälten, och den är inte helt ologisk nu när vit redan har tagit farväl av damlöparen. Genom textdraget förhindras Sc3-d5 i framtiden.

Den vanligaste fortsättningen är annars 6...g5 följt av 7...Lg7.

7.f4

Ett mer flexibelt spelsätt är 7. 0-0-0 e5 8.Sf3. Jesper Hall uppnådde en liten fördel mot Loek van Wely efter 8...Le7 9.Kb1 a6 10.Le2 b5 11.h4 Sd7 12.De3 Tb8 13.g4 Sb6 14.g5 Df4 15.Dxf4 exf4 16.Tdg1, Hall–van Wely, Bundesliga 2001.
7...e5 8.dxe5 dxe5 9.f5

Vit begränsar på detta sätt svarts vitfältslöpare. Å andra sidan har e- och f-bönderna fixerats på fält av samma färg som den egna löparen, medan de svarta fälten har försvagats.

9...Sd7

I ett tidigare parti mellan samma spelare prövades 9...Le7. Efter 10.Sf3 Sd7 11.0-0-0 Dg5!? 12.Sxg5 Lxg5 13.Le2 a5 14.g4 Sc5 borde vit ha fortsatt 15.h4 Lxd2+ 16.Kxd2! följt av 17.Ke3 med chanser för båda sidor, indikerat av Julio Granda som satt bredvid. Istället följde 15.Lf3?! Ke7 16.h4 Lxd2+ 17.Txd2 b5 18.Se2 Ld7 19.Sg3 f6 20.Thd1 Le8 21.Td6 Tc8 följt av Lf7 och Thd8 med liten fördel för svart, Córdoba–Hellsten, Arequipa 2003.

10.Sf3 Lb4 11.a3 La5

Den här bindningen är något störande för vit. Indirekt försvagas e-bonden och för att undvika dubbelbonde måste någon pjäs försvaga springaren. Om vit spelar b2-b4 så försvagas en del fält på damflygeln.

12.g4 De7 13.Tg1 Sf6 14.Ld3 Ld7 15.0-0-0 0-0-0 16.Tg3

16.b4 tillåter 16...Lb6 17.Tg3

c5! och ställningen öppnas för löparparet.

16...Kb8?!

Starkt var 16...c5!, t.ex. 17.De1 Lc6 och c5-c4 hänger i luften.

17.b4 Lc7 18.Sa4 Lc8 19.Dc3

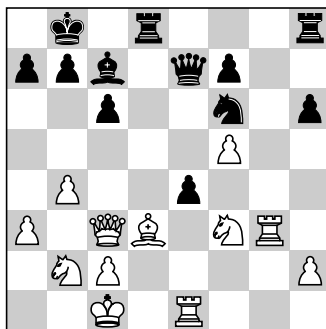
Vit undgår hotet 19...Sxe4 och förbereder manövern Sb2-c4 för att trycka mot e5. Emellertid är svart snabbare på den andra flygeln. Det gäller nog att förbättra vits spel tidigare i den här varianten.

19...g6 20.Sb2 gxf5?!

Jag stod i valet mellan två fortsättningar och till sist föll jag för den sämre.

Väldigt starkt var 20...h5!. Efter 21.g5 (21.h3 stupar på 21...hxg4 22.hxg4 gxf5 23.gxf5 Lxf5! 24.exf5 e4) 21...Sxe4! 22.Lxe4 gxf5 återtar svart snart pjäsen med en tack vare löparparet förkrossande positionell fördel.

21.gxf5 Lxf5 22.exf5 e4 23.Te1

Nu skulle svart inte ha så mycket efter 23...Lxg3 24.hxg3, men det finns ett starkare drag.

23...Dd6!

Poängen med 21...Lxf5; schack-en på f4 vinner tillbaka pjäsen.

24.Lxe4

24.Sc4 föll på 24...Df4+ 25.Kb2 Sd5! och materialet återtas med ränta, eftersom 26.Txe4 tillåter 26...Sxc3 27.Txf4 Sa4+! 28.Kb3 Lxf4 29.Kxa4 b5+ och svart vinner.

24...Df4+ 25.Sd2 Txd2

25...Le5 övertygar mindre på grund av 26.De3 Txd2 (26...Lxb2+ leder till ett oklart slutspel efter 27.Kxb2 Dxe3 28.

Txe3 Txd2 29.Ld3) 27.Sd3! Txd3 28.Lxd3 Sd5 29.Dxf4 Lxf4+ 30.Kb2 Lxg3 31.hxg3 och utgången är långt ifrån självklar.

26.Dxd2

26.Dxf6?? stupar på 26...Td6+.

26...Sxe4 27.Dxf4!

Mycket bättre än 27.Txe4 Dxe4 och svart står klart bättre tack vare den starka löparen och den osäkra vita kungen.

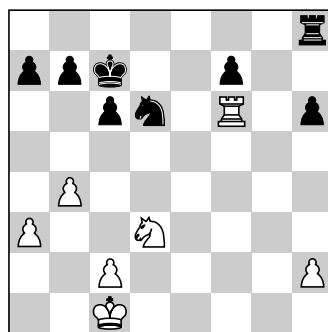
27...Lxf4+ 28.Tge3 Sd6 29.Sd3 Lxe3+ 30.Txe3 Sxf5

Vit har en bonde mindre men pjäsernas aktiva placering borde säkra honom remi. Emellertid är ställningen lurig och Emilio hade redan ont om tid.

31.Tf3

31.Te5 är också intressant. Svart fortsätter troligen 31...Sd6 32.Te7 Te8 33.Td7 Sc4 34.Txf7 Te2 med fortsatt initiativ.

31...Sd6 32.Tf6 Kc7

33.Se5?

Efter partiet hittade Emilio 33.c4! vilket troligen säkrar remi efter 33...Sxc4 34.Txf7+ följt av 35.Sc5. Idén med att ställa tornet på sjunde raden är stark i vilket slutspel som helst. Svarts merbonde är av mindre betydelse.

33...Te8

Svart ger bort bonden i jakt på en annan fördel. 33...Th7? tillåter 34.c4 och vit står alltför aktivt.

34.Sxf7 Sc4

Med dubbla hot mot e1 och a3. Det gällde att undvika 34...Tf8?? 35.Sxd6 Txf6 36.Se8+. Vid flera tillfällen räddar denna taktiska resurs vit från ett direkt nederlag.

35.Kb1

Även 35.Kd1 är möjligt. Det kan följa 35...Tf8 36.Ke2 (36.Sd6? stupar nu på 36...Td8) 36...Sxa3 (36...Se5 tillåter 37.Sd6!) 37.Kd3 b5 följt av Sc4 och svart behåller vissa vinstchanser.

35.c3 leder till någonting liknande partiet efter 35...Tf8 36.Sd6 Txf6 37.Se8+ Kd7 38.Sxf6+ Ke6 39.Se4 Kf5.

35...Tf8

35...Sxa3+ var kanske bättre, men jag ville inte ge motståndaren en fribonde efter 36.Kb2 Sc4+ 37.Kc3 Sb6 38.Txh6 även om det är sant att 38...Sd5+ vinner bonde.

36.Ka2

36.Sd6 är tveksamt på grund av 36...Txf6 37.Se8+ Kd7 38.Sxf6+ Ke6 39.Se4 Kf5 såsom i partiet.

36.a4 tillåter 36...Se5 37.Sd6 Txf6 38.Se8+ Kd7 39.Sxf6+ Ke6 40.Se4 Kd5! och svarts aktiva kung ger honom goda vinstchanser.

36...b5?!

36...Se5 var troligen att föredra. Efter 37.Sd6 Txf6 38.Se8+ Kd7 39.Sxf6+ Ke6 40.Se4 Kd5! finns det återigen goda vinstchanser.

37.a4?

Det avgörande misstaget. Det fanns ingen anledning att ge motståndaren en fribonde.

Inte heller övertygar 37.Sd6 Txf6 38.Se8+ Kd7 39.Sxf6+ Ke6 40.Se4 Kf5.

Enda draget var 37.Kb3! och jag ser inget speciellt för svart,

Kent Vänman ny kanslichef

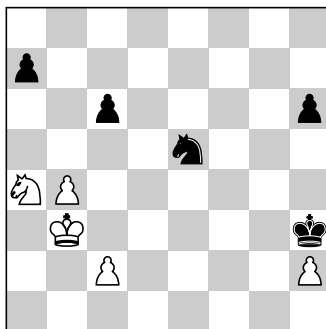
Kent Vänman, Sävar (Umeå) efterträder Ingemar Eriksson som Sveriges Schackförbunds kanslichef. Vänman tillträder sin befattning på förbundskansliet, som kommer att ligga kvar i Norrköping, den 1 november 2005.

t.ex. 37...a5 38.a4.

37...bxa4 38.Sd6 Txf6 39.Se8+ Kd7 40.Sxf6+ Ke6 41.Se4 Kf5

Kungen ger sig iväg mot bonden på h2. Senare kommer den egna h-bonden att bli stark; det är välkänt att kantbonden är springarens värsta fiende.

42.Sc5 Kg4 43.Sxa4 Kh3 44.Kb3 Se5

Springaren försvarar tillfälligt c-bonden och förbereder sig även på att hjälpa till vid fribondens framfart.

45.Sc5

Vit satsar något optimistiskt på en egen fribonde. 45.Kc3 var den logiska fortsättningen för att förflytta kungen till den andra flygeln, även om svart efter 45...Kxh2 46.Kd4 Sf3+ 47.Ke3 (47.Kc5 h5 leder till forcerad vinst, t.ex. 48.Kxc6 h4 49.Sc3 h3 50.Se2 Kh1 och bonden går obönhörligen i dam) 47...Kg2 48.Sc3 h5 49.Se2 h4 bör vinna, t.ex. 50.Sf4+ Kg3 51.Sh5+ Kg4 52.Sf6+ Kf5 53.Se4 Se5 och vit kan inte hålla bägge flyglar.

45...Kxh2 46.c4 h5 47.Se4 h4 48.b5 cxb5 49.cxb5 Kg2 50.Sg5 Sf3 51.Se6 Kg3

Givetvis inte 51...h3? 52.Sf4+ Kg3 53.Sxh3 Kxh3 54.Kb4 följt av Ka5-a6 och bönderna blir avbytta.

52.Sg7 h3 53.Sf5+ Kf4 54.uppg.

I andra halvan av turneringen spelade jag inte särskilt bra och tvingades släppa ett par remier. Till sist fick jag ändå ihop 7 av 8 och korades till ensam segrare.

Tvåa kom Christian Esplana som har spelat både OS och junior-VM för Peru. Córdova kom ett par placeringar efter men vann överlägset den parallellt genomförda juniorturneringen. Detta ledde lustigt nog till att han tog hem båda de mountainbikes som prislistan stoltserade med. Ryktena gick att han lyckades sälja åtminstone en av dem redan under prisutdelningen. Det skulle ha blivit en lång cykeltur hem till Lima: mellan Arequipa och huvudstaden är det åtminstone en sjuhundra kilometer.

Dagen därpå åkte jag till Camaná, en by vid kusten cirka tre timmar i buss från Arequipa. Ortens kändaste invånare heter Julio Granda och det var tredje gången jag åkte och hälsade på honom och hans familj. Julio, som nyligen fyllde 38, är gift och har fyra barn mellan 5 och 14 år. Familjen bor på och driver en stor bondgård med massor av grödor, grönsaker, frukter och djur. Jag stannade i fem dagar och kunde bland annat njuta av mangojuice, örte och grillad cuy (ett slags marsvin, populärt i Peru), allt från gården. Om Julio Granda skulle man kunna berättat en hel del – både hans spelstil och hans hållning till schack i allmänhet skiljer sig markant från andra superstormästares.

När Julio var i sexårsåldern upptäckte hans pappa att sonen (den fjärde av sju i syskonskaran) utan problem slog de äldre bröderna i schack, och skickade snart iväg honom till Arequipa för att han skulle komma i kontakt med starkare motstånd. Redan i åttaårsåldern gav Julio sina första simultanföreställningar. Julios pappa beställde Roberto Graus lärobok i schack i fyra band, en klassiker i Sydamerika, och sade åt sonen att ta fram brädet och insupa kunskapen. Kanske var det här som grunden lades till Julios kommande aversion mot schackstudier – det var

en sann plåga för honom att sitta instängd med bräde och böcker medan bröderna och kompisarna i grannskapet spelade boll utanför. Varje mål meddelades med skrik och skratt och gjorde Julio än mer beklämd.

Graus tegelstensverk blev aldrig genomläst men Julio nådde snart höga höjder – tretton år gammal blev han världsmästare för pojkar under fjorton, strax därpå var han etta i Peru och vid nitton års ålder erövrade han stormästartiteln. Som bäst låg han bland de 25 bästa i världen och två år i rad vann han den prestigefyllda stormästarturneringen Donner Memorial i Amsterdam. Detta är en förvånande bedrift om man betänker att han kommer från landsorten i ett land med bristfälliga schacktraditioner, och blir än mer uppseendeväckande när man tar i beaktande att han generellt sett inte studerar utan endast spelar schack. Julio förbereder mycket sällan öppningar och arbetar inte med sina egna partier. Det följer inte med någon bärbar dator på turneringarna, däremot gymnastikskor ifall det ges tillfälle att spela fotboll. I Camaná spelar Julio varje dag och en del matcher inleds redan klockan sex på morgonen. Tillsammans med familjen och jordbruket är fotbollen hans stora passion i livet, schack är snarare ett yrke – det vore konstigt att inte dra nytta ekonomiskt av någonting man råkar vara rejält duktig på. När han någon gång tittar på schack är det av en tillfällighet, under en turnering tillsammans med andra spelare, eller när det under semestern plötsligt inte finns något annat att göra än att läsa den där schackboken som råkat komma med i väskan.

Det räcker att spela igenom ett par av Grandas partier för att få en bild av hans spelstil. Öppningsspelet är inget märkvärdigt; pjäserna tas ut enligt vad som

verkar lämpligt, med en stark förhoppning om att man snart har lämnat teorin. I mittspelet börjar det hända saker: Julio får omgående korn på vad som bör göras positionellt eller taktiskt och besluten tas ofta utan längre betänkande. I detta avseende påminner han en hel del om den jämnåriga Viswanathan Anand. Särskilt effektiv är han när spelet blir komplext och dynamiskt, även om han för den delen inte har dåliga resultat i enklare ställningar. Jag lade nyligen märke till att han börjat lägga Caro-Kann på hyllan till fördel för sicilianska varianter – Julios förklaring var att han hade blivit uttråkad. Många av hans vinstpartier avslutas redan i mittspelet, men om i fall har han också ett utmärkt slutspelskunnande att förlita sig på. Partierna utmärker sig oavsett slutresultat av osedvanlig kämpaglöd – Julio bjuder aldrig remi och accepterar inte heller remianbud såvida inte ställningen är remiaktig eller han står klart sämre.

Bakgrunden till hans inställning i detta avseende lärde jag känna på en pollería, kycklingrestaurang, i Camaná 2003. Några dagar tidigare hade vi utkämpat finalpartiet i det årets Copa Inter. Det var i femte rondan och till min fasa hade jag tagit fel på tiden för rondstart. Medan jag låg och vilade på rummet bankade en av mina kompisar från Arica febrilt på dörren: "Johan, stig upp, rondan har redan börjat!" När jag kom till brädet hade det gått femton minuter på min klocka, normalt sett ingen katastrof men här spelade vi med betänketiden fyrtiofem minuter. Som vit gick jag in för att spela solitt och fick efter ett tjugotal drag upp en något bättre ställning utan större motspel för Julio, och på klockan var vi redan jämsides. Med mitt nästa drag bjöd jag remi, nöjd med att den värsta paniken var över. Men Julio verkade inte ens

höra anbudet utan spelade snabbt vidare. Några drag senare satte han plötsligt en bonde och jag kunde så småningom vinna partiet. På pollerian frågade jag Julio varför han hade spelat vidare. Han berättade att han inte ens övervägt att acceptera remi.

Allting började när han som tjuugoåring och nybliven stormästare hade åkt till interzonturneringen i Zagreb 1987. Hans partier från denna turnering är ytterst sevärda, bland annat ett fint vunnet slutspel mot Miles och en lustig batalj mot Eingorn i första rondan; Julio hade rest i flera dygn efter att det peruanska schackförbundet beställt en otrolig flygresa med byten på olika ställen såsom Kanada och Irland, och som grädde på moset en nattlig tågresa från Belgrad till Zagreb. Uttröttad och trött kom han som vit helt tokigt i öppningen och efter bara femton drag hade Eingorn en präktig garderad fribonde på d3. Men Julio försvarade sig med näbbar och klor och till sist fick den sovjetiske stormästaren besviket acceptera delad poäng.

I tredje rondan stod självaste Viktor Kortchnoi för motståndet. Då som nu hade Julio ingen större koll på öppningsteorin men den italiensk-argentinske internationelle mästaren Fernando Braga tog med mycket iver sig an uppgiften att förbereda honom på Kortchnois franska försvar. Braga visade olika varianter och Julio memorerade. Förberedelsens enda akilleshäla var en bivariant där båda parter inte har något bättre alternativ än dragupprepning genom Sc3-a4-c3 och Da5-b6-a5. Men som Braga uttryckte det, "sannolikheten är minimal att den varianten kommer upp på brädet och i fall den gör det, har du i alla fall klarat remi med Kortchnoi, det kunde varit värre!". Dagen därpå flöt spelet typiskt nog in i just denna variant. Spelarna började genom-

föra dragupprepnigen och Julio noterade ängsligt att den förre VM-utmanarens ansikte blev rödare och rödare med varje damdrag. När remin var ett faktum utbrast en irriterad Kortchnoi på korrekt, om än starkt ryskklingande spanska: "Och ni, varför spelar ni schack?" Vad säger man i ett sådant läge ... Julio blev svaret skyldig och sedan den åthutningen från en av schackhistoriens största legender tycker han att det är genant med tidiga remier. Ett par exempel på temat:

I ett nyligen utkämpat parti mot den tyske stormästaren Robert Hübner i Curacao 2003 kom Julio snett ur öppningen för att senare, i klart sämre ställning, bli erbjuden remi, vilket hade säkrat honom delad förstaplats i turneringen. Julio spelade vidare och förlorade. I partiet mot Paco Vallejo vid OS 2002 var ställningen jämn efter drygt tjugo drag och den logiska avslutningen var en dragupprepnig där vit genom att gå fram och tillbaka med löparen hindrar svart från att aktivera sig. Superstjärnan från Spanien började flytta på löparen och Julio hängde med i dragupprepnigen två gånger. Inför den tredje gången stod han inte ut med ett så erbarmligt partislut utan valde ett drag som han visste ledde till en sämre ställning, för att så småningom förlora partiet. Mot den unga argentinskan Carolina Luján i det amerikanska kontinentalmästerskapet 2003 var enda draget för Julio att slå en löpare med kungen, vilket emellertid skulle ge motståndaren möjlighet till remischackar. Med uteslutningsmetoden valde han ett helt annat drag och trots att argentinskan fortsatte nervöst kunde hon till sist omsätta den klara vinstställningen till seger. Jag ska erkänna att min egen hållning till tidiga remier och dragupprepnigar är betydlig mer konventionell men

efter dessa samtal med Julio börjar också jag undra varför man just i schack får lov att plötsligt avbryta kampen inför publik, sponsorer och övriga spelare. "No tiene gracia", säger Julio, det saknar tjusning.

Låt oss se ett färskt exempel på den peruanske stormästarens spel. Förra året bjöds Julio in till B-gruppen i Corusturneringen i Wijk aan Zee. Inledningen blev katastrofal – efter fyra ronder hade han endast en halv poäng. De peruanska fansen på internet var förkrossade och Julio ville bara åka hem. I femte ronden stod den meriterade stormästaren Sergei Tiviakov för motståndet. Skulle det bli ännu en nolla? Jag gillar skarpt det här partiet – från att ha varit jaktbyte förvandlas Julios kung till jägare.

Sergei Tiviakov Julio Granda

Sicilianskt (B 22)
Wijk aan Zee 2004

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.c3 Sf6 4.e5 Sd5 5.Lc4 b6

Ett ovanligt drag. Betydligt oftare spelas 5...d6, med övergång till teorins huvudspår efter 6.d4 cxd4 7.cxd4 Sc6 eller 7...Sb6.

6.d4 Lb7 7.dxc5 bxc5

7...Lxc5 bjuder in till 8.Sbd2 med idén 9.Se4.

8.0-0 Le7 9.Sbd2 f5!?

Med oortodoxt spel kämpar svart emot i centrum.

10.exf6 gxf6?!

10...Sxf6 verkar bättre. Vits damspringare berövas den fina rutan e4, och på lång sikt har svart resurser såsom diagonalen h1-a8, den halvöppna f-linjen och två centrumbönder mot noll.

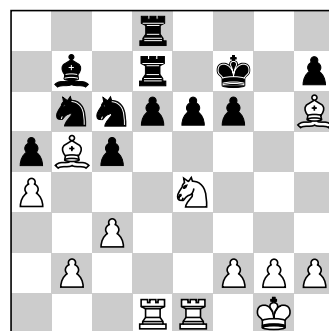
11.Se4! 0-0 12.Lh6 Tf7 13.Te1

Vit har gjort sunda drag och för att få ut damspringaren till c6 måste svart nu dra tillbaka den andra springaren från centrum.

13...Sb6 14.Lf1 Sc6 15.Sd6 Lxd6 16.Dxd6 De7 17.Dc7!

Ett starkt drag för att locka fram en försvagning på e6.

17...d6 18.Dxe7 Txe7 19.a4! a5 20.Sd2 Kf7 21.Se4 Td8 22.Tad1 Ted7 23.Lb5

Vits pjäser står utmärkt medan svart nästan saknar drag. Härnäst tänkte Tiviakov förmodligen föra över Te1 till f3, g3 eller h3 och svart är i princip färdig. Julio tar enda chansen – att komplicera spelet.

23...e5! 24.f4

Svart verkar hålla ut efter 24.Te3 f5 25.Sg5+ Kg6 26.Th3 Te7. Partidraget är hårdare – vit vill öppna linjer mot den utsatta motståndarkungen.

24...f5 25.fxe5!?

Efter 25.Sg3 Kg6 26.Lg5 Tf8 verkar det värsta vara över för svart, och bondemassan i centrum kan på sikt bli en maktfaktor. Nu inleds en febril jakt på den svarta monarken.

25...fxe4 26.Tf1+ Ke7?!

Nu får vit chansen att förbättra svartfältslöparens placering.

Inte att tänka på var 26...Kg6?? 27.Tf6+ Kh5 28.Le2+ Kh4 29.Tf4 matt.

Förlorar gör även 26...Ke8? 27.e6 Tc7 28.Tf8+ Ke7 29.Tf7+.

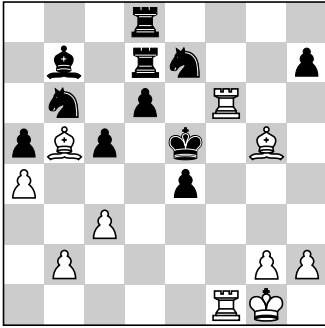
Inte heller tilltalar 26...Kg8? 27.e6 Tc7 28.Txd6! Te8 29.Tf4 med en mycket besvärlig ställning för svart.

Bästa draget var 26...Ke6! och jag ser inte hur vit kan sätta matt. En möjlig fortsättning: 27.Tf6+ Kxe5 28.Tdf1 Se7 (det hotade matt på f5) 29.Lg7 Tg8 30.Tf7+ Txg7 (inte 30...Ke6? 31.T1f6+ Kd5 [eller 31...Ke5 32.Tf5++ Ke6 33.T7f6 matt] 32.c4+! Sxc4

[32...Kd4 33.Txd6++] 33.Lxd7 och vit vinner) 31.Lxd7 Txf7 32.Txf7 Ld5! (bättre än både 32...Sbc8 33.Lxc8 och 32...Sbd5 33.c4) 33.Txe7+ Kf6 34.Txh7 Kg6 35.Te7 Kf6 med dragupp-
repning.

27.Lg5+ Ke6 28.Tf6+ Kxe5 29.Tdf1 Se7

Enda draget för att hindra matten på f5.

30.Lh4?

I ett kritiskt ögonblick trampar Tiviakov fel; schacken på g3 parerar svart enkelt med sitt nästa drag.

Vann gjorde sannolikt 30.Th6! Sg6 (30...Tc7 tillåter 31.Lf4+ Kf5 32.g4+ Kxg4 33.Le3 med idén 34.Le2+ och snar matt, medan 30...Sf5 faller på 31.Lf4+ Kd5 32.Td1+ Sd4 33.cxd4 cxd4 34.Le3! med vinst) 31.Th5! Tf8 (31...Te8 låter vit utföra sitt huvudsakliga hot: 32.Ld8+ Ke6 33.Tf6 matt) 32.Le7+ Ke6 33.Lxf8 Sxf8 34.Txf8 och vit står alltför aktivt för att det materiella överläget inte ska ta ut sin rätt.

30...Tg8 31.Lxd7

Efter 31.Tf7 e3! 32.g3 Lc6 eller 32.Lg3+ Txg3 33.hxg3 Tc7 har svart vänt på steken, även om detta nog var att föredra för vit jämfört med partifortsättningen.

31...Sxd7 32.Tf7 Sg6 33.Lg5

Tiviakov var inte pigg på 33.Txd7 Sxh4 34.Txb7 Txg2+ 35.Kh1 Td2 och svart har utmärkta vinstchanser; e-bonden är livsfarlig och kungen står nu förträffligt på e5.

33...Ke6 34.Txh7 Sge5 35.h4 La6

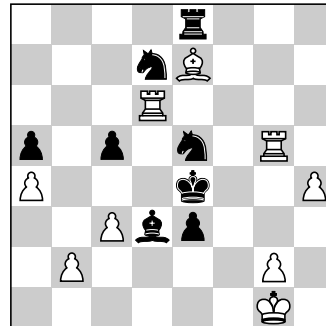
Foto: Cathy Rogers

Julio Granda.

36.Th6+ Kd5 37.Tf5 Ld3!

Julio hittar en elegant lösning på problemet med d6-bonden.

38.Le7 e3 39.Txd6+ Ke4 40.Tg5 Te8

En härlig ställning att skåda. Mellan svarts pjäser råder full harmoni.

41.Tg7 Le2!

Löparen flyttas till den utmärkta rutan g4 medan springaren får tillgång till d3.

42.Lg5 Lg4 43.Lxe3?

Vit behöver stoppa e-bonden men detta var inte rätt sätt. Relativt bättre motstånd bjöd 43.h5 e2 (inte 43...Lxh5?! 44.Txd7) 44.Lh4.

43...Kxe3 44.Ta6

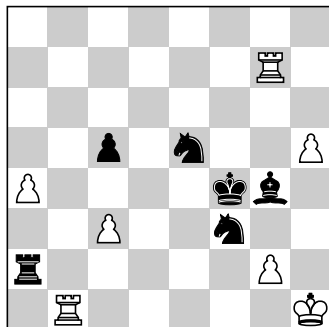
44.Txg4 Sxg4 45.Txd7 Tb8 är hopplöst i längden.

44...Tb8 45.Txa5 Txb2 46.Kh2 Kf4!

Kungen igen! Den vita kollegan tilläts inte ta sig upp till friare marker.

47.Tb5 Ta2 48.Tb1 Sf3+ 49.Kh1 Sde5! 50.h5

Efter 50.gxf3 Sxf3 får vit plikta med båda tornen för att undgå matt.

50...Kg3!

Kungens egendomliga eriksgata har nått sitt slut. Mot hotet 51...Txg2 finns det inget tillfredsställande försvar.

51.Tgb7 Txg2 52.T7b2 Lh3

En annan vacker möjlighet var 52...Txb2 53.Txb2 Lh3 54.h6 Sg4 55.h7 Sf2+ 56.Txf2 Kxf2 57.h8D Lg2 matt. Textdraget förbereder en avgörande insats av springaren på e5.

53.h6 Sc4 54.h7 Sxb2

Tiviakov hade inte lust att bli mattsatt och gav upp.

Denna seger följdes av åtskilliga fler och Julio slutade till sist fyra i det namnkunniga fältet. Vore det inte för den misslyckade öppningen i sista rondens möte med kinesiskan Zhu Chen, som legat sist under nästan hela turneringen, hade en delad andraplats varit inom räckhåll. Hur långt Julio Granda skulle kunna gå om han hade de för de jämnrankade spelarnas genomsnittliga öppningskunskaper är något man kan fundera över.

Efter vistelsen i Camaná tog jag mig tillbaka till Chile för att uträtta ett par ärenden. Ett par dagar senare var jag åter på plats i Arequipa och gick tillsammans med Julio på flyget till Guayaquil, den näst största staden i Perus nordliga grannland Ecuador. Vi hade båda blivit inbjudna till en sluten stormästarturnering på semesterorten Salinas vid den ecuadorianska kusten. Mer om detta i nästa nummer.

Damer i lagmästerskap

Av Pia Cramling

Sedan 1997 har jag spelat för ett par franska klubbar, La Dama Blanche i Auxerre och sedan för Grand Roque från Evry, utanför Paris, men franska språket är fortfarande ett stort problem. Det är förstas synd eftersom jag under de här åren upptäckt att Frankrike är ett mycket charmerande land att spela i, speciellt när det gäller lagtävlingar. Man äter alltid gott och atmosfären är mycket gemytlig under sammandragen. Jag tror även att det faktum att så pass många kvinnor spelar har sin betydelse för att tävlingarna blir trivsammare. I franska lagseriens tre högsta divisioner måste lagen ha en kvinna på ett av de nio borden. Det finns inget dambord även om det nionde bordet populärt kallas för det. I början satt damerna alltid där, men nu är det inte lika självklart längre. Precis som i Sverige kan man taktikplacera spelarna, cirka 105 elopoäng upp och ned. När man 1996 tog det tuffa beslutet att lagen måste ha en kvinnlig spelare var det naturligtvis inte alls lätt för klubbarna. Men vad man än tycker om regeln har den varit bra för de franska tjejerna, som blivit eftertraktade vid schackbrädet.

Regeln finns även i engelska 4NCL och när jag i höstas debu-

terade för Wood Green hade lagkaptenen ställt stormästare som Michael Adams, Jonathan Speelman, Alexander Baburin och Luke McShane med flera åt sidan för att för första gången i 4NCL:s historia låta fler än två kvinnor spela samtidigt i ett lag. Vi var sju(!). Alexei Shirov – lagets wildcard den helgen – satt på toppbordet. Det gick inte att spela med åtta kvinnor eftersom lagen i 4NCL måste ställa upp med minst en man och en kvinna på något av borden. En ganska sund regel.

Även den tyska klubb jag spelar för, Turm Emsdetten, använder sig (i sina två första lag) av ovanligt många kvinnliga spelare. Just därför är Emsdetten unik i Bundesliga. I Emsdettens förstalag, som spelar i division 2, är vi sex kvinnor bland de fjorton spelarna på listan.

Andra helgen i februari spelades Franska damlagmästerskapet. Att en liga avgörs så där i ett svep under en helg är lite väl kort, tycker jag, men bättre än ingenting alls. De två senaste åren har vi spelat cupsystem med åtta lag och tre matcher fredag till söndag. I år utökades damserien till tio lag och även en division 2. Spelprogrammet, fyra ronder schweizer, med så få lag var ingen bra lösning. Dels var det

tuftt med så komprimerat spel, fyra ronder på tre dagar. (I damallsvenskan är det ännu värre med fem(!) ronder på tre dagar.) Dels var lottningen mycket märklig. Vi kunde aldrig gissa hur den skulle se ut förutom allra sista ronden då det var självklart att vi och Clichy skulle spela final. Vi var då de enda två lagen som vunnit alla sina matcher. Vi var egentligen bara tre lag som var något så när starka.

Bischwiller var tredjefavorit. Det laget besegrade vi klart med 3-1 på lördagsmorgonen. Jag mötte Ketino Kachiani från Tyskland, som jag spelat mot flera gånger under de senaste åren. Kanske för att jag nu spelar i fler damlagstävlingar. Vi var båda envisa och samma variant i Slaviskt uppkom, som när vi möttes i den tyska Dambundesligan 2003. Även den här gången fick jag bra spel och sikte på Kachianis kung.

Ketino Kachiani

Pia Cramling

Damgambit (D 11)

Damfranskan 2005

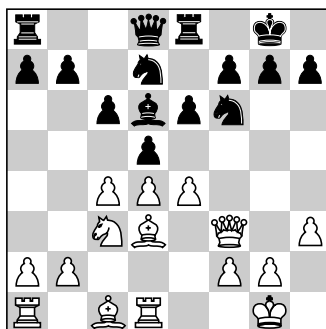
1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.e3 Lg4 5.h3 Lxf3 6.Dxf3 e6

Här tänkte Kachiani länge och valde till slut att avvika från vårt tidigare parti. Då spelade hon 7.Sc3 men gillade tydligen inte att jag kunde binda springaren med 7...Lb4. Egentligen vill svart ställa svartfältslöparn på d6, där den står mest aktivt och håller hela brädet under uppsikt samt förbereder e6-e5. Det är också den vanligaste fortsättningen efter 7.Sc3. Idén med 7...Lb4 är att störa vit, som får svårare att genomföra e4 och även att välja en aggressiv spelplan med Ld3, Ld2, samt 0-0-0, som är populär bland georgiska spelare. Kachiani kommer från Georgien men har bott i Tyskland i många år. Kanske väljer hon därför ett mer traditionellt sätt att behandla ställningen och rockerar kort.

7.Ld3 Sbd7 8.0-0 Ld6 9.Sc3 0-0

10.Td1 Te8 11.e4?

Det har vit spelat på, men framstöten kommer i fel läge.

11...e5!

Svart höll på att ladda upp för att genomföra e5, men efter vits bondeframstöt har svart inget val. Ska hon flytta fram e-bonden måste det ske nu. Draget är starkt och sätter vit under press. Dessutom är det ett oväntat drag, som är lätt att förbise som vit.

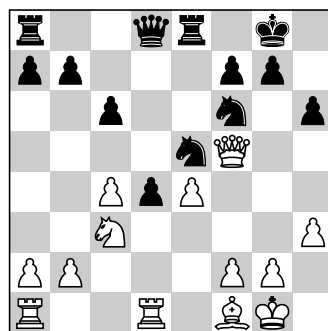
Även här tänkte min motståndare en hel del. Det märktes att hon inte hade räknat på konsekvenserna av mitt e6-e5. Nu står damen fel på f3 eftersom svart har Se5 i olika lägen (när d4-bonden lockats bort). Till exempel är 12.cxd5? exd4 direkt dåligt: 13.Sb1 Se5 och efter avbyte på d3 faller e4-bonden. Vits bästa fortsättning är troligen 12.exd5 exd4 13.Se4 (men inte 13.dxc6 Se5 och svart vinner pjäs) 13...Sxe4 14.Lxe4. Det är nog ganska lika chanser även om jag föredrar den svarta ställningen. Kachiani väljer ett ganska logiskt drag och behåller spänningen i centrum. Problemet är att svart kan se till att e5-fältet blir ledigt för springaren (ett riktigt guldfält så länge vit inte kan jaga bort springaren med f4) och får då fördel.

12.Le3 exd4 13.Lxd4 Le5!

Utöver de positionella fördelarna svart får med en välplacerad springare kontra vits passiva löpare (så länge svart kan blockera e-bonden) och en stark fribonde i centrum, är svart tacksam över

att hon dessutom först blir av med svartfältslöparna. Om nu 14.Lf1 så är 14...dxe4! starkast och vinner en bonde: 15.Sxe4?? Sxe4! är värre för vit. Inte heller alternativet 14.Lc2 Lxd4 15.Txd4 Db6! är roligt för vit, t.ex. 16.Tad1 Dxb2 17.Lb3 Se5 18.Dg3 dxc4 19.Lxc4 Sh5 20.De3 c5 och svart avvecklar till ett vunnit slutspel: 21.T4d2 Sxc4 22.Txb2 Sxe3 23.fxe3 b6.

14.Lxe5 Sxe5 15.Df5!? d4 16.Lf1 h6!

Det drag jag var mest nöjd med under partiet. Vit planerade att sätta fart på sin bondemajoritet med f4, som dessutom tvingar bort min fina springare, och det kunde jag inte tillåta. Det lilla kantdraget har en viktig funktion: 17.f4?? g6! fångar damen.

17.c5 b6 18.b4

Eller 18.Tac1 bxc5 19.Sa4 Sed7.

18...a5!?

18...d3 är kanske starkare, t.ex. 19.Lxd3 Dd4. Bra är även 19...Sxd3 20.e5 Txe5 21.Df3! (men inte 21.Dxd3 Te1+! 22.Kh2 Dxd3 följt av 23...Txa1) 21...bxc5 22.Txd3 Df8.

19.Sa4?

D-bonden är för stark för att få finnas kvar på brädet. Bättre var 19.Se2 axb4 (starkare än 19...d3 20.Sc1 följt av 21.Sxd3 och springaren på e5 jagas bort) 19.Txd4 De7 20.cxb6 Ta5! och svart behåller initiativet.

19...axb4 20.Sxb6 Ta5! 21.Tac1 Txa2?!

Det kändes fel att släppa greppet för att ta på a2. Tornet stod

utmärkt på a5, där det angrep c5 och gjorde det svårare för vit att aktivera sig med Sc4. Samtidigt var det lockande att få ned ett torn till andra raden. Istället hade 21...d3! varit mycket starkt. Planen är att dominera ställningen totalt med Dd4. Om 22.Sc4 så 22...Txc5 23.Sxe5 Tcxe5 (även 23...Texe5 24.Txc5 Txf5 är bra för svart) 24.Txd3 De7 25.Df4 Sxe4 26.Txc6 Sc3 och svart har ett farligt initiativ. 27...Te1 är exempelvis ett hot.

22.Sc4! g6!?

Jag ville gärna ställa vits dam passiv och hade ingen tanke på att försöka byta dam med 22...Dd7, som Fritz rekommenderar. Efter 23.Dxd7 Sexd7 24.Sd6 Tb8 är b-fribonden stark i slutspelet.

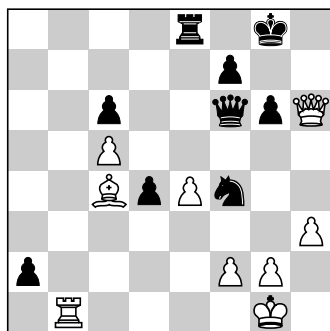
23.Df4 Sh5 24.Dxh6 Df6 25.Td2 b3 26.Tb1 Sxc4

Om 26...Sf4 så 27.Txb3 – tornet på d2 är garderat.

27.Lxc4 Sf4 28.Txa2

Ställningen är farlig för vit som fortfarande har sin dam offside. Det gick inte att avvakta med 28.Tdb2, för att sedan slå bonden på b3. 28...Txb2 29.Txb2 d3 vinner för svart: 30.Txb3 d2 31.Tb1 De5!. I nästa drag slår svart på e4 med full kraft: 32.Td1 Dxe4 33.Lf1 Dc2.

28...bxa2

29.Lxa2?

29.Ta1! hade stretat emot bättre, till exempel:

a) 29...d3 30.Txa2 Td8 (Även svart får vara försiktig eftersom hennes kung står lite farligt.

30...Se2+ 31.Kh1 Dxf2?? går inte: 32.Dxg6+! med remischackar.) 31.Kh2 d2 32.Lb3. Svart har svårt att förbättra ställningen men efter 32...Se2 33.Txd2 Txd2 33.Dxd2 Dxf2 är chanserna hos svart.

b) 29...De5! är starkare. Vit svarar nog bäst 30.g3 (30.Txa2 Dxe4 31.Lf1 d3 vinner behändigt: 32.g3 Se2+ 33.Kh2 Df3) 30...d3 31.Txa2 Se2+ 32.Kh2 (Efter 32.Txe2 dxe2 33.Dxg6+ Dg7 34.Dxg7+ Kxg7 35.Lxe2 Txe4 36.Lf3 Te6! följt av Kf6-e5-d4 vinner svart slutspelet.) 32...Dxe4 (g6 måste garderas) 33.De3 Dxe3 34.fxe3 Txe3 och svart har ett slutspel med goda vinstchanser, t.ex. 35.Lxd3 Sd4 36.Lf1 Tc3 37.Lg2 Txc5 38.Ta4 Sc2 39.Ta6 Sb4 40.Ta4 Sd5 eller 35.Td2 Sc1 36.Td1 Te2+ 37.Kg1 Tc2 38.Lxd3 Txc5.

29...Se2+! 30.Kh1 Sc3 31.Tb2 Sxe4 32.Tb7

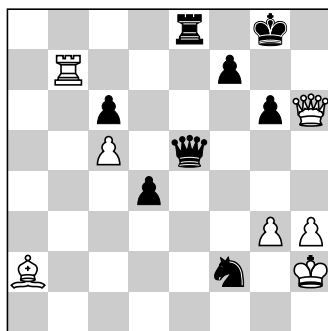
Vit ser en chans att angripa men förlorar nu forcerat. På andra drag svarar svart Sxc5 och får två förrenade fribönder.

32...Sxf2+ 33.Kh2

33.Kg1 Te1+ förändrar inget.

33...De5+ 34.g3

34.Kg1 tillåter matt i sex drag: 34...De1+ 35.Kh2 Dh1+ 36.Kg3 Se4+ 37.Kf3 Df1+ 38.Kg4 Dxg2+ 39.Kh4 Dg3 matt.

34...Sg4+! 35.hxg4 De2+ 36.Kh3 Df1+ 37.Kh4 Dh1+ 38.Kg5 Dc1+!

Men inte 38...Te5+ 39.Kf6 Dxh6 40.Lxf7+ Kh8 41.Tb8+ Kh7 42.Lg8+ och med den aktiva kungens hjälp räddar vit sig med

remischackar.

39.Kf6 Dxh6 40.Lxf7+ Kf8 41.Lc4 g5+ 42.Kf5 Te7

Vit överskred betänketiden.

Även om det tidvis såg ut som om vi skulle kunna besegra Clichy i finalen blev det till slut en klar förlust med 3-1. På första bordet hade jag fått ta mig an bulgariskan Antoaneta Stefanova, förmodligen den världsmästarinna som spelar mest även om hon nu har trappat ned lite. Efter att först Stefanova och sedan jag haft initiativet mynnade partiet ut i remi. För Clichy var segern viktig eftersom kommunen (Clichy är en förort till Paris) ger klubben extrastöd när de vinner Top-16, Frankrikes motsvarighet till elitserien, och även damligan, då bidraget är cirka 10 000 euro.

Det finns 548 licensierade kvinnliga spelare (tjugo år eller äldre) i Frankrike. Högst rankad är ungerskan Judit Polgar (åtta i världen med elotalet 2732), som för övrigt också är medlem i samma klubb som jag, Grand Roque. Längst ned på skalan finns franska spelare med 1010 i nationell ranking. Av de 548 spelarna är över 500 fransyskor varav runt 100 har elotal. På juniorsidan är antalet licensierade tjejer 86, på kadettsidan 104, miniorer 188, benjamin och yngre 832. Nästan alla av de yngre spelarna är fransyskor. Även om kvinnorna bara utgör en liten del av alla spelare – Frankrike har cirka 53 000 spelare med licens, dock kan jag inte se hur många som är fransmän – är det inga dåliga siffror man visar upp på damsidan. Det skulle vara mycket spännande att jämföra med Sverige, men jag tror inte här finns statistik över antalet kvinnliga spelare. För tio år sedan var Frankrike ett svagare land på damsidan än Sverige, och jag tror inte att Frankrike då heller hade fler kvinnliga schackspelare än vi.

När damallsvenskan såg sitt ljus i höstas tyckte jag att det var ett bra initiativ även om tävlingen blev i miniformat, som i Frankrike, med spel över en enda helg. Det är ett känt fenomen att en damtävling lockar fler kvinnor än en vanlig tävling. Ta till exempel flick-SM, som brukar få över 100 flickor och jämför med vanliga skol-SM. Nu blev damallsvenskan mini även till antalet lag, men jag är övertygad att täv-

lingen kommer att växa – om den får finnas kvar. Mycket viktigt, som jag ser det, är att den inte krockar med någon allsvensk match. Tjejerna ska inte behöva välja mellan de två tävlingarna utan istället få chansen att spela dubbelt. Förresten har jag damallsvenskan att tacka för att en gammal schackkompis återvänt. Julianna Miklos träffade jag första gången på sommarlägret före schack-SM 1976 – för nästan tret-

tio år sedan! – och vi spelade en hel del tävlingar tillsammans under juniortiden. Men de senaste tjugo åren har hon inte spelat schack alls. Så kom då damallsvenskan. Solna behövde en spelare och Julianna, som dessutom bor mycket nära Solnas klubblokaler, ställde upp. Det blev inkörsporren för Julianna, som nu är en riktigt aktiv spelare och har deltagit i flera tävlingar runt om i Stockholm.

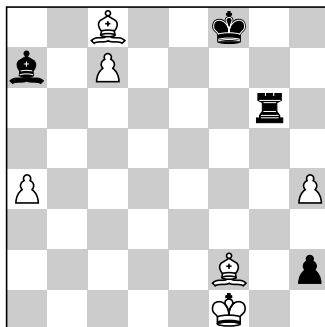
Studier

Dom i TFS Studieturnering 2004

Av John Roycroft

Att bedöma de fjorton för mig anonyma bidragen har varit händelserikt. Ett drogs tillbaka efter ett analysförslag; ett annat (den blivande förstaprisvinnaren) finns tryckt i det årliga ukrainska kompendiet "Letopis 2003", men det borde inte ha hänt eftersom WCSC- (lösnings-VM) kompositioner inte ska offentliggöras; andrapristagaren har inte bara två föregångare till de sex avslutande dragen (efter 16...Lxe4), utan just de dragen har säkert "grävt fram" ur den "orakeldatabas" som finns tillgänglig på internet; andra partiella föregångare och en och annan vederläggning har pekats ut av Harold van der Heijden – som berättade för mig att han också deltog i turneringen. Hur som helst, Harold's hjälp var oumbärlig, och jag litade på honom. Jag vet fortfarande inte om han återfinns i prislistan.

1 pris Anders Gillberg

Vinst

1.Lc5+!

Vit blockerar c-linjen – 1.Lb7? Tg1+ 2.Ke2 Tc1 och bonden faller.

1...Lxc5 2.Lb7 Tf6+

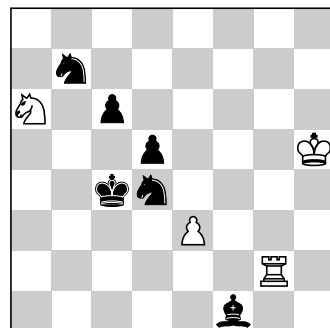
Eller 2...h1D+ 3.Lxh1 Tf6+ 4.Lf3! Txf3+ 5.Kg2 Tf2+ (5...Tg3+ 6.Kh2) 6.Kh3 Tf3+ 7.Kg4 Tf4+ 8.Kg3.

3.Kg2 Tg6+ 4.Kh3 h1D+ 5.Lxh1

Tg3+ 6.Kh2 Ld6 7.c8D+ Ke7 8.Db7+ Kf8 9.Da8+ Ke7 10.Da7+ Kf8 11.Lb7!

Ekonomiska och klara kombinationer praktiskt taget utan avbyten över brädets 8x8 rutor bär upp en strålande huvudvariant ända fram till den oväntade höjdpunkten i elfte draget, när nyttan med den tysta a4-bonden plötsligt framträder. Inledningsoffret är en chock, och det bästa inslaget i alltihop är harmonin mellan svarts batteribaserade motspel och antibatteriet och avblockeringen (h1!!) i ridån (Lb7!!). Delikat!

2 pris Richard Becker

Remi

1.Tf2 Le2+ 2.Kg5

2.Kh4/6? Kd3! 3.exd4 Ke3 och vits kung är för långt från centrum.

2...Sd6 3.Kf4 Se4 4.Th2 Se6+

5.Ke5 (5.Kf5? Sd8!) 5...Lg4 6.Tg2 Lh3 7.Tc2+ Kb5

Det är omöjligt att ge alla varianter som egentligen krävs för att förklara denna studie. Bara varianten 7...Sc3 8.Sb8 c5 9.Sd7 d4 10.exd4 cxd4 11.Td2 förgrenar sig flera gånger, men vit håller sig inom remigränsen.

8.Tb2+!

8.Sb8? S6c5!

8...Kxa6 9.Tb6+ Ka7

9...Kxb6 ideal patt nr 1.

10.Tb7+! Ka8 11.Tb8+ Ka7 12.Tb7+ Ka6 13.Tb6+ Ka5 14.Txc6 S4c5

Eller 14...S4g5 15.Tc2, ett försvar som inte funnits utan drag sex, alltså med svart Lg4.

15.Kxd5 Lg2+ 16.e4 Lxe4+ 17.Kd6 Sb7+ 18.Kd7 Sec5+ 19.Kc7 Sa6+ 20.Kc8 Lf5+

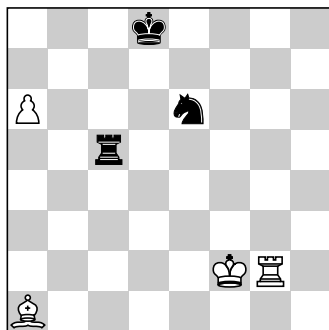
20...Lxc6 ideal patt nr 2.

21.Kxb7 Le4 22.Ka7 Lxc6

Ideal patt nr 3.

En mycket annorlunda studie. Fram tills två odiskutabla föregångare av Richard Becker upptäcktes var studien vikt för förstapriset. Se även databasreflektionen ovan. Emellertid, den tillagda patten mitt på brädet, skapad av ett slingrande inledningsspel värdigt en Aljechin eller en Kasparov, förde studien tillbaka nästan ända upp i topp.

**1 hedersomnämning
Yochanan Afek & Harold
van der Heijden**

Vinst

1.a7

Dragföljden är viktig – 1.Tg8+ Kd7 2.a7Tc2+ 3.Ke3 Sc7 4.Tg7+ Kd6 5.Txc7 Ta2 remi.

1...Tf5+! 2.Kg1! Sc7 3.Tg8+ Kd7
Eller 3...Ke7 4.Tc8!

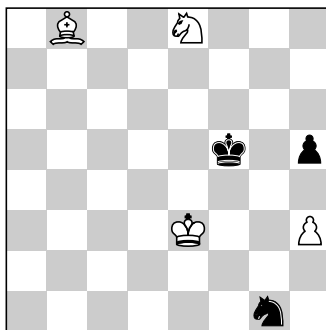
4.Tg7+

4.Lc3? Kc6! 5.Tc8 Kb7 6.Txc7+ Ka8 6.Ld4 Tf1+.

4...Kd6 5.Txc7 Ta5 6.Le5+! Kxe5 7.Tc5+!

Den här miniatyren har stort intresse, både på ett praktiskt och ett konstnärligt plan. Allt rör sig och växlarverkar, och det finns en tematisk förförelse som förklaras av lösningen, vars avslutning är explosiv. Det är bara h-linjen som inte används.

**2 hedersomnämning
Axel Ornstein**

Vinst

1.Sd6+

1.h4? Kg4 2.Kf2 Sh3+ 3.Kg2 Kxh4 4.Sf6 Sf4+.

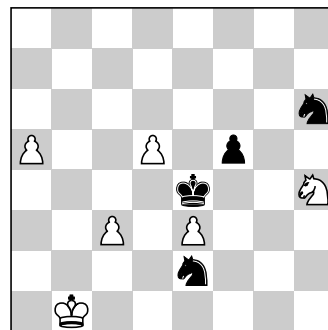
1...Kg5 2.Sf7+ Kh4

2...Kf6 3.h4!.

3.Kf2 Sxh3+ 4.Kg2 Sg5 5.Lg3+ Kg4 6.Sh6 matt

Kubbel rider igen! Problemister kallar den perfekta utformningen av en idé för "Letztform". Visserligen är mönstret känt (Neidze gjorde en, Vinichenko en annan), men detta verkar vara den första miniatyren.

**3 hedersomnämning
Odd Øivind Bergstad**

Vinst

1.c4 Sc3+ 2.Ka1!!

2.Kb/c2? Sxd5 3.cxd5 Kxd5 4.Kb3 Kc6! 5.Kb4 Kb7 6.Kb5 Ka7 7.a6 Kb8!

2...Sxd5 3.cxd5 Kxd5 4.Sxf5!

Med kungen på b2 eller c2 är detta omöjligt.

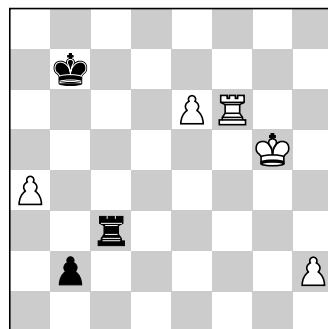
4...Sg4 5.e4+ Kc5 6.Sd4 Se5

2.Kc1? => 6...Sf2!.

7.Sb3+ Kc4 8.a6 Sd7 (8...Sc6 9.Sa5+) 9.e5 Kd5 10.e6 Kxe6 11.Sc5+ Sxc5 12.a7

Tematiskt länkade kombinationer alltigenom, ett uppriskande sällsynt kännemärke.

**1 omnämning
Axel Ornstein**

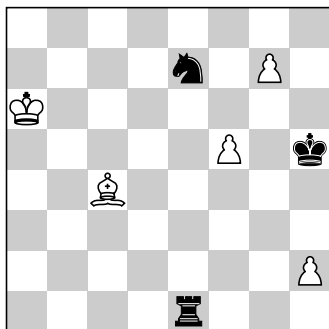
Remi

1.Tf7+ Ka6 2.Tf1 Tc1 3.Tf6! Tc5+ 4.Kh6 Tc6 5.Tf1 Tc1 6.Tf6 Te1 7.e7+ Kb7 8.Tf7! Kb6 (8...Kc6 9.Tf1!) 9.a5+! Ka6 10.Tf6+ Kxa5 11.Tf8 Te6+ 12.Kg5 Txe7 13.Tf1

Tg7+ 14.Kh6 Tg4 15.Kh5.

Ett "vanligt" tornslutspel? Nej! Det är svårt att tro att den enda vägen till remi för vit är att spela tornet upp och ned längs f-linjen nio gånger på totalt femton drag.

**2 omnämmande
Anders Gillberg &
Axel Ornstein**

Vinst

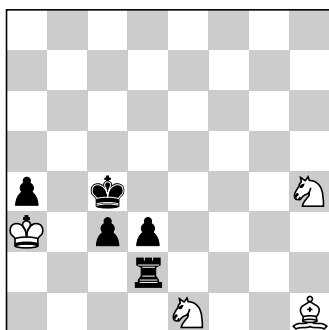
1.f6 Kg6 2.g8D+ Sxg8 3.f7 Ta1+ 4.Kb7 Tb1+ 5.Kc7 Tb8 6.Kxb8 Sf6 7.f8S+! (7.Kc7? Kg7 =) 7...Kg5 8.Se6+!

Inte 7.Le6? Sg4 9.h3 Se5! 10.Lc8 Sg6 11.Se6 Kh4 12.Sd4 (12.Kc7 Se7) 12...Sf4.

8...Kh4 9.Sd4 Kh3 10.Sf3 Kg2 11.Le2

Inget uppseendeväckande, men hela brädet används och paradoxalt nog blinkar man minst två gånger åt antiklimaxen 11.Le2 Kf2 12.Ld1.

**3 omnämmande
Martin van Essen**

Remi

1.Sg6!

Enda chansen. På 1.Sf5? följer 1...Td1! 2.Se3+ Kd4 3.Sxd1 c2 4.Sf3+ Kc5.

Trevliga varianter är också 1.Le4? c2 2.Sxd3 Txd3+ 3.Kb2 a3+! 4.Kxc2 Td2+! 5.Kb1 a2+ 6.Ka1 Kb3 7.Lf3 Ka3! liksom 1.Shg2? Txx2 2.Sxd3! Kxd3! 3.Lxg2 Ke3!.

1...Ta2+!

1...Te2 2.Sxd3!; 1...c2 2.Se5+

Kc3 3.S5xd3; 1...Kb5 2.Sxd3! Txd3 3.Lc6+!

2.Kxa2 d2 3.Sc2 d1D! 4.Se3+ Kd4 5.Sxd1 c2 6.Sc3! Kxc3 7.Sf4 Kd2 8.Sd3! Kxd3 9.Le4+ Kxe4 10.Kb2 Kd3 11.Kc1 a3 patt

Det spelar ingen roll att slutet är gammalt, man kan inte offra fler pjäser än man börjar med!

John Roycroft

London 15 januari 2005

Lösningsskalas

Av Axel Ornstein

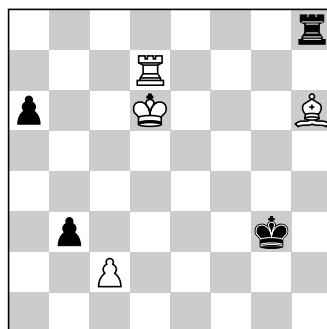
Julpristävlingen i all ära, men det finns nog bara en renodlad studielösningstävling – det öppna holländska mästerskapet.

I år var tävlingen spetsad. Den holländske schackentusiasten René Olthof, redaktör på New in Chess Yearbook, firade sin 45-årsdag med att bjuda in ett antal studieentusiaster; engelsmannen Jonathan Mestel exempelvis är stormästare i både problemlösning och närschack, och Oleg Pervakov, Ryssland, nyutnämnd stormästare som komponist.

Mina meriter var lång och trogen tjänst, lösa studier har jag aldrig varit särskilt bra på. Det var ingen annan heller, visade det sig, för jag vann tävlingen. Å andra sidan deltog utom tävlingen en ung holländare, Martin van Essen, som komponerat två av de sju studierna. Han tog på de fem återstående fler poäng än vi andra tog på sju.

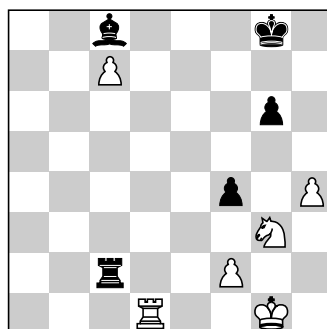
Här kan ni prova er förmåga på ett par av de originalstudier som vi brottades med. (På <http://members.home.nl/bloemansdall/ARVES> hittar ni en fantastisk studiesida där ni kan fortsätta träningen.)

Mario Matous

Svart drar och håller remi.

Emil Vlasak

Vit drar och vinner.

Lösningar på sidan 248.

Ett särskilt moment var att gissa vem som komponerat respektive studie, och det var faktiskt några som lyckades pricka in två rätt ur en lista med tjugo namn. Åtminstone två av studierna visade sig senare ha föregångare, båda av Jürgen Fleck, men det spelade ju mindre roll.

Studierna i lösningstävlingen, och andra som kandiderade, utgör Olthofs 45-års jubileumsturnering där en dom kommer så småningom.

Morgonen efter tävlingen och banketten besökte vi, i ett iskallt vintrigt Hertogenbosch, den brokiga katedralen, som vandrat mellan katoliker och reformi ... ma ... reformerta(?). Där finns ikoner utsmugglade ur det forna Sovjetunionen, vilket kanske inte låter helt lämpligt, men ändå visar att det handlar om en kyrka för alla kristna.

Helgen avslutades med föredrag av Pervakov och Harold van der Heijden, som är en central gestalt i studievärlden.

Till sin 40-årsdag arrangerade Olthof en internationell schackturnering. Om fem år planerar han något ännu större och funderar på att förlägga firandet till New York.

Tidskrift för Schack

Vi har alla årgångar
Inbundna 1906-1994

Många lösnummer.
Köper-Säljer. Hela samlingar
schackböcker. Humana priser.
S E Consult, Box 48095,
418 23 Göteborg.
Tel. 031-91 04 44,
fax 031-91 46 55.

Tala med Stellan Persson.
E-mail: chesshou@algonet.se

Schackhistoriska strövtåg

Redaktör: Calle Erlandsson, Nyckelkroken 14
226 47 Lund. E-post: callena@telia.com

Tack för alla mejl med ampla lovord efter premiärspalten. Tydligen är intresset för schackhistoria större än vad man kan tro, även bland yngre läsare. Om strövtågen (i fortsättningen förkortat SHS) ska bli läsvärda och intressanta är läsarnas medverkan A och O. Välkommen med bidrag och idéer!

Vi fick ett innehållsrikt mejl från Christer Thörnros i Söderhamn, som spelade med i Gnarps lag under sex år från och med säsongen 1978/79. Christer vill korrigera bildtexten till Lars Grahn's Matchen-artikel i nr 1/2005 (sid. 74): "Det skall stå sittande/stående från höger så blir det rätt. Jonasson hette dessutom Harry i förnamn, inte Henry."

6. Torsten Relfsson och hans gambit

Vi kommer efter hand att behandla spelöppningar som namngivits efter svenska spelare. En av de internationellt kända svensköppningarna är Relfssongambiten, lanserad av Torsten Relfsson, en schackprofil som nådde stora framgångar i de nordiska kongressturneringarna i början av förra seklet. Han erövrade Sveriges SF:s mästartitel 1920 och blev Smålandsmästare 1924. Relfsson föddes i Holsjunga, beläget mellan Göteborg och Jönköping, den 24 november 1871. Hans studier vid Uppsala universitet resulterade i en doktorsavhandling. Senare bosatte han sig i Jönköping, där han var verksam som lärare. Han var ungarl och omvaldes elva gånger fram till 1930 som suppleant i Sveriges Schackförbunds styrelse. Relfsson avled den 24 augusti 1944 efter en längre tids sjukdom och i TfS oktobernummer 1944 (sid 241-242) tecknades hans minne av Sven Johan Bjurulf.

Relfssongambiten är en hybrid av Skotskt och Spanskt och kan uppkomma efter dragen 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 exd4 4.Lb5. Tor-

sten Relfsson gjorde omfattande analyser av sin öppning, men som så ofta har dragen spelats tidigare. Han brukade för övrigt spela den mera forcerade dragföljden 2.d4 exd4 3.Sf3, även om svart då enligt honom själv kan spela 3...Lb4+ eller välja en gynnsam variant av Ryskt genom 3...Sf6.

Det av mig tidigast kända be-
lägget av öppningsdragen är ett parti mellan Max Lange och von Schierstedt (troligen fröken Jenny von S.) spelat i Schönebeck 1856. Lange vann effektivt:
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 exd4 4.Lb5
Lc5 5.O-O Sge7 6.Sbd2 d5 7.exd5
Dxd5 8.Lc4 Dd8 9.Sg5 Se5 10.Sxf7
Sxf7 11.Lxf7+ Kxf7 12.Dh5+ g6
13.Dxc5 Sc6 14.Sf3 Te8 15.Lh6
Lf5 16.Tae1 Dd7 17.Dc4+ Le6 18.
Sg5+ Kf6 19.De2 Lg4 20.f3 Txe2
21.fxg4+ Ke5 22.Txe2+ Kd5 23.

Se4 Kc4 24.a4 Dxc4 25. b3+ Kb4 26.Ld2+ Ka3 27.Sc3 dxc3 28.Lxc3 Sb4 29.Ta1+ Sa2 30.Txa2+ Kxa2 31.Te1 uppg.

Även partiet mellan James Mason och Johannes von Minckwitz vid det tyska schackförbundets sjätte kongress i Breslau (nuvarande Wrocław i Polen) 1889 fortsatte med 6.Sbd2, men Torsten Relfssons innovation var 6.Sg5 med hotet att slå på f7. Gustaf Nyholm var inte helt förtjust i springarutfallet: "Hela manövern med Sg5 förefaller osund. Men icke desto mindre synes vit få en del chanser beroende dels på den uppluckring svart blir nödgad till, dels på svarts dåliga figurspel."

Detta är känt genom korrpartiet mellan Upsala Studenters SS och Jönköpings SS, vars inledningsdrag var 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 exd4 4.Lb5 Lc5 5.0-0 Sge7 6.Sg5 d5 7.Dh5 g6 8.Dh6?! med lika spel enligt kongressboken Stockholm 1901 (sid 38), som anger att vit kunde ha fått bättre spel efter 8.Dh4 och eventuellt 9.b4. I partikommentarerna angav Relfsson att 1.e4 e5 2.d4 exd4 3.Sf3 Lb4+ ger svart bra spel, t.ex. 4.Sbd2 Sc6 (4...c5 5.Lc4 Sc6 6.0-0 d6 7.c3! dxc3 8.Sb3 Sf6 9.Dc2! och vit synes ha de bästa chanserna enligt professor Almkvist) 5.Lb5 Sge7 6.a3! Lxd2+ 7.Dxd2 med lika spel. Kanske kan någon i läsekretsen ge ytterligare information om detta korrparti?

Vi ska återkomma till Herman [Napoleon] Almkvist (1839–

1904) vid ett senare tillfälle. Denne kände språkforskare var en stark spelare som under sina resor bland annat mötte Paul Morphy i Paris (ca 1860) och även spelade mot storheter som Ignaz von Kolisch och Johannes Hermann Zukertort.

De första partierna av Relfsson som jag känner till kommer från Nordiska Schackförbundets första kongress i Göteborg 5–16 augusti 1901. Detta var sannolikt Uppsalastudentens turneringsdebut och hans tredjeplats med 7/11 (+6 =2 -3) i den högsta (första) klassen efter dansken Jørgen Møller (8 poäng) och hemmaspelaren Joel Fridlitzius (7½ poäng) var en smärre sensation, speciellt som han besegrade de båda högst placerade. Kanske stördes motståndarna av att Relfsson (i mörkt helskäg) brukade briljera med att blåsa rökringar under partierna? Inga partier med den genuina Relfssongambiten förekom i turneringen. Møller vågade inte spela mot Relfssons specialare, utan länkade efter 1.e4 e5 2.d4 exd4 3.Sf3 med 3...Sf6, och landsmannen Johannes Giersing valde Steinitzvarianten i Spanskt efter 3...Sc6 4.Lb5 d6 5.Sxd4 Ld7. Detta parti slutade remi.

Den 26 november 1905 spelade Relfsson på förstabordet för Upsala Studenters Schacksällskap, då man på hemmaplan mötte Stockholms Schacksällskap i en match över sex bord. Han tog uppsaliensarnas enda poäng genom den meriterande vinsten mot A. H. Pettersson, som i juni samma år hade vunnit Nordiska mästerskapets kongressturnering i Stockholm. Matchen avslutades med middag, blytt- och lättare partier. Man beslutade om framtida matchutbyte och att instifta en vandringspokal.

Partiet mot Pettersson kommenterades utförligt av Relfsson i nr 11–12 av TfS 1905 (sid 284–

285) och rubricerades som Relfssongambit: **1.e4 e5 2.d4 exd4 3.Sf3 Sc6 4.Lb5 Lc5 5.0-0 Kf8?! 6.Lf4 Sge7 7.c3 Sg6 8.Lg3 dxc3 9.Sxc3 d6 10.e5 Lg4 11.exd6 Lxd6 12.Lxd6+ Dxd6 13.Dxd6+ cxd6 14.Sg5 Lf5 15.Tad1 Td8 16.Td2 f6 17.Sge4 Lxe4? 18.Sxe4 d5? 19.Sc5 Kf7 20.Sxb7 Tb8 21.Lxc6 Se7 22.Sa5 Thd8 23.La4 Td6 24.Ld1 Ta6 25.Sb3 Txa2 26.f4 a5 27.Tf2 Sf5 28.Tfe2 Tb4 29.Txd5 Txf4 30.Txa5** och vit vann efter 51 drag.

Torsten Relfsson var också framgångsrik i den internationella turneringen i Stockholm 25 juni–7 juli 1912. Det var då Alexander Aljechin segrade i mästarlassen. Relfsson tog 10/15 (+9 =2 -4) i första klassen. Efter en inledande förlust ledde han turneringen i tio ronder från och med rond 4. Förlusten i rond 14 mot A. Larsson kostade turneringssegern och Relfsson fick nöja sig med 125 kr och en delad andraplats en halv poäng efter Larsson.

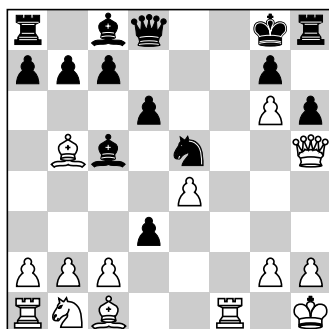
Relfsson publicerade en omfattande teoriartikel över sin gambit i TfS 1929 (sid 180–187). Dessförinnan hade han hösten 1928 behandlat dragen 3...Lc5 och 3...Lb4+ (efter 1.e4 e5 2.d4 exd4 3.Sf3) i Kagans Neueste Schachnachrichten 1928. Relfssongambiten lockade inte de svenska elitspelarna. Dock använde sig Gösta Stoltz och Kristian Sköld då och då av öppningen, och motståndarna hade tydligen viss respekt för gambiten då de flesta partierna länkades in i Spanskt.

År 1968 gav Sthig Jonasson, Uppsala, ut en 35-sidig monografi om Relfssongambiten i Schackbulletinens gambitserie (del V). I förordet framgår att Jonasson haft tillgång till Relfssons originalanteckningar och manus, som hans efterlevande tillsammans med övrig "schacklig kvarlätenhet" 1944 donerat till Jönköpings SS. I Jonassons

Allsvenskan

I nästa nummer kommer referat med partier från slutronderna i de tre division I-grupperna och slutresultat från alla divisioner.

häfte hittar vi en miniatyr som Torsten Relfsson spelade 1919 i Jönköping mot A. Th. Nilsson:
1.e4 e5 2.d4 exd4 3.Sf3 Sc6 4.Lb5 Lc5 5.0-0 Sge7 6.Sg5 d6 7.Dh5 Sg6 8.f4 d3+ 9.Kh1 h6 10.Sxf7 Kxf7 11.f5 Se5 12.fxg6+ Kg8

13.Dxe5! uppg.

7. Hugo Wilhelm Langborg

På Nacka församlings hemsida – http://www.nackaforsamling.se/dbx_view/printed/206.asp – kan vi läsa att grav nr C76 på Nacka norra kyrkogård vanvårdas och att kyrkogårdsförvaltningen förelägger gravrättsinnehavaren att senast 2005-11-08 sätta gravplatsen i stånd. I graven ligger bland andra den kände schackprofilen Hugo W. Langborg. Förhoppningsvis finns det schackvänner i Stockholms SS som vill göra en insats för att bevara minnet av en spelare som enligt Börje Norén i Boken om Schack (sid. 179) kanske var "vårt lands elegantaste och mest gedigne spelare kring sekelskiftet". Som 18-åring blev han medlem i "Sällskapet" och senare också styrelseledamot. Han föddes 1873 och avled 1919, endast 46 år gammal.

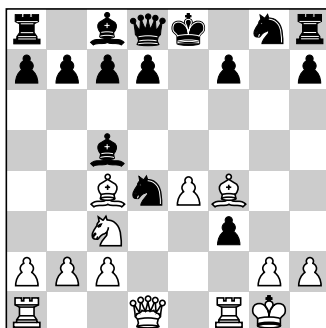
Langborg deltog i två nordiska schackkongresser. I Stockholm 1897 kom han trea på 7 poäng (+6 =2 -2). Han erhöll 100 kr i prispengar och en extra tia då vinsten som vit mot Rydberg

Deltagarna i den första nordiska schackkongressen 1897 (Fritz Englund saknas) tillsammans med Robert Sahlberg och turneringsledaren S. A. Pettersson. Rydberg står längst till vänster och Langborg längst till höger.

fick skönhetspriset. Det blev en intressant teoriduell i Pierce-gambit.

**Hugo W. Langborg
 Carl Fredrik Rydberg**
1.e4 e5 2.Sc3 Sc6 3.f4 exf4 4.Sf3 g5 5.d4 g4 6.Lc4 gxf3 7.0-0 Sxd4
 I partiet Hector–Garcia, Spanien 1988, följde 7...d5 8.exd5 Lg4 9.Dd2 Sce7 10.Dxf4 Sh6 11.Se4! Lg7 12.Sd6+ Kf8 13.Sxg4 Sg6 14.Dxf3 Sh4 15.Da3+ uppg.
8.Lxf4
 Inte 8.Dxd4? Dg5! 9.Tf2 Lc5.
8...Lc5

Här kom Langborg med nyheten **9.Le3!?** och det följde **9...Se2+**

10.Kh1 fxd2+ 11.Kxg2 Sf6 12.Lxc5 Sxc3 13.Lxf7+ Kxf7 14.Dh5+ Ke6 15.Dh3+ Kf7 16.Txf6+ Dxf6 17.Tf1 Tg8+ 18.Kh1 Sxe4 19.Dh5+ Kg7 20.Ld4 d5 21.Lxf6+ Sxf6 22.Dg5+ uppg.

1905 års nordiska kongress i Stockholm blev också framgångsrik för Langborg som noterade en meriterande andraplats, sedan han i sista stund fått hoppa in som reserv för dansken Orla Herman Krause. Stockholmsturneringen 1909 omfattade bara sex spelare och Langborgs 1½ poäng räckte till en delad 4–6:e plats. I den internationella turneringen i Stockholm 1912 fick han möta hårt motstånd, bland annat Aljechin som vit i Italienskt. Langborg noterade +4 =1 -5, besegrade Spielmann och kom främst av de nordiska deltagarna. Slutligen kom han delad femma i Stockholms SS:s jubileumsturnering 1916 med resultatet +2 =2 -3.

Strax före världskrigets utbrott var Langborg delaktig i två segrar mot Frank J. Marshall respektive

Siegbert Tarrasch. Stockholms SS anordnade den 8 januari 1912 en minisimultan där amerikanen tog 50 procent mot tre konsulterande lag om vardera tre spelare. Langborgs lag vann som svart i Skotsk gambit.

Frank J. Marshall

Hugo W. Langborg/Otto

Löwenborg/R. V. Täckholm

1.e4 e5 2.d4 exd4 3.Sf3 Sc6
4.Lc4 Lc5 5.0-0 d6 6.b4 Lb6 7.
a4 a5 8.b5 Se5 9.Sxe5 dxe5 10.f4
Dh4 11.Lxf7+? Kxf7 12.fxe5+ Ke8
13.Df3 Sh6 14.Lxh6 Dxh6 15.
Df7+ Kd8 16.Dd5+ Ld7 17.Dxb7
Ke7 18.Sa3 De6 19.Kh1 Taf8 20.
Dd5 Txf1+ 21.Txf1 c6 22.Dd6+
Dxd6 23.exd6+ Kxd6 24.Sc4+
Kc5 25.Se5 Le8 26.Tf5 Kb4
27.bxc6 Kc3 28.Tf3+ Kxc2
29.Tf2+ Kb3 30.h4 Lc7 31.Sd3
Lxc6 32.Sc5+ Kc3 33.Tf1 Kd2
34.Tf2+ Ke3 35.Tf3+ Ke2 36.Se6
Le5 37.Tf5 d3 38.Txe5 d2
39.Sf4+ Kf1 40.Sd5 Lxd5 41.
Txd5 Ke2 42.uppg.

Drygt ett år senare, den 31 maj 1913, var Siegbert Tarrasch på Stockholmsbesök och Stockholms SS anordnade ånyo en simultanförställning med tre konsultationspartier. Tarrasch fick nöja sig med en halvpoäng totalt och även denna gång var Langborgs lag framgångsrikt med de svarta pjäserna.

Siegbert Tarrasch

Hugo W. Langborg/Carl

Fredrik Rydberg/R. V.

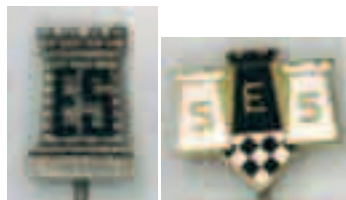
Täckholm

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Lg5
Lb4 5.exd5 Dxd5 6.Lxf6 gxf6
7.Sf3 Sc6 8.Dd2 Da5 9.Lc4 Ld7
10.0-0 0-0 11.a3 Lxc3 12.
Dxc3 Dh5 13.Tfe1 Thg8 14.Lf1
Se7 15.Sd2 Lc6 16.f3 Dh4
17.Sb3 Tg5 18.Te2 Tdg8 19.De3
Sd5 20.Df2 Dh3 21.Te4 Df5
22.Sa5 Sf4 23.Txf4 Dxf4 24.Sxc6
bxc6 25.d5 Txd5 26.Dxa7 Dd4+
27.Dxd4 Txd4 28.Ld3 h5 29.Kf2
c5 30.b3 Kb7 31.a4 f5 32.Te1

Kb6 33.Te2 Ka5 34.Ke3 Tgd8
35.Kf2 Kb4 36.Te1 Ta8 37.Te3
Td6 38.Ke1 Ta5 39.Kf2 c6
40.Ke1 Ka3 41.Kd2 Kb2 42.Ke1
c4 43.bxc4 Txa4 44.Kf2 Td4
45.Te5 Tdxc4 46.Lxc4 Txc4
47.Ta5 Txc2+ 48.Kg3 c5 49.Kh4
c4 50.Kxh5 Txg2 51.h4 c3 52.
Kh6 c2 53.Tb5+ Kc3 54.uppg.

8. Klubbålar

Vi har ännu inte fått något napp på klubbålsförfrågan i SHS 3. Christer Thörnros kan i alla fall utesluta Söderhamns SS vad gäller SSS-nålen. Den här gången söker vi identifikation av två nålar med initialerna ES och ESS (eventuellt SES). Den förra är troligen tillverkad av Westins och den senare helt säkert av Sporrons.

9. Vernervon Heidenstam

Den store författaren och nobelpristagaren (1916) hade uppenbarligen begränsade kunskaper om schack. I sin roman Endymion, som kom ut 1889, läser vi i kapitel XXI om hur Nelly trots damförgåva utan framgång spelade schack med Harven. Enligt Heidenstam "fick hon sin matt" – ett uttryck som vi sällan stöter på. Som framgår nedan måste partierna ha varit snarlika och enahanda. Så småningom får vi veta att "Schack roade henne icke längre" och här får vi veta varför (?):

"Då de stigit upp från bordet, började hon genast spela schack med Harven. Han brukade alltid ta bort sin drottning för att Nelly lättare skulle kunna försvara sig mot hans fyndiga anfall. Den här gången anmärkte han dock efter en stund, att han var tvungen att också ta bort sina båda torn, annars fick Nelly regelbundet sin matt redan i tredje eller fjärde draget. Oaktat att han slutligen spelade utan både drottning och torn och blundade då hennes löpare stod i pris och kungen i schack, kunde han icke få henne att vinna ett enda parti. Hon lyckade själv över sin tankspriddhet och fubblighet, men ville icke sluta. Hela hennes diktan och traktan tycktes gå ut på att först så sent som möjligt bli ensam med sig själv på sitt rum."

Vi överlåter nu till läsarna att fundera över hur många olika möjliga partiförlopp som Nelly och Harven kunde få till stånd, om betingelserna var damförgåva och matt senast i drag 4. Skicka gärna din lösning av denna gåta till SHS.

Läsarbrev

Polsk inspirationskälla I

I början av 1930 deltog Najdorf i en turnering för andraklassare i Warszawas Schacksällskap. Resultatet står att läsa i tidningen "Polska Zachodnia" ["Västra Polen" övers.anm.] som gavs ut i staden Katowice. Den 7 februari 1930 skrev Eustachy Wolanski och Tadeusz Rybinski följande i sin schackpalt:

“Warszawa. A-turneringen för de starkaste andraklassarna gav följande resultat: 1. Jagielski 8 av 9; 2. Mlynek 7; 3. Klepfisz 6½; 4. Najdorf 5; 5. Czerniak 4½; 6. Dobrzanski 4; 7. Melamed och Zahorski 3; 9. Chojnacki 2½; 10. Glücksberg 1½ p.”

Det är sannolikt - men hundra procentig visshet får vi aldrig - att det i just den här turneringen spelades en praktfull miniatyr som i schackpressen benämns “Det polska odödliga partiet” och som felaktigt förflyttats till året 1935. Det var det partiet som publicerades i TfS nr 2/2005 (sid 159).

Det är sannolikt Savielly Tartakower som åstadkommit denna förskjutning av speldatum. Tartakower flyttade 1924 till Paris, men som polsk medborgare försvarade han Polens färger i schackolympiader mellan 1930 och 1939.

År 1935 ordnade polska schackförbundet en serie matcher mellan polska spelare som ett led i förberedelserna inför olympiaden i Warszawa i augusti. Tartakower spelade mot Najdorf i staden Torun, där Najdorf gjorde sin militärtjänstgöring. Matchen slutade överraskande med förlust för Tartakower. “Eleven slog läromästaren” skrev schackpressen. (I förbigående kan nämnas att olympiaden i Warszawa slutade så här: 1. USA 54; 2. Sverige 52½; 3. Polen 52 poäng.)

Efter besöket i Torun publicerade Tartakower partiet Glücksberg–Najdorf i Wiener Schachzeitung 1935 (v. 15/16, sid 226) med felaktig information: “Spelat i en turnering i Warszawa 1935”.

Men detta parti publicerades i tidningen “Dzien Polski” [“En dag i Polen” övers.anm.] i Leon Tuhans Baranowskis schackspalt redan 1930. Något senare men

fortfarande före 1935 publicerades partiet några gånger till i olika tidningar utgivna i Warszawa.

I polska tidningar och schackböcker är det ingen som har ifrågasatt äktheten i detta parti. Jag kan inte föreställa mig att en så kunnig schackspelare som stormästare Tartakower inte kunde skilja mellan ett verkligt parti och ett påhittat. Självfallet kan var och en ha sin åsikt i detta ärende.

Vad gäller Najdorf så deltog han samma år, 1930, för första gången i Warszawa-mästerskapet och kom på delad 6-7:e plats. Före honom kom erfarna spelare: Paulin Frydman, Kazimierz Makarczyk, Leon Kremer, Mojzesz Lowcki och Samuel Glocer. Tack vare detta resultat flyttades Najdorf upp till första klass.

Senare samma år spelade Najdorf en match mot en av Polens starkaste spelare, Paulin Frydman, som då hade kommit hem från olympiaden i Hamburg med en guldmedalj. Matchen slutade 2½–2½ efter hård kamp. Det var först efter denna match som man började betrakta tjugooårige Najdorf som ett framtidslöfte.

Tomasz Lissowski Polen

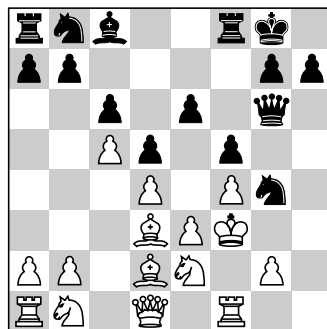
Tomasz Lissowski är en välkänd schackhistoriker. Tillsammans med Tadeusz Wolsza har han skrivit en Najdorfbiografi som utkommer senare i år på ett engelskt förlag. Feliks Przysuski, Göteborg har hjälpt oss att översätta läsarbrevet.

Polsk inspirationskälla 2

Det är som när Michail Tal var i farten under sina bästa år: ett inledande offer, som ibland kunde vederläggas efter en närmare efteranalys, följt av ett briljant

slutangrepp vars skönhet ingen kunde ifrågasätta.

Jag tänker på partiet Johansson–Nilsson i TfS nr 2/05 (sid 158). Löparoffret på h2 kan fungera utmärkt i praktiskt spel, men tål kanske inte en ingående granskning i efterhand. Det lockade i alla fall fram analyslusten.

Nilsson spelade **12...Dh5** och det verkar ju lovande, men det är möjligt att det hade varit objektivt bättre att mobilisera direkt med **12...Sd7** följt av **Sd7-f6-e4**, åtminstone om man får tro mina analysprogram. Johansson svarade med **13.Lc1** och det ser ut att vara det avgörande misstaget. **13.Sc1** hade gjort det betydligt svårare för svart, t.ex. **13...e5 14.dxe5 Sxe5++ 15.Kg3 Dg6+ 16.Kf2 Sg4+ 17.Ke1 Sh2 18.Tg1 Dg3+ 19.Ke2 Dg4+ 20.Kf2 Dh4+ 21.g3 Sg4+ 22.Kf3 Dh2 23.Df1 Sd7 24.Dg2 (24.Th1 Sge5+ 25.fxe5 Sxe5+ 26.Kf4 Sg6+ 27.Kf3 Se5+ med remischackar) 24...Dxg2+ 25.Kxg2 Sxc5** och svart har knappast full kompensation för pjäsen. [Robin Johansson, Falkenberg skriver att han övervägde **13.Sc1** under partiet och att han efteråt funnit att “Efter **13.Sc1** klarar sig vit utan större problem”. red.]

Men partidraget **17...e5** förtjänar jubel och applåder. Tal eller Najdorf kunde inte ha gjort det bättre.

Nils G Ericsson Stockholm

Arthur Illerbrand 1920–2005

Ett hjärta som klappade varmt och intensivt för schackspelet och för Upsala Allmänna Schacksällskap har plötsligt och oväntat slutat slå. Uppsalas schackvänner sörjer sin grand old man Arthur Illerbrand och medlemmarna i UASS sin hedersmedlem och mångåriga ledare. Arthur avled hastigt efter en kort tids sjukdom den 12 mars 2005, två dagar före sin 85-årsdag.

Därmed sattes punkt för en ledargärning som har få motstycken inom svenskt schackliv och som är fullständigt unik ur det lokala perspektivet. Arthur var UASS-medlem sedan slutet av 40-talet och under hela denna tid outtröttligt verksam för att främja klubbens och det lokala schacklivets bästa, under mer än trettio år med olika styrelseuppdrag varav arton år som klubbens ordförande. En svåröverträffad höjdpunkt markeras av 1985 års SM-tävlingar i Uppsala. Som outtröttlig överledare för en liten men besjälad ledarstab bidrog Arthur i hög grad till att göra de två SM-veckorna sommaren 1985 minnesvärda för de närmare 1000 deltagarna.

Efter sin "pensionering" från ordförandeskapet fortsatte Arthur oförtrutet att verka för UASS, främst genom att bringa ordning i det omfattande klubbarkivet och nu senast med att livaktigt delta i förberedelserna för det 100-årsjubileum som står för dörren. Det är ett ödets ironi att han rycktes bort bara två månader före de stundande festligheter som han så engagerat och kunnigt har varit delaktig i att förbereda.

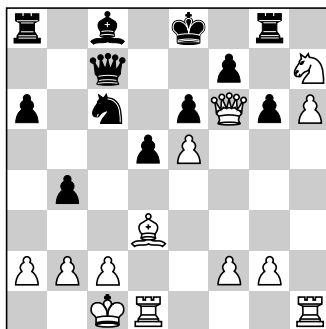
Efter ett helt yrkesliv i staden var Arthur också en känd Uppsalaprofil. Han var verksam under

åtskilliga år i produktionen på Ekeby Bruk och på S:t Eriks Betong, vilket sedan följdes av cirka femton år som besiktningsman på länsstyrelsens försvarsenhet.

Som spelare handikappades han ofta, som så många andra ledare och eldsjälar, av att en massa praktiska sysslor tog kraft och koncentration från själva spelet. Man kan inte göra sig själv sportslig rättvisa när det mesta handlar om lokaler, lotterier, kaffekokning och administration. Han var emellertid en farlig motståndare för alla och envar, vilket säkert de flesta av hans klubbkamrater och andra motståndare någon gång fått erfara. Arthur hade alltid siktet inställt på motståndarens kung, och mer än en gång lyckades det honom att leda sina kungangrepp till vackra framgångar.

Vid SM i Göteborg 1964 tilldelades Arthur första skönhetspriset i klass II för ett helgjutet parti, som kröntes med följande magnifika avslutning:

Rune Albiner

Arthur Illerbrand

22.Dg7! Txg7 23.hxg7 Se7 24. Sf6+ Kd8 25.Th8+ Sg8 26.Txg8+ Ke7 27.Te8 matt

Sture Olsson

Artikeln har tidigare varit publicerad i UNT.

Sven Folkunger 1945–2005

Sven Folkunger, Kristianstad har avlidit (19 november 1945 – 24 januari 2005). Tio minuter efter att ha avslutat sjunde rondens parti i det nordskånska pensionärsschacket drabbades han av en hjärtattack och hans liv stod sedan inte att rädda.

Folkunger var född i Danderyd men tillbringade en stor del av sin uppväxt i Kivik vid Skånes ostkust. Han utbildade sig till finmekaniker och arbetade som sådan i bland annat Helsingborg, där han tillhörde HG-Schack, och i Glimåkra i norra Skåne.

Tidigt lärde sig Folkunger spela schack, ett intresse som vid sidan av idrott, djurskydd och filатели kom att uppta en allt större del av hans tid. Till Kristianstad flyttade han i början av 1980-talet och från mitten av detta decennium var han som styrelsemedlem en drivande kraft i schackklubben. Under ett flertal år fungerade han som kassör, lagledare, tävlingsledare, ungdomsledare och inspiratör i största allmänhet. Vid sin bortgång var han dessutom sedan tio år tillbaka ordförande i Nordskånes Schackförbund.

De senaste 25 åren var Sven Folkunger rullstolsburen på grund av muskeldystrofi, en ärftlig och obotlig förtviningsjukdom. På senare år drabbades han även av diabetes vilket ledde till amputation av båda benen.

Trots oupphörlig kamp mot ett ovanligt oblikt öde gav han aldrig upp och in i det sista behöll han sitt goda humör. Varje lördag sålde han bingo-lotter utanför ett av stadens varuhus och det var mycket tack vare hans osjälviska insatser som föreningen kunde hålla sig med en förnämlig klubblokal.

Med Sven Folkunger har en av schackets verkliga eldsjälar gått ur tiden. Han sörjes närmast av två döttrar samt efterlämnar minnet av en stor och entusiastmerande personlighet.

Bo Plato

Simon Webb 1949-2005

Simon Webb är död. Hans tragiska bortgång vid 55 års ålder har fått stor uppmärksamhet i schackvärlden och även utanför den. Vi som var hans vänner kommer att sakna hans milda humor och öppna trevliga sätt. Simon hade den ovanliga egenskapen att alltid tänka först och tala sedan. Det gjorde ett samtal med honom till en intressant och trevlig händelse.

Första gången jag träffade Simon var 1973 i Strasbourg. Han var en i vågen av Englands nya stjärnor. Spelare som John Nunn, Jonathan Speelman och Jonathan Mestel hade kommit fram samtidigt och höll på att rita om den schackliga världskartan. Simon liksom de andra var unga akademiker med ett intresse för allt som hade med spel och strategi att göra. De var alla även skickliga i bridge. I Strasbourg imponerades jag av att han och hans bror Roger spelade en egen form av schack mellan ronderna. Det var en mix av schack och kortspel. Det hindrade inte Simon från att vinna turneringen tillsammans med jugoslaven Nikola Karakljajic.

Simon bevisade tidigt sin schackliga förmåga. 1966 vann han brittiska mästerskapet för spelare under 18 år. Tre år senare vann han brittiska universitetsmästerskapet efter sarspel och fick delta i det brittiska universitetslaget i Dresden. Fram till början av 80-talet var Simon aktiv som turneringsspelare.

Toppnoteringarna var, förutom Strasbourg, tredjepriset i World Open i New York 1973, en delad andraplats i brittiska mästerskapet i Morecambe 1975, delad förstaplats i Hamburg med Luben Spassov 1977 som dessutom gav honom titeln internationell mästare, delad fjärdeplats i brittiska mästerskapet i Ayr 1978 och andraplats i Warszawa 1978.

1980 kom Simon till Sverige med det engelska landslaget för spel i europeiska lagmästerskapen i Skara. Vid den tiden hade han redan börjat trappa ner som turneringsspelare. Där fick han den svåra uppgiften att spela mot den unge Garri Kasparov. Garri vann, men partiet är inte helt ensidigt. Skara blev Simons sista landslags- och turneringsinsats.

I Polen 1978 hade han träffat Anna och de gifte sig senare och fick två barn. Det var dags att sätta universitetsstudierna i praktiskt bruk och han övergav när-schacket. I mitten av 80-talet flyttade han och familjen till Stockholm. Anledningen som jag förstod den var hans arbete för ett engelskt IT-företag. Till min stora glädje valde han att börja spela för Wasa Schackklubb. Det var först då som jag började lära känna Simon lite bättre.

Simons schackintresse var stort och när när-schacket inte längre var en framkomlig väg övergick han till att spela per korrespondens. Hans analytiska förmåga och envishet gav snabbt utdelning i denna svåra disciplin. Han blev raskt stormästare och var som bäst rankad sexa i världen. För England vann han OS-guld i lag före Sovjetunionen 1987. Han tog individuellt guld i OS-finalen som startade 1992. 1997 vann han det första officiella e-postmästerskapet.

Simon visade gärna ställningar från korrpartier han hade igång. Emellanåt hade han så många som 35 partier samtidigt att bevaka. Vi brukade analysera

några av dem på tåget till och från allsvenska matcher. Men jag kunde oftast inte bidra med mycket. Vi hade för olika spelstilar. När jag ville pröva en attack avvecklade han till slutspel. Som jag förstod det brukade han skicka iväg ett drag om dagen ungefär. Analyserna skötte han på pendeltåget när han åkte till och från jobbet.

Simon var en viktig kugge i Wasas framgångsrika lag i slutet av 80-talet – med fem raka allsvenska segrar åren 1987 till 1991. Han hade i sin bok "Chess for Tigers" lagt fram en tämligen heltäckande teori för hur man kan optimera sina chanser i schack. Det är ingen tvekan om att hans sinne för psykologi och universitetsstudier i statistik, i kombination med hans schackkunskaper, var grunden för denna manual. Trevliga serieteckningar och en humoristisk och lätt ton kan få läsaren att tro att det är någon form av skämtbok, men det är raka motsatsen. Simon menade varje ord och i Wasa fick han chansen att testa och utveckla en del av råden. Det ledde senare till en reviderad och med flera kapitel utökad nyupplaga. I den nämns Wasa och de erfarenheter han gjort där.

Kärnan i Simons resonemang var denna: i partier mellan spelare med olika spelstyrka ska den starkare minimera sina risker genom att spela långa partier med många chanser för den svagare att göra fel. Den svagare spelaren å sin sida ska gärna krångla till spelet och försöka kollra bort den starkare. En riktigt grov miss avgör ju ett parti. Detta överförde han sedan till lagspelet genom att säga att laget med högre snitt-ranking ska hålla så många bräden igång som möjligt. Laget med lägre snitt-ranking ska minimera fronten och ta remier så fort det går. Med bara ett parti kvar kan allt hända.

Forts. på sidan 247

SK Rockaden försvarade SM-titeln

Av Lars Grahn

Vid elitseriens slutsamman- drag i Eksjö för två år sedan fanns det 26 stormästare på plats. När det var dags för slutronderna i Malmö den här gången, fanns det 15 stormästare vid bräderna. Trenden är klar. Elitserieklub- barna har över lag fått sämre ekonomi och det påverkar sats- ningen i högsta divisionen.

Ratingsnittet har sjunkit men det var samma fyra lag som aspi- rerade på medaljerna i Malmö som i Eksjö för två år sedan. När SK Rockaden besegrade Sollentuna SK i åttonde rondan var det naturligtvis upplagt för att Rocka- den skulle försvara SM-titeln. Lasse Karlsson har kommenterat sitt parti mot Evgenij Agrest från den egentliga finalmatchen.

Evgenij Agrest, Sollentuna SK
Lasse Karlsson, SK Rockaden
Engelskt (A 10)
Rond 8

1.c4 e6 2.Sf3 f5 3.g3 Sf6 4.Lg2 d5

Säkert ingen överraskning för Evgenij. Jag var nyfiken på vits plan att försöka utnyttja svarts tidiga förklaring i centrum.

5.b3

En naturlig fortsättning. Vit måste emellertid vara mycket uppmärksam eftersom svart är redo att ta kontroll över centrum med d4 följt av e5.

5...Sc6!

I mitt tycke den starkaste fort- sättningen. Det finns ingen an- ledning att följa känd teori med 5...c6.

6.Lb2 Le7

Ett intressant alternativ var 6...d4 7.e3 e5.

7.0-0 0-0 8.e3

Spelet blir i det här skedet av partiet ganska originellt. Vits tanke är att ta kontroll över de svarta fälten i centrum med sina lätta pjäser (löparen på b2 och springaren på f3).

8...a5

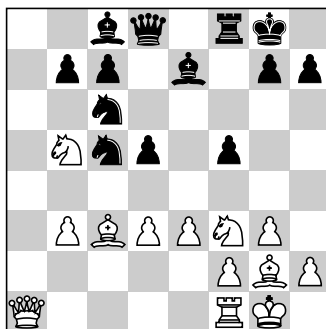
Ett intressant försök att ta initia- tivet och skapa oreda hos vit på damflygeln. Det är viktigt att inte inleda ett angrepp mot den vita kungen med manövern De8 följt av Dh5 alltför snabbt. Svarts lång- siktiga strategi är att ta terräng på damflygeln och först därefter inleda ett angrepp mot den vita kungsställningen.

9.Sc3 Se4 10.Sb5 a4

En logisk framstöt. Hotet 11...a3 är besvärande för vit.

11.d3 Sc5 12.cxd5 exd5 13.Lc3
Vit hotar att spela 14.b4 följt av a3.

13...axb3 14.axb3 Txa1 15.Dxa1

15...Se6

En vacker springarplacering.

Ett spännande alternativ var 15...Sxb3 16.Db2 Sc5 17.Lxg7 Sxd3. Svart har en bonde mer, men hans kungsställning är för- svagad samtidigt som bonden på d5 är ett tacksamt angreppsmål.

16.Td1 Lf6 17.Lxf6 Txf6 18.d4

Vit har bytt av svartfältslöparna och positionellt är textdraget mycket logiskt. Ställningen blir nu statisk med klara fördelar och svagheter hos både vit och svart.

18...g5

Det är viktigt att påpeka att dra- get inte är inledningen till ett kungsangrepp. Tanken är att ta kontroll över fältet f4 samtidigt som svart förbereder en spän- nande strategisk idé.

19.Se5 Se7 20.Da5

Vit har en något säkrare kungs- ställning än svart och han borde därför ha behållit damerna på brädet.

20...c6 21.Dxd8+ Sxd8 22.Sc3 Sf7 23.Sd3 Sd6?!

En betydligt intressantare och starkare fortsättning var 23...g4!?. Vit får kontroll över fältet f4 men betydligt viktigare är att han inte får en långvarig statisk fördel i centrum med bondeframstöten f4.

24.Ta1?!

24.f4! bör spelas.

24...Tf8?!

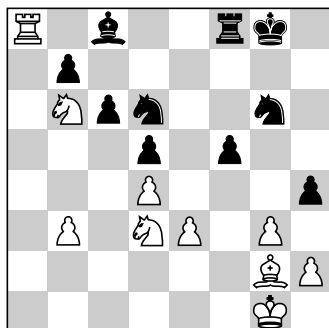
Alltför passivt. Trots att schack är ett mycket konkret spel så trodde jag, helt felaktigt, att Evgenij helt enkelt inte ville spela f2-f4 eftersom han haft möjlighet att spela det vid ett flertal tillfällen.

25.f4! Se4 26.Sa4 gxf4 27.Sxf4?!

Svart får nu möjlighet att skapa flera angreppspunkter kring vits kung. Starkare var 27.gxf4 med en liten men klar fördel för vit.

27...Sg6 28.Sd3 h5 29.Sb6 h4 30.Ta8 Sd6!

Springaren på d6 fungerar som en spindel, den försvarar löparen på c8, bönderna på b7 och f5 samt håller kontroll över fältet e4.

31.Sc5 hxg3 32.hxg3 Se7

Vit har nått en maximal uppställning på damflygeln. Svart har full kontroll över situationen och försvaret av bonden på b7 är mycket säkert.

33.Lf3 Kf7

Ett litet teknikdrag. Tanken är att svart vinner tillbaka ett tempo genom att i ett senare läge hota löparen på h5. Vem som vinner vad i denna lilla lek är inte helt klart.

34.Lh5+ Kg7 35.Le2 Tg8 36.Ld3 Kf6 37.Kf2 Le6 38.Ta1 Th8

Svart måste försvara sig mot 39.Th1.

39.Kg2 Sec8 40.Sbd7+ Lxd7 41.Sxd7+ Ke6

Svart vill styra över springaren till damflygeln. Efter 41...Ke7 42.Se5 har svart en ställning som är betydligt svårare att försvara.

42.Sc5+ Ke7 43.Lc2 Sb6

Springaren söker sig till en något aktivare position på d7.

44.Tf1 Th5 45.Sd3 Sd7 46.Ta1 Th8

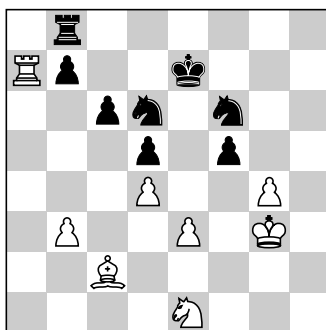
Svarts försvarsplan fungerar helt utan problem. Det är viktigt att inse att svart snabbt kan få en

Elitserien 2004-2005						
1. SK Rockaden, Sthlm	11	11	0	0	67	22
2. Sollentuna SK	11	8	2	1	55	18
3. Skara SS	11	8	0	3	57	16
4. Limhamns SK	11	7	2	2	53	16
5. Södra SASS	11	5	2	4	43½	12
6. Eksjö-Aneby Alliansen	11	6	0	5	41½	12
7. Lunds ASK	11	4	1	6	44½	9
8. SK Kamraterna	11	3	2	6	40	8
9. Wasa SK	11	3	1	7	37	7
10. Farsta SK	11	2	1	8	31½	5
11. Åstorps SS	11	2	1	8	30½	5
12. SK Passanten	11	1	0	10	27½	2

vinstställning vid minsta fel från vits sida. Ett bra exempel på svarts möjligheter är att ställa en svart springare på g4 och tornet på h8.

47.Ta7 Tb8 48.Se1?!

Vit borde sökt remi med 48.Ta1. 48...Sf6

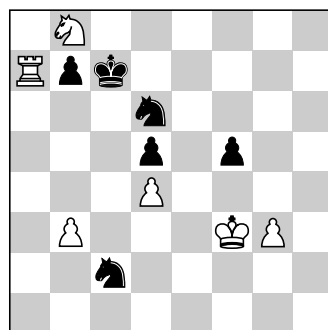
49.Sf3?

Ett grovt fel. Det är svårt att veta om det beror på en felräkning eller en missbedömning av ställningen.

49...Sg4 50.Se5 Sxe3+?!

En starkare fortsättning var 50...Sxe5. Jag var emellertid alltför lockad (värt att nämna är att Rockaden i det här läget redan hade vunnit matchen mot Sollentuna) av den mycket ovanliga ställning som uppkommer i partiet.

51.Kf3 Sxc2 52.Sxc6+ Kd7 53.Sxb8+ Kc7

Springaren är fångad på b8. Vits plan för att rädda partiet är att offra springaren och tornet för svarts tre bönder.

54.Ta8 Sxd4+ 55.Kf4 Sxb3 56.Ta3?

Redan i inledningen av kombinationen (49.Sf3?) såg jag ingen vinst efter 56.Sa6+!. Efter 57...bxa6 58.Txa6 är vits idé att spela g4 följt av ett tornoffer på d-bonden.

56...Sc5 57.Tc3 Sde4 58.Tc1 Kxb8 59.Tg1 Kc7!

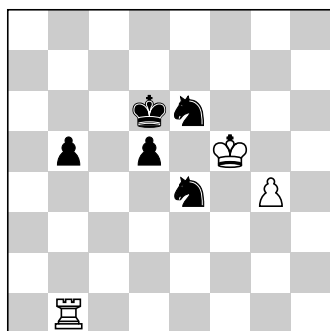
I all sin enkelhet ett mycket starkt drag. Kungen ska centraliseras till d6 och därefter kan svart ställa en springare på e6 och blockera vits bonde.

Foto: Calle Erlandsson

SK Rockaden Stockholm, svenska lagmästare - från vänster: Anders Livner, Robert Bator, Jonas Barkhagen, Anders Olsson, Emil Hermansson, Erik Hedman, Ulf Andersson, Lasse Karlsson, Lennart Örnmarker, Richard Wessman och Hans Larsson.

60.Kxf5 Kd6 61.g4 Se6 62.Tb1 b5!

En ställning som Jonny Hector skulle älska! Det är lätt att hitta finesser med två springare kvar på brädet. Springarschacken på d4 är besvärande för svart.

63.Ta1 S6g5 64.Ta8 b4 65.Tb8 Kc5 66.Ke5 Sc3 67.Tc8+ Kb5 68.Kd4 Sge4 69.Tg8 b3 70.g5 Kb4 71.Kd3 Sxg5! 72.Tb8+
Efter 72.Txg5 b2 73.Tg1 b1D+ 74.Txb1+ Sxb1 75.Kd4 hinner

svart att gardera den återstående bonden med 75...Sc3.

72...Sb5 73.Td8 Se6 74.Th8 Sed4 75.Th2 Ka3 76.uppg.

Ett riktigt kampparti.
(Kommentarer av Lasse Karlsson)

Rockaden befäste mästarvärdigheten genom tre klara segrar i Malmö (se resultat på annan plats).

Vi bjuder på ytterligare två stormästardueller, kommenterade av Emanuel Berg, och återkommer i nästa nummer med mer partimaterial från elitserien.

Jonny Hector, Limhamns SK
Emanuel Berg, Sollentuna SK
Franskt (C 15)
Rond 10

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.Se2
En favorit i repris. Jonny har länge spelat denna relativt tama variant och det var inte mindre än

fjärde gången som vi nu spelade varianten sinsemellan.

4...Sc6

Det senaste modedraget. Den gamla huvudvarianten går 4...dxe4 5.a3 Le7 med ungefär lika spel. Jag tycker dock att det känns fel att släppa loss vit så pass lätt, och vill i stället utnyttja hans lite klumpigt placerade springare på e2. Efter 6.Sxe4 har man i stället hjälpt vit att komma loss med sina pjäser. Det tycker jag är onödigt, även om svart står helt okej då också.

5.a3 La5 6.e5 Sge7 7.b4 Lb6 8.Sa4 0-0

Den här ställningen har jag haft mot Jonny två gånger tidigare. Jag klarade mig utmärkt i öppningen båda gångerna, men resultatmässigt blev det en förlust och en vinst.

9.c3

En förstärkning mot våra tidigare partier. I vårt möte i Excelsior

Cup 2004 följde 9.Tb1 Sf5 (9...Ld7 är ett intressant alternativ för att ställa springaren på a4 till svars och framtvinga antingen 10.c3 eller 10.Sxb6.) 10.Sxb6 axb6 11.b5 Sa5 12.Sg3 c5 13.Sxf5 exf5 14.Le2 (14.Le3 De7 15.dxc5 Dxe5 16.Dd4 Te8) 14...Le6 med en jämn ställning. Jag gjorde dock ett grovt feltramp några drag senare, vilket Jonny utnyttjade galant och vann i stor stil.

När vi möttes i förra årets elitserielutspel följde 9.b5?! vilket jag utnyttjade med mellan-draget 9...La5+! (Ett mycket bra drag. Svart räddar sin löpare från att bli bortbytt. Nu hamnar i stället springaren på a4 offside och det tar tid för den att komma in i spelet igen.) 10.c3 (Vit försöker stänga den svarta löparen på a5 ute från spelet. Efter 10.Ld2 Lxd2+ 11.Dxd2 Sb8 står svart också bra. I nästa drag följer 12...a6 och vit kan inte hindra att svart byter bort sin a-bonde mot vits b-bonde, var-efter vit är försvagad på damflygeln.) 10...Sb8 11.Sc5 a6 12.bxa6 Sxa6 13.Sb3 c5! Aktivitet! Vit står krampaktigt med sina pjäser och ligger efter i utvecklingen. Det är därför viktigt för svart att spela friskt och kreativt för att inte vit ska hinna ut med sina pjäser. Jag fick snabbt klar fördel och vann senare också partiet. Efter 13...Lb6 behåller svart löparparet, men vit får tid att fullborda sin utveckling.

9...f6

Ett viktigt drag. Svart står för tillfället en aning instängt och det är därför viktigt att utnyttja utvecklingsförspänget och snabbt skapa motspel innan vit hinner att omorganisera och få ut pjäserna.

10.f4

Ett drag som jag under partiet blev mycket glad över. Det är naturligt att vit vill försvara sitt centrum och behålla terrängfördelen, men positionellt sett är det ett misstag eftersom det stänger diagonalen för vits svartfältslöpare. Min personliga uppfattning är att 10.exf6 gxf6 11.Lh6 är vits bästa fortsättning.

10...Ld7

Ett sunt utvecklingsdrag. Löparen sätter viss press mot springaren på a4, och samtidigt är den beredd att svinga sig över till kungsflygeln med Le8-g6/h5.

11.h4

Vit spelar extremt tufft, vilket är typiskt för Jonny. Hur man än bär sig åt blir det roligt och intressant spel. Vit kan nu bemöta 11...Le8 med 12.h5. Jag fick känslan att den vita ställningen var som en uppblåst ballong som när som helst kunde spricka. Samtidigt fick jag en viss press på mig att bevisa något, eftersom jag

Rond 9 (11 mars)

Skara SS – SK Passanten

5½–2½

Einar Gausel – Dan Cramling	1 – 0
Rikard Winsnes – Per Larsson	½-½
Tiger Hillarp-Persson – Anders Lundin	1 – 0
Rune Djurhuus – Carl-Fredrik Johansson	1 – 0
Ari Ziegler – Anders Lovén	½-½
Lars-Göran Eklund – Peter Ekelund	1 – 0
Göran Andersson – Robert Danielsson	½-½
Amir Mohammadi – Ingmar Jordås	0 – 1

Limhamn SK – Wasa SK

6½–1½

Jonny Hector – Patrik Lyrberg	½-½
Stellan Brynell – Simon Webb	1 – 0
Björn Ahlander – Oscar von Bahr	1 – 0
Stefan Schneider – Teodor Hellborg	½-½
Magnus Eriksson – Göran Åström	1 – 0
Daniel Carlsson – Peter Collett	½-½
Anders Nylén – Peder Berkell	1 – 0
Amir Tadjerbashi – Felix Nordström	1 – 0

Eksjö-Aneby-Alliansen – SK Rockaden

2 – 6

Harry Schüssler – Jonas Barkhagen	½-½
Per Verneresson – Ulf Andersson	½-½
Håkan Rothen – Emil Hermansson	0 – 1
Håkan Thörnert – Anders Olsson	0 – 1
Johan Andersson – Robert Bator	1 – 0
Fredrik Gustafsson – Richard Wessman	0 – 1
Christopher Krantz – Anders Livner	0 – 1
Håkan Åkvist – Erik Hedman	0 – 1

SK Kamraterna – Sollentuna SK

2 – 6

Bengt Svensson – Evgenij Agrest	½-½
Matti Svenn – Emanuel Berg	½-½
Anders Wengholm – Pontus Carlsson	0 – 1
Lars Madebrink – Johan Eriksson	0 – 1
Jesper Hamark – Luis Couso	½-½
Tom Borvander – Miralem Dzevlan	0 – 1
Dennis Wallin – Jonas Eriksson	0 – 1
Ulf Mårtensson – Peter Bergström	remi

Lunds ASK – Farsta SK

3½–4½

Leif Erlend Johannessen – Lars Degerman	1 – 0
Hans Tikkanen – Bengt Lindberg	1 – 0
Christer Niklasson – Niclas Hjelm	½-½
Daniel Semcesen – Kezli Ong	0 – 1
Linus Olsson – Rikard Backelin	0 – 1
Sebastian Nilsson – Björn Jäderberg	0 – 1
Baldvin Gislason-Bern – Ingemar Svensk	0 – 1
Björn Johnson – Sven Lindeman	1 – 0

Åstorps SS – Södra SASS

4 – 4

Pontus Sjö Dahl – Nick deFirmian	1 – 0
Carsten Høi – Ralf Åkesson	½-½
Stefan Ivarsson – Axel Ornstein	½-½
Henrik Holmsgaard – Mats Sjöberg	½-½
Thomas Tallinger – Thomas Welin	½-½
Gösta Petersson – Håkan Alm	1 – 0
Kenneth Josefsson – Jonas Lundvik	0 – 1
Åke Sandklef – Gunnar Holmqvist	0 – 1

Rond 10 (12 mars)**Sollentuna SK – Limhamns SK** 4 – 4

Emanuel Berg – Jonny Hector	1 – 0
Evgenij Agrest – Stellan Brynell	½-½
Pontus Carlsson – Björn Ahlander	0 – 1
Johan Eriksson – Stefan Schneider	0 – 1
Jonas Eriksson – Magnus Eriksson	½-½
Miralem Dzevljan – Daniel Carlsson	½-½
Peter Bergström – Anders Nylén	½-½
Luis Couso – Amir Tadjerbashi	1 – 0

SK Rockaden – Skara SS 5 ½-2 ½

Jonas Barkhagen – Rune Djurhuus	0 – 1
Ulf Andersson – Tiger Hillarp-Persson	½-½
Emil Hermansson – Einar Gausel	1 – 0
Lars Karlsson – Rikard Winsnes	½-½
Anders Olsson – Ari Ziegler	1 – 0
Richard Wessman – Göran Andersson	1 – 0
Robert Bator – Lars-Göran Eklund	½-½
Erik Hedman – Sven Svensson	1 – 0

SK Passanten – Lunds ASK 1 ½-6 ½

Dan Cramling – Leif Erlend Johannessen	0 – 1
Per Larsson – Linus Olsson	0 – 1
Anders Lundin – Christer Niklasson	½-½
Carl-Fredrik Johansson – Hans Tikkanen	0 – 1
Anders Lovén – Sebastian Nilsson	½-½
Peter Ekelund – Daniel Semcesen	0 – 1
Robert Danielsson – Björn Johnson	½-½
Ingvar Jordås – Hakon Persson	0 – 1

Wasa SK – Åstorps SS 3 ½-4 ½

Patrik Lyrberg – Pontus Sjö Dahl	½-½
Simon Webb – Carsten Høi	½-½
Oscar von Bahr – Stefan Ivarsson	½-½
Teodor Hellborg – Henrik Holmsgaard	1 – 0
Göran Åström – Thomas Tallinger	0 – 1
Peter Collett – Gösta Petersson	½-½
Peder Berkell – Kenneth Josefsson	½-½
Felix Nordström – Åke Sandklef	0 – 1

Södra SASS – SK Kamraterna 5 ½-2 ½

Nick deFirmian – Bengt Svensson	½-½
Ralf Åkesson – Anders Wengholm	1 – 0
Axel Ornstein – Jesper Hamark	0 – 1
Mats Sjöberg – Matti Svenn	½-½
Thomas Welin – Dennis Wallin	½-½
Håkan Alm – Olle Häggström	1 – 0
Jonas Lundvik – Tom Borvander	1 – 0
Gunnar Holmqvist – Lars Madebrink	1 – 0

Farsta SK – Eksjö-Aneby-Alliansen 3 – 5

Kezli Ong – Jacek Gdanski	0 – 1
Bengt Lindberg – Per Vernersson	½-½
Niclas Hjelm – Harry Schüssler	½-½
Rikard Backelin – Håkan Thörnert	0 – 1
Lars Degerman – Håkan Rothén	½-½
Sven Lindeman – Fredrik Gustafsson	1 – 0
Björn Jäderberg – Johan Andersson	½-½
Ingemar Svensk – Christopher Krantz	0 – 1

Rond 11 (13 mars)**Skara SS – Sollentuna SK** 3 ½-4 ½

Tiger-Hillarp Persson – Emanuel Berg	0 – 1
Einar Gausel – Evgenij Agrest	0 – 1
Rikard Winsnes – Pontus Carlsson	1 – 0
Rune Djurhuus – Louis Couso	½-½
Ari Ziegler – Miralem Dzevljan	½-½
Sven Svensson – Bo Lindberg	½-½
Göran Andersson – Jonas Eriksson	1 – 0
Amir Mohammadi – Johan Eriksson	0 – 1

Limhamns SK – SK Rockaden 1 ½-6 ½

Magnus Eriksson – Anders Olsson	0 – 1
Christian Jepsen – Robert Bator	0 – 1
Björn Ahlander – Emil Hermansson	1 – 0
Stefan Schneider – Erik Hedman	½-½
Anders Nylén – Jonas Barkhagen	0 – 1
Daniel Carlsson – Lars Karlsson	0 – 1
Conny Holst – Richard Wessman	0 – 1
Osmani Penalver – Anders Livner	0 – 1

Eksjö-Aneby-Alliansen – SK Passanten 6 – 2

Jacek Gdanski – Dan Cramling	1 – 0
Per Vernersson – Per Larsson	½-½
Harry Schüssler – Anders Lundin	½-½
Håkan Thörnert – Carl-Fredrik Johansson	1 – 0
Håkan Rothén – Anders Lovén	½-½
Fredrik Gustafsson – Peter Ekelund	1 – 0
Johan Andersson – Robert Danielsson	½-½
Christopher Krantz – Ingvar Jordås	1 – 0

SK Kamraterna – Wasa SK 3 ½-4 ½

Bengt Svensson – Patrik Lyrberg	½-½
Gösta Svenn – Göran Åström	0 – 1
Matti Svenn – Simon Webb	½-½
Jesper Hamark – Oscar von Bahr	½-½
Tom Borvander – Teodor Hellborg	½-½
Lars Madebrink – Felix Nordström	½-½
Dennis Wallin – Peder Berkell	½-½
Olle Häggström – Peter Collett	½-½

Lunds ASK – Södra SASS 4 – 4

Leif Erlend Johannessen – Nick deFirmian	½-½
Christer Niklasson – Ralf Åkesson	½-½
Hans Tikkanen – Axel Ornstein	½-½
Linus Olsson – Mats Sjöberg	1 – 0
Daniel Semcesen – Thomas Welin	½-½
Björn Johnson – Håkan Alm	0 – 1
Sebastian Nilsson – Jonas Lundvik	½-½
Hakon Persson – Gunnar Holmqvist	½-½

Åstorps SS – Farsta SK 5 – 3

Pontus Sjö Dahl – Bengt Lindberg	1 – 0
Carsten Høi – Lars Degerman	½-½
Henrik Holmsgaard – Kezli Ong	1 – 0
Thomas Tallinger – Niclas Hjelm	1 – 0
Stefan Ivarsson – Rikard Backelin	1 – 0
Gösta Petersson – Sven Lindeman	0 – 1
Kenneth Josefsson – Björn Jäderberg	0 – 1
Åke Sandklef – Ingemar Svensk	½-½

visste att vit skulle stå bra bara han fick fullborda sin utveckling.

11...De8

Sätter ytterligare press mot a4. Nu börjar drag som Sxd4 ligga i luften, men det hotar inte riktigt än. Den svarta damen är också på väg att sticka ut till h5 eller g6, vilket kan skapa obehag för vit.

12.h5

Hindrar svarts motspel med Dh5, och Sxd4 är inte aktuellt för tillfället.

12...Sd8

Ett forcerande drag. Nu tvingas vit välja vad han vill göra av springaren på a4. Ska den backa hem eller ska den bytas bort mot löparen? Löparen på b6 är för tillfället ganska inmurad och kan därför lätt betraktas som en dålig pjäs. Men den har ändå en viktig funktion, den trycker mot vits centrum.

13.Sb2

Ett klokt beslut. Vit vill försöka utnyttja svarts problem med löparen på b6. Planen är att sätta springaren på d3 där den håller bra koll på centrum. Hinner vit bara med att fullborda sin utveckling så kan han komma riktigt bra. Därför gäller det för svart att spela kreativt och utnyttja utvecklingsförspänget. Efter 13.Sxb6 axb6 får svart en halvöppen a-linje och dessutom trevligt spel på de vita fälten. Vit står enligt min mening något sämre bland annat på grund av vits förfärliga svartfältare, som har blivit inmurad bakom sina egna bönder.

13...Sf7

Svart sätter press mot e5 och kan snart börja fundera på ett eventuellt pjäsoffer.

14.g4

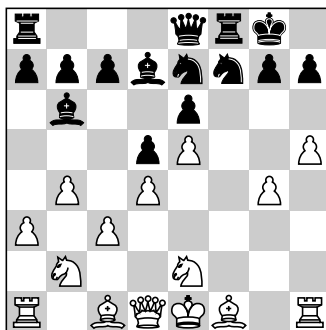
Jonny går ut hårt och vill inte släppa ett enda lite ingångsfält för de svarta pjäserna. Nu är f5-rutan täckt och 14...Sh6 kan besvaras med 15.Sg3.

14...fxe5

Förr eller senare måste svart öppna spelet med det här draget,

men som regel vill man vänta så länge som möjligt för att minska rörelsefriheten för löparen på c1. Men om svart i stället spelar 14...a5 så kan vit kontra med 15.h6!.

15.fxe5

Det är ganska komiskt att vit på de första femton dragen endast flyttat springare och bönder, fyra springardrag och inte mindre än elva bondedrag!

15...a5

Jag var mycket frestad att offra pjäs med 15...Sxe5 16.dxe5 Lf2+ 17.Kd2 Sc6 vilket jag också tyckte såg mycket lovande ut. Vit bör fortsätta med 18.Kc2 (Försöker han i stället att rädda e5-bonden med 18.Sd3 så följer 18...Sxe5! 19.Sxe5 La4 och vits dam är fångad.) varpå det följer 18...Sxe5. Svart har fin kompensation för den offrade pjäsen i form av två bönder och ett farligt initiativ. Trots allt detta lyckades jag ändå hejda mig. Jag tyckte att jag hade en klart bättre ställning även utan att offra något, och det kändes dumt att ta några onödiga risker.

16.Lf4!

Förhindrar pjäsoffer på e5. Dessutom kan vit nu bemöta 16...axb4 med 17.axb4 eftersom tornet på a1 är skyddat av damen.

16...Lb5

Vit är under stark press och måste spela korrekt för att inte gå under.

17.Tg1??

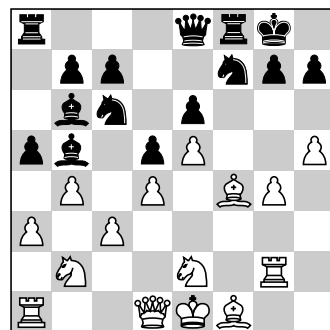
Ett grovt feldrag. Vit ställer tornet rakt i den svarta löparens diagonal vilket gör att svart

vinner tempo och därmed också partiet. 17.Sg3! var nödvändigt. Svarts ställning ser lovande ut, men det är svårt att hitta något riktigt bra.

17...Sc6!

Svart tar in ytterligare en pjäs i spelet och hotar nu med 18...Sfxe5, vilket vit inte har något vettigt försvar mot.

18.Tg2

Tornet lämnar den känsliga diagonalen, men kommer likväl att gå förlorat. Nu tillåts svart att utföra en trevlig liten kombination.

18...Sfxe5! 19.Lxe5

19.dxe5 bemöts med 19...Lxe2 följt av 20...Txf4 med merbonde för svart. Dessutom kommer snart e5 eller g4 att falla.

19...Sxe5 20.dxe5 Txf1+!!

Svart har redan offrat en pjäs och fortsätter nu med att offra kvalitet vilket ger vit ett mertorn. Men på grund av den sårbara kungen och dåliga pjäsordination är vit chanslös mot det kommande anfallet.

21.Kxf1 Df7+ 22.Ke1 Df3!

Svart vinner ytterligare ett tempo genom att hota det vita tornet och får en mycket bra placering av damen på f3.

23.c4

Ett sista desperat försök att undkomma mattsättningen. Om vit försöker rädda tornet med 23.Th2 följer 23...Le3! och vit är försvarslös mot Tf8 och Df1 matt. 23.Tg1 hade inte heller gjort saken bättre. Efter 23...Lf2+ 24.Kd2 Le3+ 25.Kc2 Lxe2 26.De1

De4+ har svart snart vunnit tillbaka det offrade materialet och har förutom merbonden också ett vinnande angrepp.

23...Dxg2 24.c5

På 24.cxb5 följer 24...Le3 och vit måste ge tillbaka pjäsen för att undgå att bli matt.

24...Tf8 25.Kd2 Tf2 26.Sd3 Lxd3 27.Kxd3 Df3+ 28.Kd2 d4! 29. uppg.

Vit gav upp på grund av 29.cxb6 Dc3 matt.

(Kommentarer av Emanuel Berg)

Emanuel Berg, Sollentuna SK
Tiger Hillarp-Persson, Skara
Moderna försvaret (B 07)

Rond 11

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Sc3 d6 4.Le3 a6 5.h4

Samma ställning uppkom i mitt parti mot Tiger i SM-gruppen i Umeå 2003. Men nu kommer en liten avvikelse.

5...Sf6

Svart hindrar bondeframfarten h4-h5 utan att försvaga sig med 5...h5, som spelades i vårt tidigare parti.

6.f3 b5 7.Dd2

Förbereder ett eventuellt Lh6. 7.g4 med idén h5 hade bara gjort svart glad efter 7...h5 8.g5 Sfd7 och svart kan rockera kort i nästa drag utan några större bekymmer.

7...h5

Svart garderar sig mot Lh6 och sätter samtidigt stopp för g2-g4. Nackdelen är att kungsflygeln blir en aning försvagad och speciellt g6-bonden kan bli ett senare angreppsmål.

8.0-0-0

Här hade jag chansen att länka in i vårt parti från Umeå genom 8.Sh3. Men jag tyckte det var onödigt att tillåta 8...Lxh3 9.Txh3 Sbd7 även om vit har en liten fördel. Därför ville jag invänta Sbd7 och först därefter spela Sh3.

8...c6

Nu blev det ganska tydligt för mig att Tiger ville slå av springa-

ren på h3 med löparen. Normalt brukar inte c6 spelas så tidigt i Moderna försvaret med a6. Svart kunde i stället ha länkat in i tidigare nämnda parti genom 8...Lb7 9.Sh3 Sbd7 10.Sg5 med mycket intressant spel.

9.Sh3

Jag tyckte inte att det fanns någon större poäng med att avvakta längre med detta drag, fast jag funderade lite på 9.Kb1 för att fortsätta störa svarts planer. Men då kan svart spela 9...b4 10.Sce2 a5 och sedan utveckla löparen till a6.

9...Lxh3 10.Txh3 Sbd7 11.Kb1

En nyttigt drag. Vit går ur diagonalen c1-h6 för att slippa bli utsatt för obehagligheter med Lh6 i framtiden. Dessutom garderas a2-bonden och ett utfall med damen till a5 är inte längre aktuellt för svart.

11...Dc7 12.Th1

Tornet har gjort sitt på h3 och det är dags att återvända, men antagligen hade 12.g3 varit en aning mer exakt för att behålla möjligheten att backa med tornet till h2.

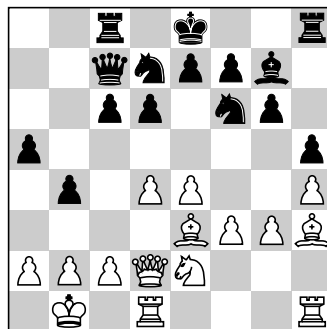
12...Tc8

Svart förbereder framstötten c6-c5.

13.g3!

Vits löpare på f1 har haft problem att hitta en diagonal att jobba på, men nu öppnas nya möjligheter på h3 med röntgen-attack mot c8.

13...b4 14.Se2 a5 15.Lh3

Vit har fullbordat sin utveckling och har en bra ställning. Nu

hotar 16.e5 följt av e6 för att trasa sönder svarts bondeställning.

15...Tb8

Svart går ur den obehagliga spiken och garderar sig på så sätt mot e4-e5.

16.Sf4

Svart börjar bli pressad och måste snart göra något för att inte komma klart sämre.

16...e5 17.dxe5 Sxe5

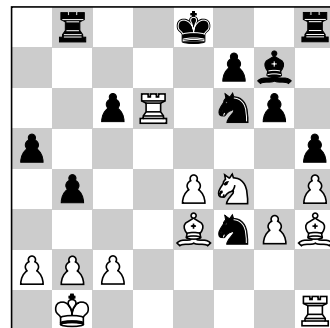
Efter 17...dxe5 låser svart in sin löpare på g7. Vit står klart bättre efter 18.Sd3 c5 19.c4!. Svart saknar motspel.

18.Dxd6

Under partiet var jag fullkomligt övertygad om att den kommande ställningen efter dambytet skulle ge mig klar fördel. Dels har vit ett starkt löparpar i en öppen ställning, dels är den svarta kungen en aning utsatt.

18...Dxd6 19.Txd6 Sxf3

19...Sc4 är dåligt på grund av 20.Txc6! Sxe3 21.Te1 Td8 22.Sd3 och vit vinner tillbaka pjäsen med klar fördel. Här förbrukade jag en stor del av min resterande tid, men lyckades tyvärr inte hitta något riktigt bra.

20.Txc6?!

Jag experimenterade mycket med draget 20.e5 för att om möjligt få det att fungera. Men såväl 20...Se4 som 20...Sxe5 ger svart fördel. Det bästa hade varit att spela 20.Sxg6! fxc6 21.Tf1 och vit vinner tillbaka pjäsen med merbonden i behåll. Om svart försöker med 21...Sh2 så följer 22.Tfxf6! Lxf6 23.Txf6 med klar

vit fördel. Löparparet och det aktiva tornet väger tyngre än minuskvaliteten. Dessutom har svart dålig kung och hans bönder faller snart som mogna frukter.

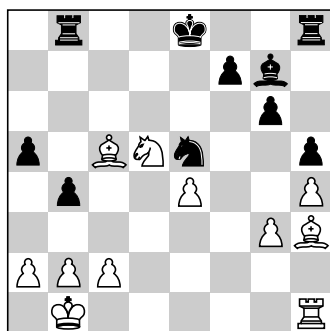
20...Se5

Nu tar svart över.

21.Txf6?!

Ett försök att behålla aktiviteten och att hindra svart från rockad. Men det sundaste vore 21.Tc7 Sxe4 (Svart har viss kompensation för bonden efter 21...0-0, men vit har en bekväm fördel efter 22.Lg2 även om han står en aning passivt för tillfället.) 22.Se6! Lf6 23.La7! Ta8 (På 23...Sxg3 kommer 24.Te1 Ta8 25.Lf2 Sf5 26.Lxf5 gxf5 27.Sf4 med vit fördel. 23...Tb5 bemöts med 24.Tc8+ Ke7 25.Sc7! Txc8 26.Lxc8 och vit vinner kvalitet.) 24.Lg2 Sxg3 25.Th3 fxe6 26.Lxa8 0-0 27.Lg2 Sf5 med en svårbedömd ställning och chanser för båda sidor.

21...Lxf6 22.Sd5 Lg7 23.Lc5

Det hindrar svart att rockera samtidigt som vit börjar väva ett mattnät. Nu hotar 24.Td1.

23...Sg4

Svart avskärmar löparen på h3 och ger kungen ett ledigt fält på d7. Att försöka glida ut med kungen till f7 genom 23...f6?? hade inte varit någon höjdare efter 24.Sc7+ Kf7 25.Le6 matt.

24.Ld6 Tb7 25.Lxg4

Vit tvingas ge upp hoppet om att få till ett mattangrepp och får i stället spela positionellt. Svart får nu en svag bonde på g4 som kommer att gå förlorad, vilket

Foto: Calle Eriandsson

Ulf Andersson, SK Rockaden.

ger vit bra kompensation för den offrade kvaliteten. Samtidigt får svart nu tillfälle att aktivera sina pjäser, vilket är nog så viktigt som en bonde.

25...hxg4 26.Se3 Kd7 27.Lf4 Te8?

Svart borde ha spelat 27...Ke6 28.Sxg4 Td8 med initiativ och en liten fördel.

28.Td1+ Kc6?

Här tappar svart greppet. Hade han bara insett sitt misstag och spelat 28...Ke7 så hade han behållit en liten fördel.

29.Td6+ Kb5 30.Td5+ Ka6??

I och för sig var jag i svår tidsnöd, men det här draget var lite väl vågat och ger absolut inte svart några vinstchanser. Efter 30...Kc6 har vit inget bättre än att ta ut remischackar med 31.Td6+.

31.Sc4 Tbe7

Om 31...Tb5 så 32.Txb5 Txe4 33.Txa5+ Kb7 34.Sd6+ och vit

vinner.

32.Txa5+ Kb7 33.Sd6+

Jag valde att spela enkelt för att klara tidsnöden, men kanske var 33.Tb5+ ett bättre alternativ. Idén är 33...Kc6 34.Tb6+ Kc5?? 35.Ld6+ Kxc4 36.Txb4 matt.

33...Kb6 34.Sxe8?!

Bättre är 34.Tb5+, t.ex. 34...Kc6 35.Sxe8 Kxb5 (35...Txe8 förlorar direkt efter 36.Txb4) 36.Sxg7 Txe4 37.Lc1 och vit har en teknisk vinst, även om det fortfarande kvarstår vissa praktiska svårigheter.

34...Kxa5

34...Txe8 var en alternativ möjlighet. Svart vinner tillbaka e4-bonden, men vit står fortfarande klart bättre och har troligen ett vunnet slutspel.

35.Sxg7 Txe4 36.Lc7+?

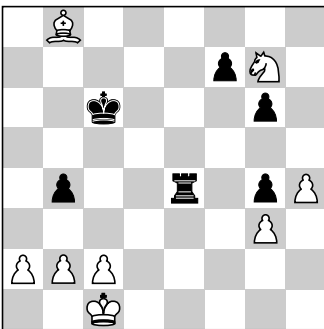
36.Ld2 hade varit bättre. Efter 36...Te2 37.Kc1 Tg2 38.Lf4 vinner vit utan större problem.

Emanuel Berg och Tiger Hillarp-Persson i efteranalys.

Däremot hade 36.Kc1?? lett till helt andra konsekvenser efter 36...Txf4!! 37.gxf4 g3 och bonden går i dam.

36...Kb5 37.Kc1 Kc6 38.Lb8

38...f6??

Tiger verkade fortfarande vara inställd på att vinna partiet, men nu blir det enkelt för vit. Bättre var 38...Kb7 39.Ld6 Kc6 och vit har inget bättre än att ta ut remi med 40.Lb8. På 40.Lf8?? följer 40...f5!! följt av f4 och vit kan

inte stoppa g-bonden. Svart vinner.

39.h5 Te7 40.h6 Kd7

Svarts idé är att gå runt med tornet till h8 via f7–f8 för att sedan plocka h6-bonden. Men det tar sin tid och vit hinner få motspel.

41.Kd2 Tf7 42.La7!

Löparen är på väg till d4 för att sätta press mot f6.

42...Tf8 43.Ld4 Th8

Svart tvingas ge upp f6-bonden eftersom 43...Ke7 faller på 44.Lc5+.

44.Lxf6 Txb6

Vit har en tekniskt vunnen ställning, men att springaren är instängd på g7 försvårar läget något.

45.Ke3 Th2 46.c4!

Vit skapar en fribonde på damflygeln. Den kan bli en maktfaktor.

46...Tc2

Svart måste behålla b4-bonden

för att över huvud taget ha någon chans att klara sig. Efter 46...bxc3? 47.Lxc3 har vit allt garderat och hoppet är ute för svart.

47.Kd3 Tf2 48.Le5 Tf1 49.Kd4 Td1+ 50.Kc5 Te1 51.Ld4 Td1

Det är svårt för vit att avancera utan att ge svart något motspel. Jag valde därför efter konkreta beräkningar att släppa g3-bonden för att spela hem partiet med hjälp av c-bonden.

52.Kd5! Td3 53.c5 Txb3 54.c6+ Kc8 55.Se8!

Springaren ska till d6 där den håller förvandlingsfältet c8 och på så sätt hjälper c-bonden i dam. **55...Td3 56.Sd6+ Kb8 57.Kc5! uppg.**

Svart har inget försvar mot 58.Kb6 och c7+. Efter 57...Kc7 följer 58.Sb5+ Kc8 (58...Kd8 59.Kd6!) 59.Kb6 följt av Sa7+ och c7+.

(Kommentarer av Emanuel Berg)

MATCHEN

Prioriteringar och flexibilitet

Av Lars Grahn

Eskilstuna Schackklubbs lagledare Mikael Didriksson hade mycket att tänka på inför sista rondens bortamatch mot Motala Schacksällskap i division II, grupp 3. Eskilstuna behövde minst oavgjort för att säkra seriesegern och avancemang. Men ännu viktigare: Didrikssons hustru var höggravid och kunde mycket väl påkalla uppmärksamhet i mittspelet. Omständigheterna gjorde att Didriksson tilläts ha mobiltelefonen påslagen under partiet. Det finns saker som är viktigare än schackregler.

Det hela påminner mig om när Limhamns SK spelade en match i allskånskan för många år sedan. Vår lagledare Arne Bjuhr missade nästan aldrig en match, men så kom han sig för att gifta sig på en matchdag. Vi var några juniorer i laget som inte kunde förstå denna prioritering.

Det blev en hel del dramatik för Eskilstunas lagledare denna dag, men det återkommer vi till.

Matchen började lysande för Eskilstunas del. Matthias Nilsson vann förstabordsuppgörelsen mot Rickard Andersson.

Matthias Nilsson, Eskilstuna SK
Rickard Andersson, Motala SS
Holländskt (A 87)

Bord I

1.d4 f5 2.Sf3 Sf6 3.g3 d6 4.Lg2 g6 5.0-0 Lg7 6.c4 0-0 7.Sc3 De8

Svart hotar att ta terräng i centrum med e7-e5.

8.d5 Sa6 9.Tb1 Sc5

Det rekommenderas av Steffen Pedersen i hans bok "The Dutch for the Attacking Player" (Batsford 1996).

10.Sd4 Ld7 11.b3

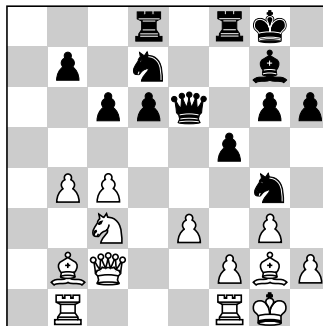
Pedersen ägnar mest uppmärksamhet åt 11.b4 Sce4 12.Lb2 o.s.v.

11...c6 12.Lb2 a5 13.Dd2 h6 14.a3 e5 15.dxe6 Lxe6 16.Sxe6 Dxe6 17.Dc2 Tad8 18.e3 Sg4?!

Det innebär att den andra svarta springaren vid behov förlorar möjligheten att gå vidare till e4. 18...Sfe4 är ett intressant alternativ.

19.b4 axb4 20.axb4 Sd7

Efter 20...Sa6 kan vit överväga att fortsätta på samma sätt som i partifortsättningen.

21.Sd5!? Sde5 22.b5!

Han vill skapa en angreppspunkt på c6.

22...Kh7

Svart vill aktivera hotet mot d5, men vits springare står inte mycket sämre på f4.

23.bxc6 bxc6 24.Sf4 Df7

Det hade varit bättre att retirera till e7 med bättre kontroll över de svarta fälten.

25.h3

Det var också möjligt att spela 25.c5! direkt och låta h2-h3 hänga i luften. Problemet för svart är att springaren på g4 bara har reträtfältet f6 till sitt förfogande, och där stör den löparens gardering av springaren på e5.

25...Sf6 26.c5! Se4 27.cxd6 Sxd6

Efter 27...Txd6 vinner vit bonde på e4 och c-bonden kan bli svag. Efter partidraget försvinner c-bonden snabbt.

28.Lxe5 Lxe5 29.Dxc6 Tc8 30.Da6 Se4?

Efter 30...Lxf4 31.exf4 Tfd8 32.Tfd1 består vits fördel till stor del i att hans kung är mindre exponerad än svarts. Partidraget faller på en taktisk finess.

31.Tb7 Tc7 32.Se6!

Det måste svart ha förbisett.

32...Txb7 33.Sxf8+ Kg7

På 33...Kg8 följer 34.Sxg6 och vit vinner.

34.Se6+ Kh7 35.Sd8 uppg.

Matthias Nilsson har varit med i hetluften. Eskilstuna SK spelade med i elitserien 2001/2002 och

Lagledarmöte på bord 5: Mikael Didriksson, ESK (till höger) mot Jesper Antonsson, MSS.

där mötte Nilsson bland annat ett par stormästare, däribland Ivan Sokolov.

I de fyra först färdigspelade partierna fick Motala bara en halva, men det partiet kunde mycket väl ha fått en guldkant om Bo Backman hade fullföljt sin magnifika partianläggning.

Bo Backman, Motala SS
Ulf Lögdahl, Eskilstuna SK
Holländskt (A 85)
Bord 6

1.d4 f5 2.c4 Sf6 3.Sc3 e6 4.e3
d6 5.Sf3 Le7 6.Ld3 0-0 7.Dc2
De8 8.Ld2 c6?!

Svart har rockerat kort och vit har med sitt senaste drag signalerat intresse för att rockera långt. Svart borde ha fortsatt utvecklingen med 8...Sc6 och behållit mer dynamik i centrum. Det var inte läge att bygga en stenmur.

9.e4 fxe4 10.Sxe4 Sxe4 11.Lxe4
Dh5 12.0-0-0! d5

Svart har uppenbara problem med att fullborda utvecklingen

av pjäserna på damflygeln.

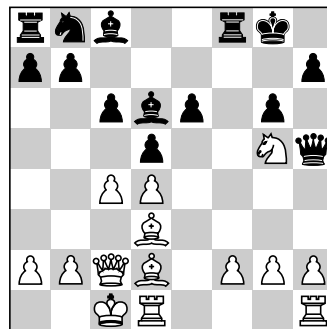
13.Ld3

Naturligtvis inte 13.cxd5 exd5 och svarts vitfältare ser dagens ljus.

13...Ld6?

Ett utvecklingsdrag med springaren verkar förnuftigare.

14.Sg5 g6

15.g4!

Slutangreppet är redan i full gång. 15...Dxg4 faller på 16.Lxg6!.

15...Dh4 16.Lxg6! hxg6

Efter 16...h6 vinner vit elegantast med 17.Lh5! hxg5 18.Dg6+

Kh8 19.Dh6+ Kg8 20.f4 Lxf4 (20...gxf4 21.Lf7+) 21.Lxf4 Txf4 22.Dg6+ Kh8 23.De8+ följt av 24.Dxc8 och storstädning på den försummade damflygeln.

17.Dxg6+ Kh8 18.Sf7+

Vit forcerar fram remi genom dragupprepning. Synd på en så strålande partianläggning. Det är så mycket enklare att finna vinstplanen i efterhand: Th1-e1-e3-h3. Det är inte mycket svart kan göra för att försvara sig mot det hotet, t.ex. 18.The1! Le7 19.Te5 Lf6 20.Sf3 Dh7 21.Th5.

18...Txf7 19.Dxf7 De7 20.Dh5+ Dh7 21.De8+ Dg8 22.Dh5+

Vit kan fortfarande spela på vinst med 22.Dxg8+ Kxg8 23.c5 och bondestorm på kungsflygeln, men det är väl förstäligen att vit inte hade lust att göra ett nytt försök att köra hem partiet.

22...Dh7 23.De8+ Dg8 remi

I detta läge vände matchen och Motala började knapra in på Eskilstunas ledning. Det blev en spännande avslutning. Vid ställningen 3½–2½ till Eskilstuna försökte Mikael Didriksson pressa fram en vinst mot Jesper Antonsson. Remi var tillräckligt för att säkra seriesegern. Didrikssons tid höll på att rinna ut och med bara fem sekunder kvar stannade han klockan och krävde remi på grund av dragupprepning. Ofullständiga protokoll gjorde det svårt att rekonstruera partiet.

I den vevan bjöd Eskilstunas Björn Larsson remi och Aziz Kapidic accepterade anbudet. Eskilstunas avancemang till division 1 var säkrat.

Man kom sedan fram till att det inte uppstått samma ställning tre gånger med samma spelare vid draget i sista partiet, men eftersom Motalas lagledare Jesper Antonsson inte hade någon reell chans att vinna partiet på brädet accepterade han ett remianbud. Ibland kan man tycka att det finns en befriande flexibilitet i de lägre divisionerna.

Schack och idrott

Både Eskilstuna Schackklubb och Motala Schacksällskap har sina rötter i idrottsföreningar. Så var det ofta under första hälften av förra seklet; det var inte ovanligt att idrottsföreningar hade schacksektioner.

SV Werder Bremen har ett fotbollslag som inte går av för hackor. Denna förening har också sektioner för bordtennis, gymnastik, friidrott, handboll – och schack. Schacksektionen har chansen att vinna Bundesliga. Det väntar ett särspel mot Baden-Oos den 8 maj, och denna match kommer att spelas på Werder Bremens hemmaplan, en lokal på Weserstadion. Schacksektionen i FC Bayern München vann för övrigt Bundesliga nio gånger åren 1976–1994, men spelar numera i division 2.

När det gäller Sverige har vi motsvarande kopplingar nästan uteslutande i invandrarföreningar. Många schackklubbar dras med höga hyreskostnader samtidigt som idrottsföreningarnas klubblokaler säkert står tomma flera kvällar i veckan. Varför är det inte fler schackklubbar som flyttar in hos "idrottsfolket"? Det faktum att schackförbundet inte är anslutet till Riksidrottsförbundet kan inte ha någon avgörande betydelse i den frågan.

Eskilstuna Schackklubb kan sätta årtalet 1909 på dopattessten, men det har förekommit ett par namnbyten på vägen. Till en början var det ett gäng schackintresserade i idrottsklubben City som bildade Schacksällskapet Kamraterna. 1913 bytte man namn till Eskilstuna Schacksällskap. Eskilstuna SK fick sitt nuvarande namn när "Allmänna" och "Sällskapet" gick samman 1960.

Det har arrangerats en rad större nationella tävlingar i Eskilstuna, som SM-tävlingarna 1920,

Division II, grupp 3, rond 7

Motala SS	Eskilstuna SK	3½–4½
1. Rickard Andersson	Matthias Nilsson	0 – 1
2. Anders Moborn	Harald Lögdahl	0 – 1
3. Örjan Andersson	Gunnar Carlberg	0 – 1
4. Peter Holmgren	Bo Eriksson	1 – 0
5. Jesper Antonsson	Mikael Didriksson	½ – ½
6. Bo Backman	Ulf Lögdahl	½ – ½
7. Aziz Kapidic	Björn Larsson	½ – ½
8. Per Ahlström	Michael Tolén	1 – 0

Motala SS
Bildad: 1936
Antal medlemmar: 45
Distrikt: Östergötlands SF

Eskilstuna SK
Bildad: 1909
Antal medlemmar: 50
Distrikt: Mälardalens SF

1949 och 1971. Vid alla tre tillfällena slogs deltagarrekor. Gunnar Carlberg fanns med i organisationskommittén 1971 och är fortfarande i allra högsta grad aktiv i ESK, bland annat som huvudansvarig för ungdomsverksamheten. Han har för övrigt spelat med i SM-gruppen i både närschack och korrorschack.

Motala Schacksällskaps historia startade med en annons i lokaltidningarna i september 1936. Men redan då spelades det schack på olika håll i staden. Nils Järdemyr flyttade till Motala 1926 och på hans initiativ bildades

en schacksektion i Motala AIF (som spelade med i högsta divisionen i fotbollsallsvenskan 1957–58). Denna schacksektion bildade sedan stommen i Motala SS. Vid den tiden hade även Motala FF och Motala IF schacksektioner.

Motala har stått som värd för två SM, 1946 och 1976, det vill säga två jubileumsår. Vid efterkrigs-SM 1946 var Nils Järdemyr åter en drivande kraft. Trettio år senare var det Örjan Andersson som drog det tyngsta lasset. Det är för övrigt Örjans son Rickard som figurerar i partiet ovan.

Regelkommittén

Fides Schackregler

Det följande är en översättning av de bestämmelser och formuleringar som ändrats i Schackreglerna enligt Fides kongressprotokoll, annex 65.

Fides Schackregler: ... Den engelska texten är den autentiska versionen av Schackreglerna, som antogs vid den 75:e Fidekongressen i Calvia (Mallorca) i oktober 2004 och träder i kraft den 1 juli 2005. ...

Rubrik före § 1:

Grundregler

§ 1.2 ... och har vunnit partiet. Att lämna sin egen kung under attack, att utsätta den egna kungen för attack och likaså att slå motståndarens kung är inte tillåtet ...

§ 3.1 Nytt sista stycke: En pjäs anses angripa en ruta, även om en sådan pjäs är förhindrad att flytta till den rutan på grund av att den då skulle lämna eller placera kungen med samma färg den själv har under attack.

§ 3.7 d) ... Detta slag är bara tillåtet som omedelbart svarsdrag ...

§ 3.7 e) ... bytas ut mot en ny dam ...

§ 3.8 a) ii) Rätten att rockera har gått förlorad: ...

(min anm.: a) efter § 3.8 bör strykas, eftersom gamla § 3.8 b) nu ingår i och inleder § 3.9.)

Gamla § 3.8 b) med ett tillägg inleder nya § 3.9: Kungen sägs stå "i schack", om den är angr-

pen av en eller flera av motståndarens pjäser, även om sådana pjäser är förhindrade att flytta till den rutan på grund av att de då skulle lämna eller placera den egna kungen i schack. En spelare får inte ...

§ 4.4 d) (ny): Om en spelare promoverar en bonde, är valet av pjäs fullbordat, när pjäsen har berört promoveringsrutan.

Gamla § 4.7 blir ny § 4.6 med tillägg a-c:

... har fullbordats

a. vid slag, när den slagna pjäsen har avlägsnats från schackbrädet, och när spelaren har placerat sin egen pjäs på dess nya ruta och har släppt taget om denna pjäs, som utfört slaget;

b. vid rockad, när spelarens hand har släppt tornet på rutan som dessförinnan passerats av kungen. När spelaren har släppt kungen, är draget ännu inte utfört, men spelaren har inte längre rätt att göra något annat drag än rockad åt den sidan, om detta är regelrätt;

c. vid bondepromovering, när bonden har avlägsnats från schackbrädet och spelarens hand har placerat den nya pjäsen på promoveringsrutan och släppt den. Om spelarens hand har släppt bonden som nått promoveringsrutan, är draget ännu inte utfört, men spelaren har inte längre rätt att spela bonden till en annan ruta.

Gamla § 4.6 blir ny § 4.7: ... bryter mot § 4 ...

§ 5.2 e) ... om åtminstone de senaste 50 dragen ...

§ 6.8 d) ... justera hans tilldelade betänketid ...

§ 6.11 ... Domaren ska byta ut klockan och efter bästa om-

döme ...

§ 6.12: Om båda kläpparna har fallit och det är omöjligt att fastställa vilken kläpp som föll först a. ska partiet fortsätta om det inträffar under en tidsperiod som inte är den sista.

b. är partiet remi om det inträffar under den tidsperiod, då alla återstående drag ska utföras.

§ 6.15 ... inte framställa något krav som grundas enbart på något ...

§ 7.4 a) ... ett regelstridigt drag, inkluderande bondepromovering eller slag av motståndarens kung, har fullbordats, ska ...

§ 7.5 ... inte kan fastställas, ska partiet ...

§ 8.1, första stycket, tillägg: Det är förbjudet att skriva dragen i förväg.

(Appendix E.12)

Om en spelare är oförmögen att föra protokoll, kan han tilldelas en assistent, som domaren godtar, till att notera dragen. Hans betänketid justeras av domaren på ett skäligt sätt.

§ 8.4 ... kvar på sin klocka i något skede under en period ...

§ 9.6: Detta avslutar omedelbart partiet, förutsatt att draget som ledde till denna ställning var regelrätt.

§ 10.1: "Tidsbegränsad avslutning" är den fas i ett parti, när alla (återstående) drag måste göras på en begränsad tid.

Protokollets anmärkning: Ordet "sista" framför fas(en) har strukits, och "återstående" har satts inom parentes.

§ 10.2 b) ... i domarens närvaro. Domaren ska tillkännage slut-

resultatet senare under partiet eller sedan en kläpp har fallit. Han ska förklara partiet remi om han instämmer i att slutställningen inte kan vinnas på normalt sätt eller i att motståndaren inte gjorde tillräckliga ansträngningar att vinna på normalt sätt.

§ 12.2 b) Det är absolut förbjudet att ta med sig mobiltelefon eller andra elektroniska kommunikationsmedel, som domaren inte sanktionerat, till spelområdet. Om en spelares mobiltelefon ringer inom spelområdet under spelet, ska den spelaren förlora partiet. Motståndarens poäng bestäms av domaren.

Det tidigare § 12.2, andra stycket, blir ny § 12.3: ... omständigheter kring ett krav och andra relevanta data.

Första meningen i gamla § 12.3 (Inga analyser är tillåtna i spellokaler när spel pågår, varken av spelare eller åskådare.) är utelämnad i Annex 65:s version. Jag vet inte om det är avsiktligt eller bara bortglömt. Andra meningen (Spelare som avslutat sina partier ska betraktas som åskådare.) kvarstår men numreras som § 12.4.

Gamla § 12.4 blir ny § 12.5, gamla § 12.5 blir ny § 12.6 osv till gamla § 12.8, som blir ny § 12.9.

Nya § 12.7: Överträdelser av någon del av § 12.1 - 12.6 ska leda till bestraffningar enligt § 13.4.

§ 13.6 ... i enlighet med § 8.5, då åtminstone en kläpp har fallit. ... har gjort ett drag eller på att spelaren inte har slagit om klockan.

Gamla § 13.7 blir § 13.7 a.

§ 13.7 b. tillkommer: Det är förbjudet för var och en att använda mobiltelefon inom spelområdet eller på varje yta som domaren anger.

A 8. ... som nämns i § 6.10 och ...

B 1. Ett "snabbschackparti" är ett parti där antingen alla dragen måste göras inom en bestämd tid på från 15 till 60 minuter; eller där den tilldelade tiden plus 60 gånger varje tillägg är från 15 till 60 minuter.

B 6. Ett regelstridigt drag är fullbordat så snart som motståndarens klocka har startats. Motståndaren är då berättigad att påtala att spelaren fullbordat ett regelstridigt drag innan den påtalande själv har utfört sitt drag. Först efter ett sådant krav ska domaren ge ett utslag.

B 7. Om båda kungarna står i schack eller om en bondepromovering inte har fullbordats, ska domaren om möjligt ingripa.

B 8. = den tidigare B 6.

B 9. = den tidigare B 7.

B 10. = den tidigare B 8.

C 1. Ett "blixtparti" är ett parti där alla dragen måste göras inom en bestämd tid på mindre än 15 minuter för vardera spelaren, eller där den tilldelade tiden plus 60 gånger varje tillägg är mindre än 15 minuter.

C 3. ... oskickliga motspel, är kravställaren ...

D 1 a. ... på normalt sätt, och/eller ...

E 0. I denna beskrivning menas med "pjäs" varje annan pjäs än bonde.

E 12. ... Exempel på partiprotokoll:
1.e4 e5 2.Sf3 Sf6 3.d4 exd4 4.e5 Se4 5.Dxd4 d5 6.exd6 e.p.Sxd6 7.Lg5 Sc6 8.De3+ Le7 9.Sbd2 0-0 10.0-0-0 Te8 11.Kb1 (=)

Ulf Norevall

Utvecklingskommittén

Utvecklingskommittén genomförde en distriktsledarkonferens i Stockholm den 10 april. Ett tjugotal distrikt var representerade och fick bland annat information om Lag-EM i Göteborg och lanseringen av ChessChallenge. Deltagarna fick även utbildning i hur vi ska få schacket att synas bättre i media.

Kommande verksamhet:

20-23 juni
Sommarläger, Halmstad

3 september
Schackets Dag, överallt!

9-11 september
Utbildningshelg, Lund

Mer om dessa aktiviteter finns att läsa på www.schack.se

Alexander Jogren

Allsvenska kommittén

Vårsäsongen 2006 startar en vecka senare än tidigare offentliggjort spelschema på grund av svårigheterna att få in de nya ratinglistorna per 1 januari från klubbarna före första rondan efter juluppehållet.

I elitserien blir det ett nytt upplägg med tanke på nya reseförutsättningar i och med att Norrlandsfönstret åter har öppnats. De första tre ronderna spelas den 14-16 oktober i Stockholm och Malmö med sex lag på varje ort.

Damallsvenskan kommer att spelas i Stockholm (i samråd med bl.a. Göteborg som egentligen stod på tur för evenemanget) helgen 9-11 september i år. Vårt mål är att kunna utöka antalet lag från sex till tio denna gång.

Göran Terninger

Sviktande deltagarantal i Flick-SM

Flick-SM som spelades i Stockholm mellan 4 och 6 mars samlade uppåt hundra tjejer uppdelade på fyra åldersklasser. Det var mitt första besök på ett Flick-SM och ett positivt sådant, trots ett relativt lågt deltagarantal. Något som bidrog till det intrycket var en trevlig inramning, med exempelvis en väldigt väl genomförd prisutdelning där de tio första i varje klass fick gå upp på scen och hämta en pokal till stort jubel från den entusiastiska publiken.

Arrangemanget flöt på det hela taget utan problem, mycket tack vare de vanliga, högst kompetenta, slitvargarna: Olle Eleyby, Jonas Sandbom, Mats Andersson och Leif Stenberg m.fl.

Dessutom filmades tävlingarna för tv-programmet Mitt i Schack som sänds i Stockholms "Öppna Kanalen" och produceras av systerarna Krzymowska, som även deltog i tävlingarna. Hur de hann med att både filma och tävla är en fråga så god som någon. Mer om dessa duktiga och ambitiösa tjejer längre fram.

A-klassen (födda 1985–1988)

I den äldsta åldersgruppen blev det inte så spännande som man kanske kunde ha trott på förhand. Bland ett flertal meriterade spelare byggde Ellinor Frisk från Lund staket och släppte bara en halv poäng på hela tävlingen. Det var Ellinors första Flick-SM guld och det kom passande nog i sista försöket.

När det gäller schackträningen så berättar Ellinor att det oftast blir två gånger i veckan, ibland mer ibland mindre, beroende på hur tiden räcker till. Hon säger att hon brukar titta en del på öppningsteori, men att kombinationer är roligast.

Ellinor har dock begränsat med tid för schacket eftersom hon också spelar trombon i orkester och fotboll för Lunds Bollklubb. Hon studerar för närvarande sista året på gymnasiet och efter studenten har hon tänkt åka till Montpellier i Frankrike för att studera franska.

Ellinor spelar aggressiv schack och är inte rädd för att offra en och annan bonde för initiativet, något som är väldigt tydligt i partiet mot en av huvudkonkurrenterna, Kamelia Tadjerbashi.

Ellinor Frisk, Lunds ASK

Kamelia Tadjerbashi,

Limhamns SK

Skotskt (C 45)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4

Skotskt är en skarp spelöppning som ofta leder till snabb utveckling och aggressivt spel. Öppningen har fått sitt namn efter att ha använts framgångsrikt i en korrespondensmatch mellan London Chess Club och skotska Edinburgh Chess Club 1824–28. I modern tid så har den spelats mycket av världens högst rankade spelare, numera "pensionerade", Garri Kasparov.

3...exd4 4.Sxd4 Dh4

"Detta är en variant som Tom Wedberg döpte till Kaféchocken

i en artikel om skotskt i Schacknytt 1992. Anledningen är att Dh4 kan vara överraskande om man garderar bonden på e4. Vit ger dock för det mesta bort bonden för att skaffa sig initiativet. I och med att damen går ut så tidigt blir även svarts bonde på c7 svag, något som vit ofta kan utnyttja", skriver Ellinor på Schackforum.

Rent allmänt kan tilläggas att man brukar lära sig att undvika att fara ut med damen för tidigt i partiet. Det här är dock en ganska vanlig variant och kanske något av ett undantag. Att det alltid finns vissa risker med denna typ av damutflykter kommer dock Ellinor att visa här. Två mer populära, och sannolikt bättre, drag är 4...Lc5 och 4...Sf6, som likt partidraget bygger på att attackera vits centrum.

5.Sc3 Lb4 6.Le2

Ett bondeoffer för att vinna tempo på svarts dam och snabbt utveckla pjäserna.

6...Sf6

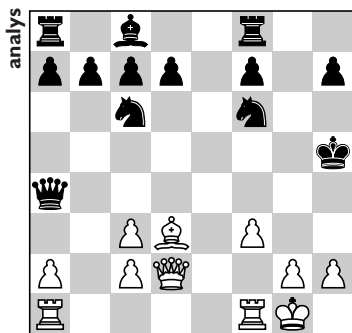
6...Dxe4 7.Sdb5 Lxc3+ 8.bxc3 Kd8 9.0–0 och vit har minst kompensation för bonden eftersom svart har problem med utvecklingen och en knasig kungsplacement. Man får inte överskatta materialet, utveckling och aktivitet väger oftast tyngre.

7.0–0 Lxc3 8.bxc3

Det naturliga draget. Underbarnet Sergej Karjakin spelade annorlunda när han gjorde slarvsylta av en stark spelare i en tävling i hemlandet Ukraina för tre år sedan. Då var han blott tolv år och redan på väg att bli stormästare. När man ser partiet så förstår man varför ...

8.Sf5! (En springare på f5 kan ofta vara värt en bonde sa Kasparov för ett par år sedan. Tittar man på det här partiet, och en del av dem Kasparov själv har spelat, så får man lov att hålla med.) 8...Dxe4 9.Ld3 Dg4 10.f3 Da4 11.bxc3 0–0 12.Sxg7!! Kablam! 12...Kxg7 13.Lh6+! Boom!

13...Kxh6 14.Dd2+ Kh5

En kung på promenad gör motståndaren glad. (14...Kg7 15. Dg5+ Kh8 16.Dxf6+ Kg8 17. Dg5+ Kh8 18.Dh6 och matt i två!) 15.g4+ Sxg4 16.fxg4+ Dxg4+ 17.Kh1 d6 18.Tf6 Dg5 19.Le2+ Lg4 20.Lxg4+. Matt i fem och dags att gå hem. Karjakin-Malinin, Sudak 2002.

8...Sxe4?!

Eftersom vit inte spelade det mest direkta draget (8.Sf5) så hade svart chansen att komma undan. Nu blir det dock fortsatt damjakt. Bättre var 8...Sxd4 9.Dxd4 (9.cxd4 Sxe4 10.Ld3 d5 11.Df3 0-0 12.Df4 Dxf4 13.Lxf4 c5 14.f3 Sc3 15.dxc5. Vit har fått tillbaka bonden och har löparparet, men ställningen är ganska lika och borde sluta remi.) 9...Dxe4 och svart utjämnar.

9.Sb5

Ambitiöst, men kanske inte det bästa draget. 9.Sxc6 dxc6 10.Dd4 De7 11.Dxg7 Df6 12.Dxf6 Sxf6 13.Te1 och vit har löparparet i en öppen ställning och står där för klart bättre.

9...Dd8?!

Det hade varit bättre att försvara c7-bonden med kungen, då kungen är säkrare på d8 än e8. Rockad hinner svart helt enkelt inte med. Efter 9...Kd8 10.Lf3 Te8 11.Dd5 Te6 pressar förstås vit, men håller svart tungan rätt i mun så är det vit som kan få problem. Vit har, trots allt, offrat en bonde.

10.Ld3 Sc5 11.Te1+ Se6

Svart flyttar samma springare för fjärde gången och ligger alltså

Flick-SM, Stockholm 2005

Klass A: 1. Ellinor Frisk, Lunds ASK 7½; 2. Hanna Svensson, SA Fenix 5½; 3. Adriana Krzymowska, SK Rockaden Sthlm 5 poäng. (8 ronder, 11 spelare)

Klass B: 1. Nada Gjoreska, Limhamns SK 6½; 2. Lena Lönnemark, Linköpings ASS 6½; 3. Inna Agrest, Sollentuna SK 6 poäng. (8 ronder, 25 spelare)

Klass C: 1. Frida Lindbo, SK Rockaden Sthlm 7; 2. Emma Almroth, Linköpings ASS 6½; 3. Sofia Jonsson, Västerås SK 6½ poäng. (8 ronder, 39 spelare)

Klass D: 1. Jessica Bengtsson, SS Manhem 11; 2. Djeila Ahundzada, Västerås SK 10; 3. Minna Söderman, SK Rockaden Sthlm 7 poäng. (11 ronder, 19 spelare)

långt efter i utvecklingen. Svarts bondestruktur är dock fortfarande intakt och om vit tar det lite lugnt så kan svart få ut pjäserna och mobilisera ett fungerande försvar.

12.Dh5

Ellinor spelar enligt instruktionsboken och ger inte svart någon ro. När man har fått initiativet så gäller det att utnyttja det genom att hela tiden skapa nya hot eller obehagligheter för motståndaren. Det här draget hindrar svart från att göra kort rockad.

12...d6 13.f4

Vit fortsätter med kraftfullt spel. Nu måste Kamelia försvaga sig med 13...g6 och det öppnar en obehaglig diagonal för vits svartfältslöpare efter c4 och Lb2.

13...g6 14.Df3?!

Vit ger svart chansen att rockera, men Ellinor resonerade att diagonalen b2-h8 kombinerat med f4-f5 är goda argument till att svarts kung då fortfarande står mycket osäkert. Efter en lite djupare analys så känns dock 14.Dh6 som ett bättre drag, t.ex. 14...Se7 15.Sd4 a6 16.f5 gxf5 17.Sxf5 Dd7 18.Lg5 och vit står överlägset.

14...Se7

Kamelia försvarar sig bra, men det kräver mycket tid. Svart vill nu spela a6 och sedan rockera

kort. Vit måste då spela starkt för att svart inte ska hinna komma undan med sin merbonde. Direkt 14...a6 var ett intressant alternativ, t.ex. 15.Sd4 Se7 16.Tb1. Vit fortsätter att utveckla pjäserna aggressivt, medan svart inte har mycket annat till val än att bygga en mur av pjäser framför kungen: 16...0-0 17.f5 Sxd4 18.cxd4 Sxf5 19.Lxf5 Lxf5 20.Txb7 Lxc2 21.Dc3 Te8 22.Txe8+ Dxe8 23.Txc7 d5 och svart har en merbonde, men vit har initiativet. Med många pjäser avbyttas så lutar det dock åt remi.

15.Lb2 Sc5

Här var nog rockad det bästa draget. Dock är det förståeligt att Kamelia drar sig för att rockera rakt in i vits löpardagonal. Om 15...0-0 så 16.Sd4 för efter 16.c4 c6 är det är vit som har problem, t.ex. 17.f5 cxb5 18.fxe6 fxe6 19.De4 b4 och även om vits pjäser är bättre placerade så är det tveksamt om det är tillräckligt för två bönder.

16.c4 Tg8?

Återigen känns det som om svart borde ha rockerat. Trots den livsfarliga vita svartfältslöparen så är det inte lätt att se hur vit ska bryta igenom. 16...0-0 17.Lf6 Te8 18.Te2 c6 (18...a6 19.Sc3 c6 20.Tae1 Le6 21.f5 Sxd3

22.fxg6 Db6+ 23.Kf1 Sxg6 24.cxd3 och vit står klart bättre.) 19.Tae1 Le6 20.f5 cxb5 21.fxe6 fxe6 22.Dh3 Db6 23.Kh1 e5 24.cxb5 Sxd3 25.Dxd3 Dc5 är en lång och oklar variant som visar hur komplicerad ställning- en är. Schack är svårt!

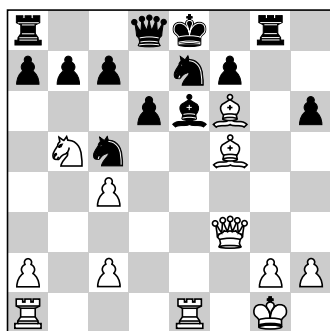
17.Lf6 Le6 18.f5 gx5 19.Lxf5

Helt plötsligt börjar det se jobbigt ut för tornet på g8.

19...h6

“Vid det här laget hade vi båda ganska lite tid kvar, och i fortsättningen är spelkvalitén därför ganska låg”, kommenterar Ellinor på Schackforum. I övrigt kan man säga att svarts ställning är näst intill hopplös och att Kame- lia egentligen bara kan hoppas på ett misstag från vit.

19...Kd7 ser ut att vara det enda draget som håller svart kvar i matchen ett tag till, men vit står förstås på gränsen till vinst, t.ex. 20.Sd4 Dc8 (20...De8 21.Lxh7 Th8 22.Le4 och vit står fantastiskt.) 21.Lxe6+ fxe6 22.Dh3 och vit vinner.

20.Lh7?!

Ett misstag som ger svart en liten möjlighet att klara sig. Bättre var 20.Dh5! Sxf5 (Vit hotade att ta på e6 så svart måste göra något.) 21.Txe6+ Sxe6 22.Lxd8 Sfg7 23.Df3 Kxd8 24.Dxb7 och vit vinner.

20...Dd7?

Svart måste ge kvalitet, men nu fortsätter bara vits angrepp. Efter 20...Tf8 kan vit spela 21.Sc3 som hotar 22.Sd5. Vit har klar fördel efter 21...c6 22.Lg7 Kd7

23.Lxf8 Dxf8 24.Tad1, men tack vare vits svaga bönder så har svart ändå en ställning som det går att kämpa i.

21.Lxg8 Sxg8 22.Sd4

22.Ld4! a6 23.Lxc5 axb5 24.Dxb7 är förstås helt kört för svart.

22...Sxf6 23.Dxf6 h5?!

Säkerligen utfört i våldsam tidsnöd, kombinerat med att svart känner sig helt uppgiven. 23...De7 24.Dxh6 0-0 25.Sb3 är förstås inte så roligt för svart, men partiet tar inte slut med en gång.

24.Dh8+ Ke7 25.Sxe6

Vit kunde förstås ha gjort matt (en liten miss i tidsnöden), men spelar ett stilt temporärt dam- offer istället. 25.Sf5 matt är annars ganska snyggt!

25...fxe6

25...Txh8 26.Sxc5+De6 27.Sxe6 fxe6 och med torn över så vinner förstås vit.

26.Dxa8 a6 27.Dg8 Da4 28.Dg7+ Kd8 29.Tf1 Sd7 30.Dg8+ Sf8 31.Txf8+ Kd7 32.Tf7+ Kc6 33.De8+ upp.

Ett parti där svart kom snett i öppningen och fick betala dyrt för det. Dock hade nog en rockad i rätt läge kunnat rädda svart, men att försvara sig i liknande ställningar är en mycket svår uppgift som oftast leder till tidsproblem. Med kungen kvar i centrum så kunde Ellinor genomföra angreppet med kraftfullt spel.

En lärdom är kanske att man ska se upp med alltför tidiga och tempokostande dampromenader, oavsett om de finns med i teoriböckerna. Utveckling och initiativ väger oftast tyngre än en bonde hit och dit.

B-klassen (födda 1989–1991)

I klass B var Inna Agrest skyhögt ratingfavorit, men det är alltid svårt att spela med favorittryck på sig. Nu var det istället Nada

Gjoreska som stal showen för andra året i rad och till slut vann på särskiljning före Lena Lönne- mark. Gjoreska förlorade tidigt mot just Agrest, men var sedan omutlig och vann resten utom i sista rondan då en remi mot Ragna Löfgren räckte för att säkra segern. Nadas tränare Conny Holst förklarar en del av fram- gången med att Nada är väldigt praktisk och därför är timmes- partier en spelform som passar henne.

Nada Gjoreska har spelat schack i åtta år och säger att hon börjat träna mer på sista tiden. Hon tränar med Conny Holst i Limhamnns Schackklubb och med sin pappa hemma. Hon tycker inte det är roligt att träna med datorer, och har ingen favorit- bok, men säger samtidigt att ett visst mått av teoristudier är nöd- vändigt för att man ska bli bättre. Hon har inget emot att bli schack- proffs (hon har funderat på det ganska mycket den senaste tiden), men planerar att studera Naturkemisk biologisk medicinsk inriktning på S:t Petri Gymna- sieskola, och har därför inte tid med mycket annat än studier och schack.

Hon tycker det var svårare motstånd det här året och kände sig lite som en outsider med star- ka konkurrenter som Inna Agrest och Ragna Löfgren. Att form- kurvan låg rätt kunde man dock se tidigare i år, då hon kom tvåa i Malmömästerskapet, klass B.

C-klassen (födda 1992–1994)

IC-klassen stod det ganska tidigt klart att segerstriden skulle stå mellan Emma Almroth och Fri- da Lindbo. Lindbo ledde inför sista rondan med en halv poäng före Almroth, men eftersom Almroth inte lyckades vinna mot Klara Johansson så räckte det med remi för Lindbo för att ta hem segern. Sofia Jonsson lyckades i

och med en vinst i sista ronden komma upp på samma poäng som Almroth, och förklarades som trea efter särskiljning.

Ungdomssidorna hoppas återkomma med mer om Frida Lindbo och hennes konkurrenter i åldersklassen.

D-klassen (1995 och senare)

Den yngsta klassen kom mer eller mindre att avgöras av ett parti:

**Jessica Bengtsson
Djeila Ahundzada**

Spanskt (C 65)

**1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 Sf6
4.O-O Lc5 5.d3 d6 6.Sc3 O-O
7.Lg5 h6 8.Lh4**

Efter en ganska lugn inledning har nu svart ett par intressanta valmöjligheter. Man lär sig tidigt att man ska akta sig för att flytta bönder framför kungen, men när vit har svårt att angripa svagheterna som uppstår kan det oftast vara en bra idé för att vinna terräng och pressa motståndaren. Därför är 8...g5 9.Lg3 Sd4 ett intressant alternativ. Då känns det som om svart har fått ett litet grepp om partiet.

8...Le6?!

Ett litet misstag, eftersom löparen inte gör mycket nytta på e6. Det är bara att hålla med Jessica när hon säger: "8...Lg4 känns som en bra bindning".

**9.Te1 Lb4 10.d4 exd4 11.Sxd4
Sxd4 12.Dxd4 Lxc3?!**

Det är inte bra att byta bort den fina löparen mot vits springare. Svart skulle ha irriterat vits dam med 12...Lc5.

13.Dxc3 c6 14.Ld3 Tc8 15.f4

Svart är pressad, men kan klara sig undan hyfsat vid rätt spel. Nu gör dock Djeila ett avgörande misstag.

15...Sd5?!

15...Db6+ 16.Lf2 c5 och svart står lite sämre, men det är fortfarande gott om spel. 15...Sxe4 16.Txe4 Dxh4 är inte heller bra,

Antonia,
Amelia
och
Adriana.

Foto: Jomas Eriksson

Systrarna Krzymowska är Mitt i Schack

Det är inte ofta man träffar tre unga tjejer som producerar tv-program (med lite hjälp från bröderna Albert och Alfred). Det är dock precis vad Antonia, Adriana och Amelia Krzymowska gör.

När jag frågar varför så får jag svaret att de tycker att schack är ett fantastiskt spel som förtjänar högre status. Programmet de producerar heter "Mitt i Schack" och sänds en gång i veckan i Stockholmsområdets Öppna Kanalen. Förhoppningen, berättar Amelia, är att expandera och kanske få sända på en större kanal. En förhoppning som på ett sätt kan infrias när Öppna Kanalen börjar sända digitalt. "Då kommer i alla fall fler tittare att få möjlighet att se programmet", säger Antonia.

De berättar att de sänt 32 halvtimmeprogram med schacknyheter och att de fördelar de olika kategorierna så att Antonia tar hand om inrikesnyheterna, Amelia juniorsidan och äldsta systemen Adriana utrikesnyheterna "eftersom hon är bäst på engelska", som Amelia uttrycker det.

De fick idén om ett tv-program i mars 2004 och började då kolla olika möjligheter. När de insåg att det skulle gå att genomföra köpte de läroböcker och så kallade "tutorials" på cd-rom som de sedan tränade med för att lära sig tekniken.

De kan tänka sig att jobba med tv i framtiden, men de vill helst bli jurister, förutom Adriana som kan tänka sig att bli civilekonom. För det krävs förstås höga studier, men efter att ha pratat med de tre tjejerna en liten stund inser man snart att det kommer gå lätt som en dans för dem.

När det gäller det schackliga är de alla tre aktiva och tränar med sin bror Alfred (nordisk skolmästare). De tränar ibland även med stormästaren Tom Wedberg. Tidigare höll de också på med kickboxning, men det slutade de med eftersom det blev ont om tid.

När det gäller schacklig målsättning säger Antonia direkt att hon gärna vill ha någon "riktig" titel, det vill säga Internationell Mästare. Så ambitionsnivån går inte att klaga på, vare sig det gäller karriär eller schackspelande.

Nästa tävling för tjejerna blir påskturneringen i Norrköping som det förstås också kommer att rapporteras om i "Mitt i Schack."

på grund av 17.f5.
16.exd5 Dxh4 17.dxe6 fxe6
18.Txe6 Txf4 19.g3 uppg.

Flicklandskamp i Mölndal

Efter att Jessica Bengtsson vunnit det partiet så vann både hon och Djeila Ahundzada resten av sina partier. Detta gav segern till Bengtsson som även var bästa flicka i Skol-SM 2004, med en fin andraplats i den yngsta klassen.

Jessica berättar att hon bara tävlingsspelat sedan förra vintern (2003/2004) och att hon hunnit med femton tävlingar. Hon tycker att Skol-SM i Skara har varit roligast, mycket på grund av den goda sammanhållningen bland Manhems juniorer och kanske också det faktum att hon vann titeln som bästa flicka.

Hon tränar schack med Mats Eriksson på SS Manhem varje tisdag och förutom att gå igenom de egna partierna så brukar hon även träna hemma mot schackprogrammet Fritz och genom att lösa problem i det välkända GABIÖ-häftet. Hon har tävlings-siktet ställt mot Talangjakten, Göteborg Cup och "kanske även SM till sommaren".

När Jessica inte spelar schack så sjunger hon och idrottar mycket. Hon berättar att hon även gillar andra brädspel som Mahjong och Bräde, ett spel hennes morfar lärde henne när hon var liten. Jessica beskriver Bräde som "ett tärningsspel med brickor som spelas på ett bräde, typ Backgammon".

Förutom brädspel så gillar hon att titta på fotboll och då helst favoritlaget Örgryte. Förra sommaren var hon exempelvis och såg det svenska landslaget spela i EM i Portugal.

Några schackliga förebilder har hon inte än, men annars gillar hon Carolina Klüft, eftersom "hon är snäll mot alla, men ändå otroligt duktig och bäst när det gäller."

Oavgjort mot Norge i gastkramande flicklandskamp

Av Mats Eriksson

Efter en formidabel upphämtning från ett kritiskt läge lyckades det svenska flicklandslaget greja oavgjort i landskampen mot Norge. 24-24 skrevs slutsiffrorna till i en match som bjöd på både spänning och en del fina insatser.

Flickornas landslagsutbyte har under en lång följd av år utgjorts av de traditionella fyrlandskamperna mot Danmark, Norge och Tyskland. Av olika orsaker har först Danmarks och sedan Tysklands deltagande blivit mera osäkert. År 2002 i Skänninge/Mjölby ordnades därför en enkel landskamp mot Norge med tolv spelare i varje lag, fördelade på tre åldersgrupper: fyra juniorbord, fyra kadettbord och fyra miniorbord. Inom varje avdelning spelade varje lagmedlem mot var och en i motståndarlaget. Den gången blev det en stor svensk seger med 3 1/2-1 1/2, men siffrorna är litet bedrägliga eftersom vi tack vare våra duktiga 91:or kunde ta hem den yngsta avdelningen med 15-1.

Året därpå var det premiär i Norge för fyrnationstävling i ny tappning, med två fyramannalag från vart och ett av länderna Sverige, Norge, Tyskland och Polen. Norge stod som fadder för den nya tävlingen, men hittills har inte ansträngningarna att få något av de andra länderna att stå som arrangör kröntes med framgång. Därför tog Sverige initiativet till en landskamp efter

2002 års modell och med 2004 års åldersgränser. Samtidigt förnyade Norge sitt åtagande att definitivt sjösätta den nya fyrnationsmodellen. Mölndals SK utanför Göteborg ställde upp som arrangör i Färsbergsgymnasiets ljusa lokal och skötte det med den äran under primus motor Niklas Sidmar och kökschefen Benni Kanter. Heder åt dessa män!

Det verkade rimligt att tro på en jämn och tuff drabbning. Det svenska laget innehöll en blandning av gamla rävare med goda chanser till fin utdelning och färskingar med främsta uppgift att se och lära.

Bästa poängplockerska i det svenska laget blev Inna Agrest, som hade åldern för minioravdelningen, spelade i kadettavdelningen men har högre rating än samtliga juniorer. Hon vann sina tre första partier med stor lätthet och på något märkligt sätt kom motståndarkungen varje gång i blåsväder. Det gällde även i den sista rondan, där dock norskan kanske kunde ha klarat remi i ett slutspel med två minusbönder. Så här kunde det se ut.

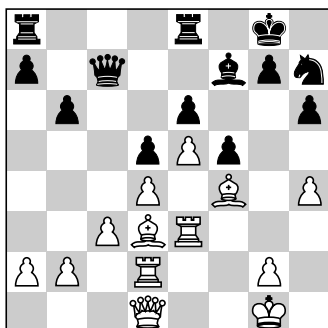
Inna Agrest, Sverige

Tone Namtvedt, Norge

Caro-Kann (B 13)

1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.Ld3 Sf6 5.Sf3 e6 6.c3 Ld6 7.O-O Sbd7 8.Te1 Dc7 9.Lg5 b6 10.Sbd2 Lb7 11.Tc1 O-O 12.De2 Tfe8 13.Se5 Le7 14.f4 h6 15.Lh4 Sh7

16.Lg3 f5 17.Dh5 Sxe5 18.fxe5
Lg5 19.Tcd1 Lc6 20.h4 Lxd2 21.
Txd2 Te7 22.Te3 Le8 23.Dd1 Lf7
24.Lf4 Tee8

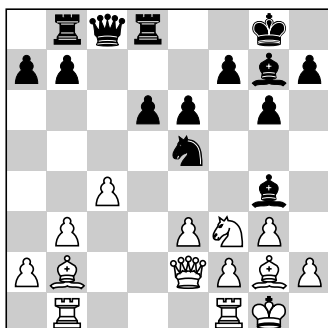

25.g4 De7 26.Th3 g5 27.hxg5
hxg5 28.Le3 Lg6 29.gxf5 exf5
30.Tg2 g4 31.Th6 Kg7 32.Txg6+
Kxg6 33.Dxg4+ uppg.

Inna fyllde fjorton dagarna innan landskampen och går från klarhet till klarhet.

Jämnårig med Inna är Ragna Löfgren, som förlorade onödigt på tid i första rondan men som därefter tog fullt.

Line Jin Jørgensen, Norge

Ragna Löfgren, Sverige

Svart fortsatte med det frejdiga 17...f5 och fick bondeoffret 18.h3(!) till svar. Här kanske det säkraste hade varit dubbla pjäsbyten på f3, men svart lät sig inledas i frestelse:

18...Sxf3+ 19.Lxf3 Lxh3 20.Tfd1 Lxb2 21.Txb2 h5

Svarts löpare är avskuren, men

Ellinor Frisk,
Lunds ASK.
Bildens togs
vid Flick-SM.
Pokalen är
förstapriset
i den
tävlingen.

Foto: Jonas Eriksson

hon vill inte släppa sin surt förvärvade merbonde.

22.Tbd2 Dc7 23.Lh1!

Med hotet 24.Kh2 jämte f3.

23...h4 24.gxh4 Td7

Svarts pjäser är för dåligt med för att det här ska fungera. Bättre är 24...Lg4.

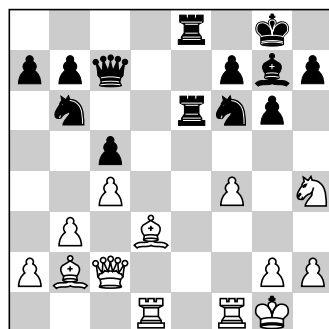
25.f3 Th7 26.Df2 De7 27.Txd6 Txb4 28.Dg3

Och nu då? Kungen kan inte gå till sjunde raden. Svart söker en taktisk lösning på sina problem.

28...Lg4 29.Td7 f4 30.exf4 Dc5+ 31.T1d4 e5 32.Td5 Db6 33.fxe5 Le6 34.Dxg6+ Kf8 35.Df6+ Ke8 36.Dxh4 Lxd5 37.cxd5 Dg6+ 38.Lg2 Db1+ 39.Kh2 Kd7 40.e6+ Kd6 41.Df4+ uppg.

Det något patriotiska partiurvalet kunde kanske leda i tanken att Sverige snabbt tog ett fast grepp om matchen. Så var dock ingalunda fallet. Topprankade norskan Marte Egeland vann kraftfullt i första rondan.

Marte Egeland, Norge

Hanna Svensson, Sverige

Det följde gaffelhotet 18...Sg4 och vidare 19.Lc1 Ld4+ 20.Kh1 Te1! 21.Tdxe1 Txe1 22.Txe1

Kan 22.h3 vara en räddning? Svart kan fortsätta 22...Sf2+ 23.Kh2 Txc1 24.Txc1 Sxd3 25.Tf1 (25.Dxd3 Dxf4+) 25...Sxf4 med klar fördel.

22...Sf2+ 23.Kg1 Sxd3+ 24.Kf1 Sxe1 25.Kxe1?

Det var nödvändigt att spela 25.De2, men efter 25...Sxg2 har svart merbonde och bra ställning. **25...De7+ 26.Kf1 Dxd4 27.h3 Dg3 28.uppg.**

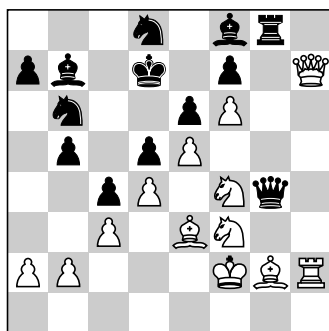
Egeland var inte ensam om att triumfera, och efter tre av fyra avverkade ronder var läget dystert för blågult med Norge i klar ledning med 20½–15½ efter två vunna och en oavgjord rond. Det var kort sagt tid för om inte mirakel så i vart fall en hjälteinsats, och varför inte? Med det här partiet reducerade Sverige till 18–21:

Shu Sheng, Sverige
Line Jin Jørgensen, Norge
Franskt (C 07)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.Se2 Sf6 5.e5 Sfd7 6.f4 Sc6 7.Sf3 Db6 8.c3 Le7 9.g3 h5 10.Dc2 g6 11.Lh3 Dd8 12.Le3 c4 13.Tg1 b5 14.Kf2 Sb6

Svart har låst centrum och har inte mycket eget spel. Vit drar i gång en mönsterpill offensiv på kungsflygeln.

15.Lg2 Lb7 16.h3 Kd7 17.Th1 Dg8 18.g4 hxg4 19.hxg4 Txh1 20.Txh1 Dg7 21.f5 gxf5 22.gxf5 Tg8 23.Th2 Dg4 24.f6 Lf8 25.Dh7 Sd8 26.Sf4

Den svarta kungen står i sin borg och tittar ut på slagfältet. Men ve! Två undersåtar blev kvar på utsidan när vindbryggan vevades upp. Mot det vita hotet 27.Th4 Dg3+ 28.Kf1 följt av 29.Lf2 finns intet försvar. **26...Df5 27.Dxg8 uppg.**

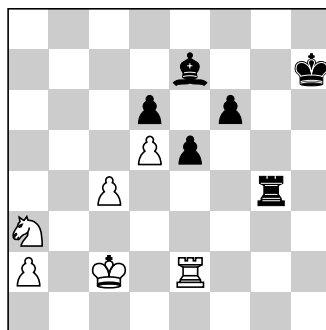
Flicklandskamp Sverige–Norge

Svenska lagets poängskörd

Ellinor Frisk	1	1	½	1	3½
Julia Almer	½	0	–	0	½
Nina Blazekovic	0	½	0	1	1½
Hanna Svensson	0	0	0	1	1
Inna Agrest	1	1	1	1	4
Nada Gjoreska	½	0	1	0	1½
Annika Lönnemark	½	1	½	1	3
Lena Lönnemark	½	1	0	1	2½
Ragna Löfgren	0	1	1	1	3
Shu Sheng	1	½	½	1	3
Veronika Epsteina	0	–	0	½	½
Cecilia Gunnarsson	–	0	0	0	0
Frida Lindbo	0	0	0	–	0
	5	6	4½	8½	24

Nämnas bör vår topprankade junior Ellinor Frisk. Avslappnad, glad och seriös gjorde hon en förtroendeingivande insats med 3½ poäng. När hon vunnit mot Egeland och Inna ungefär samtidigt fört hem sitt slutspel var vi uppe i 22–23. Vår andra toppjunior Julia Almer var inte riktigt på topp den här gången och förlorade, men via seger av Annika Lönnemark – båda systerarna gjorde en fin landslagsdebut – stod det 23–24 med ett parti kvar:

Nina Blazekovic, Sverige

Ellisiv Reppen, Norge

44.Kb3 e4 45.Sc2 f5 46.a4 Ld8 47.Sd4 Kg6 48.Sc6 Lb6 49.a5 Lc5

Meningarna gick i sår i serveringen om vem som egentligen står bättre här. Vits bönder är dock inte så lätta att pressa ned, t.ex. 50.a6 Tg3+ 51.Ka4 Ta3+ 52.Kb5 Kg5 53.Tg2+ Kf4 54.Tg7 e3 och svart är långt före. Vit försöker gruppera om men det tar lång tid.

50.Sd8 Kf6 51.Sb7 Ke5!

Svart står på vinst.

52.Sxc5 dxc5 53.a6 Tg8 54.Ka4 f4 55.Kb5 f3 56.Te1 f2 57.Td1 Tg1

Enklare var förstås 57...e3, men vit är bortom hopp om räddning. **58.a7 Txd1 59.a8d f1D 60.Dh8+ Kf4 61.Dh6+ Kf3 62.Df6+ Ke3 63.Dh6+ Ke2 64.Dh5+ Df3 65.Dh2+ Kd3 66.uppg.**

Alltså oavgjort efter matchens sista, skälvande parti!

Ragna Löfgren spelade vid juniorbord i den tredje ronden. Som lagledare fungerade Joel Åkesson och undertecknad.

Världens största schacktävling!?

Foto: Jonas Eriksson

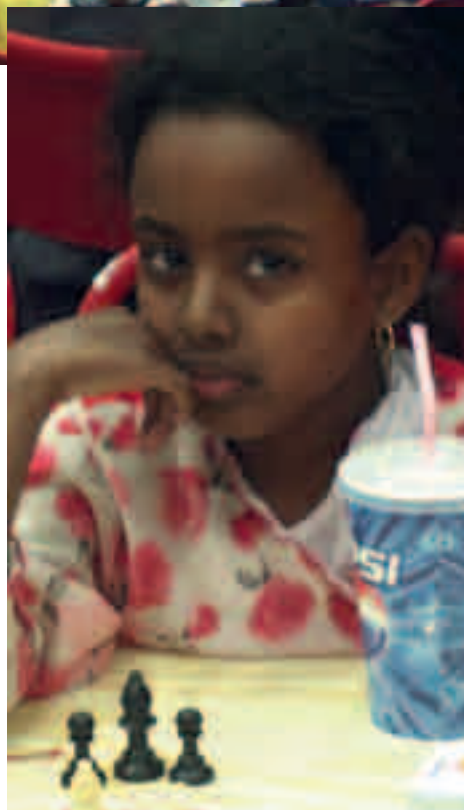
Med drygt 2100 (2141 för att vara exakt) deltagare var Schack4ans regiontävling i Stockholm med all sannolikhet den största schacktävlingen som någonsin ägt rum. Det var en grann syn som mötte en när man steg in genom Globen Entré 4. Man såg ett hav av ungdomar lutade över schackbräderna. Dessutom var "Mitt i Schack" på plats (med bland annat projektor och storbildsduk) och gjorde intervjuer, vilket bidrog till en trevlig inramning.

Tyvärr var inte allt frid och fröjd. En grupp blev mer än en timme försenad och fick spela en rond färre än alla andra, dessutom var korvkiosken liten och dyr, samt ledarna oinformerade om vad som gällde vid tävlingsstart. Något som bidrog till ett lätt kaos när spelet skulle dra igång.

Men detta är förhoppningsvis något arrangörerna kommer att tänka på till nästa gång. Det är ju viktigt att intresserade barn och föräldrar får ett trevligt intryck av sin första schackturnering!

De som gick vidare till riksfinalen i Västerås den 7:e maj var Färentuna skola-4, Musikskolan Lilla Akademien-4, Djurö skola-4L, International School of Stockholm-4, Fridhemsskolan-4C, Hammarbyskolan-4A, Hammarbyskolan-4B, Skolan Lär-4, S:t Eriks Katolska skola-4, Alfaskolan-4B, Nybackaskolan-4B, Milstensskolan-4S, Ekebyhovsskolan-4A, Brunns Skola-4S, Sonja Kovalevsky skolan-4, Norrvikens skola-4C, Engelska skolan Norr-4A, Engelska skolan Norr-4B, Brunnaskolan-4A, Brunnaskolan-4B och Årstaskolan-4B.

Jonas Eriksson

"Det blir inga mer tv-spel, nu ska jag bara träna schack."

Citat av en deltagare under Schack4ans regionfinal i Stockholm.

Samtal med Sebastian

Av Axel Smith

TfS möter korr-schackspelaren som siktar mot världsmästartiteln utan att ha en aning om vilka som är hans konkurrenter och som jagar schacksanningen även om han vet att den inte går att finna.

I slutet av år 2000 startade Sebastian Nilsson i JSM i korr-schack, en tävling som han sedermera vann på 7½ av 8. Detta kvalificerade honom för SM-gruppen, vilken startade i oktober 2003. 14 månader, sju vinster och fem remier senare var han Svensk Mästare i korr-schack och kan idag stoltsera med ett korr-elo på 2506. Det skulle vara intressant att få höra om hemligheterna bakom framgångarna, tänkte jag. Efter intervjun, på väg hem genom ett vinterskönt Skåne, kände jag mig inte kloka-re än tidigare. Döm själv:

Finns det någon sanning i schacket?

– Det måste det finnas, men den kommer jag tyvärr aldrig att få uppleva, den lär inte komma fram innan människans utplåning. Annars ser jag schack som en vetenskap och inte som ett spel.

– Det hade varit kul om man haft en perfekt databas, att få veta om till exempel Kungsgambit, Benoni eller Benkögambit är forcerad förlust.

Tanken är svindlande, möjligheterna enorma. Egentligen är det ganska självklart att det finns en

sanning i schacket. Samtidigt känns det skrämmande. Nyfikenheten lär inte finnas där på samma sätt om det finns ett facit.

Är drivkraften bakom korr-schackanalyserandet att man letar efter sanningen, även om den ligger onåbar långt bortom Caissas horisont?

– Egentligen vill man bara spela så bra partier som möjligt, för mig handlade det aldrig ens om titeln i SM-gruppen. Man måste vara lite perfektionistisk och kolla så mycket man bara kan, så man vet att man gjort sitt bästa. Sedan kommer livet i vägen.

– Det är jättekul att inte ha en aning om ställningen, vilket drag som är bäst, och sen analysera och verkligen själv hitta det nätverk av varianter och idéer som man bygger upp. Det känns absolut inte som något tvång att analysera, det är mer "äntligen får jag utforska". Det är helt klart en superkänsla när man kommit till sin egen slutsats, en slags inre frid.

– För mig är korr-schack en konst, något bedårande och effektivt eftersom det ibland kan vara så oerhört logiskt. Det finns en stor glädje i och längtan efter att få motståndarens drag.

Nu börjar man undra vem det egentligen är man pratar med. Visst, schack kan vara en oerhört trevlig sysselsättning men är man inte ute på lite djupt vatten när man snackar om en inre frid och att livet kan komma i vägen? Fast i och för sig, som GM Hans Ree har sagt: "schack är tillräckligt vackert att slösa bort livet på".

Hur bra är korr-schacket jämfört med när-schacket?

– Jag skulle bli förvånad om Kasparov tog mer än en tredjedel i till exempel SM-gruppen, eftersom han har en väldigt aggressiv spelstil. En bra korr-schackspelare skulle nog med Fritz hjälp ta åttio vinstprocent mot Fritz själv.

Hur tror du att partierna skulle sluta vid bästa spel från båda sidor?

– Remi. Det är det som utvecklas mest i schacket nu, mer remier eftersom folk försvarar sig bättre.

"För mig är korr-schack en konst, något bedårande och effektivt eftersom det ibland kan vara så oerhört logiskt."

Anderssen och Morphy öppnade centrum och angrep friskt. Steinitz formulerade de positionella reglerna. Tarrasch hade sina dogmer om trånga ställningar. Nimzowitsch vände upp och ner på allting när han menade att centrum skulle kontrolleras och inte besättas. Réti vidareutvecklade den hypermoderna eran. Och så vidare, och så vidare. Sedan får man höra att det som utvecklas mest idag, det är förmodligen att försvara sig. Man hade kunnat bli deprimerad av mindre. Fast i och för sig, redan 1933 skrev Réti att schacket "fallit i en koma av remipartier" till skillnad

Sebastian Nilsson i Indien.

från tiden med Morphy och Anderssen då man spelat "på förlust av kraft och glädje". Sjuttio år har gått sedan dess och schacket är fortfarande starkt. De senaste åren har dock problemet blivit allt större och spelarorganisationens ordförande Joel Lautier är en av många som känt sig tvingad att gå ut och kritisera spelarna offentligt. Nåväl, är det många remier i vanligt schack borde det vara desto fler i korrschack, där det saknas tidsnoder, bortsättningar och praktiskt spel.

Hur avgörs partierna oftast i korrschack?

– Delvis osunda öppningar, eller rättare sagt, varianter som i närschack kanske anses sunda men som i korrschack antagligen inte är det. Vissa öppningar

fungerar bättre i korrschack, till exempel Tarraschvarianten i Damgambit och Poisoned Pawn i Najdorf, medan draken och många andra sicilianska varianter inte fungerar alls. Draken är det bästa man kan få möta som vit.

– Man kan också sätta bort sig strategiskt, spela på en plan som Fritz gillar initialt men som visar sig vara helt fel.

– Annars borde det ju vara så att vit står lite bättre efter öppningen, hittar den rätta planen och vinner.

I SM-gruppen tog du hundra procent med vit men vann bara ett parti som svart. Är det så stor skillnad?

– Personligen tror jag att det är en väldigt stor skillnad, eftersom

det är väldigt svårt att vinna som svart ifall motståndaren spelar solitt. Som vit kan man dock nästan vinna av egen kraft. I princip spelar jag alltid på remi som svart.

– Jag tycker det borde införas ett elotal för vit och ett för svart. Jag har till exempel 300 poäng högre prestationsrating som vit i närschack.

Senare gör jag en snabb sökning och får fram att vit har 54 vinstprocent i korrschack, samma som i närschack. De är kanske inte så nära sanningen som de tror, korrspeklarna. (När Sebastian får läsa detta ber han mig söka på korrspeklare över 2500: 58 procent. Ingen skillnad i närschack. Precis när man trodde att man hade dragit längst sträet ...)

Hur fungerar arbetet med korpartierna?

– För att ge ett tråkigt svar, det är som i vanligt schack med kandidatdrag o.s.v. Man försöker analysera ställningarna så objektivt man kan.

– Teorin betyder väldigt mycket, men knappast lika mycket som i närshack. TN (teoretisk nyhet, JE) är inte särskilt viktiga, det finns inte samma överrask-

ningsmoment. Det viktigaste är att man är nöjd med variantens slutställning och förstår den, eftersom datorn inte gör det. Eftersom man oftast är nöjd som vit är en TN viktigare som svart, om man lyckas utjämna i en variant som böckerna tycker är fördelaktig för vit.

– Man ska även kunna fatta bra beslut, för när man väl skickat ett drag är det oåterkalleligt. Det är helt enkelt inte bra ifall man oroar sig för att man gjort fel drag hela tiden. Man måste kunna blicka framåt.

– Man litar inte på någon annan än sig själv, tror inte jag tagit emot någon hjälp alls.

Det sistnämnda kan välvilligt intygas. Jag har analyserat lite med Sebastian och varje förslag man ger har han redan vederlagt. Hur mycket man än försöker blir det inte mer än en bekräftelse man kan ge. Det är precis så det ska vara, antar jag.

Datoranvändningen är ganska omdebatterad. Hur använder man egentligen datorn bäst?

– Datorn är ett energibesparande och mycket användbart verktyg. Jag tror dock inte att det kommer att döda korrschacket eller förstöra dess charm. Man väljer ut kandidatdrag och sen analyserar man dem, ungefär som i närshack. Jag brukar ha tjugo drag i min huvudvariant och använda Fritz till "blundercheck" men det mesta arbetet görs själv med bräde och pjäser.

– Ibland har man ingen nytta alls av datorn. Det är välkänt att den är övermaterialistisk och missar dynamiska möjligheter, det vill säga att offra tillbaka eller försämrå sin bondestruktur för andra fördelar. Fritz kan visa +2.0 även om båda spelarna vet att det är jämnt, som exempelvis i mitt parti mot Stefan Lindh.

– Det är inte så viktigt att ha en bra dator. Flera datorer hjälper

knappast, inte heller att låta de stå på mer än femton minuter i en ställning.

Det låter som om korrschacket tar enormt mycket tid. Stämmer det?

– Man använder oftast mellan tio minuter och fem timmar för ett drag, kanske två timmar i snitt. Med tolv partier blir det cirka tjugo timmar i veckan. Jo, man får nog säga att det är en hel del tid, men å andra sidan kan man ju analysera när man har möjlighet.

– Det mesta jag använt för ett drag var femton timmar utslaget över två veckor när jag valde mellan fyra kandidatdrag inför ett slutspel.

Vad har du för målsättningar med schacket?

– I korrschack är målsättningen givetvis att bli så bra som möjligt, och för tillfället ser jag ingenting som omöjligt. Jag siktar på att bli världsmästare och sedan lägga av, det behöver inte dröja mer än fyra år. Det känns som om det går bra i den pågående VM-semifinalen och förhoppningsvis kan jag hoppa på en 3/4-final så fort semifinalen har slutat.

"Jag siktar på att bli världsmästare och sedan lägga av, det behöver inte dröja mer än fyra år."

– Jag vill gärna spela ett parti som känns mer eller mindre perfekt, från SM-gruppen har jag fem drag jag ångrar i efterhand.

– Jag tar schacket väldigt seriöst, vilket kan vara en stor nackdel då jag ibland mår väldigt dåligt efter att ha förlorat. Det är en av fördelarna med korrschack, att man har gått om tid att förbereda sig inför ett partis resultat, även om man inte blir glad på samma sätt.

Ungdomsmästerskap

Det är dags att anmäla intresse för internationella ungdomsmästerskap 2005. Sveriges SF nominerar en spelare i vardera 16 respektive 18 år, pojkar och flickor. Ytterligare spelare i klasserna 10, 12, 14, 16 resp. 18 år kan delta på egen bekostnad. Dock får en spelare i varje klass kost och logi gratis, eller för en avgift till arrangörerna (normalt 100 euro).

Inbjudan och information om tävlingen hittas på http://www.schack.se/TK/TK_main.htm

Ungdoms-VM spelas i Belfort, Frankrike, 18-30 juli. Kostnaden utgörs av resor, kost och logi samt avgift till arrangörerna. Kostnaden betalas i förväg på anmodan till SSF.

Senare kommer också Ungdoms-EM, vars inbjudan inte har kommit, i Budva, Serbien och Montenegro, 13-24 september.

Information och intresseanmälan till Tapio Tikkanen, tapio.tikkanen@schack.se, tel 0554-710 90 (bost). Slutlig uttagning av spelare görs av Mats Eriksson. Anmälan till Ungdoms-VM senast 5 maj.

Tapio Tikkanen

– Utanför schacket läser jag en civilingenjörsutbildning inom matematik, drömmen är väl att jobba med detta, bli stenrik och kunna sluta för att träna schack. Money talks.

Världsmästare, smaka på den. Inte en blygsam målsättning direkt. Men i ett land där den tredjedel av befolkningen som var mest frispråkig och framåtsträvande utvandrade till Amerika på 1800-talet är det faktiskt skönt att höra någon som siktar högt och vågar stå för det. Troligtvis slutar det med förlorade partier och krossade drömmar, men har man inga mål går det garanterat inte. Eller som MFF-hövdingen Eric Persson så vackert formulerade det: "tron på det man själv gör som en förutsättning för framgång".

Vad har du för schackfilosofi?

– Jag har aldrig förstått det där. Jag försöker aldrig planera ett parti, utan vill bara spela de objektivt bästa dragen. Taktik beror på positionellt bra placerade pjäser, jag förstår inte varför man måste klassificera. Det är klart att det finns allmänna regler men de måste bara betänkas, inte lydas.

– Begreppet oklart ska egentligen inte existera, det kan finnas de första analytistimmarna men helst inte senare. Offrar motståndaren en bonde och jag inte kan se hur han vinner ifall jag tar den, då tar jag bonden.

– Man kan alltid se längre och djupare i korrschack. Det är fördelen med att spela de typställningar man känner till – det kan annars behövas tio timmars extra analyser för att komma lika långt. Men visst, man kan komma till vägskal där det är omöjligt att veta vilket som är bästa draget.

Nu blev man besviken. Inga hemliga recept eller revolutionära

idéer som ligger bakom framgångarna utan bara hederligt hårt arbete. Men det är väl ofta så, oavsett vad alla glorifieringar försöker berätta.

Hur tränar du schack?

– Korrschacket är väldigt effektiv träning. Annars är öppningar klart roligast att träna, eftersom man kan vara säker på att få nytta av det vid brädet.

– Jag ser det som en onödig lathet att inte lära sig huvudvarianterna och de skarpaste alternativen, man får många gratispoäng av det. Jag tror att skillnaden mellan 1600 och 1900 i rating är teori, och skillnaden mellan 1900 och 2200 är ännu mer teori.

"Korrschacket är väldigt effektiv träning."

"Onödig lathet att inte lära sig de skarpaste varianterna." Lex Nilsson. Man undrar stilla om han vet att nästan alla andra schackspelare tänker tvärtom, att de vill träna så lite teori som möjligt. Fast det är i och för sig inte alla som siktar mot världsmästar-titeln i korrschack, som möjligen kan tänka sig att han förlorar ett parti om han "väljer en dålig öppning" och som försvarar sina ståndpunkter med att han "tycker kunskap är roligt".

Sebastian Nilsson

Jan Viberg

Jugoslaviskt (B 07)

Korr-SM 2003

1.e4 d6?!

I korrschack fungerar öppningar där man siktar på praktiska chanser inte särskilt bra. Jugoslaviskt tycker jag nog får räknas som en sådan.

2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.Le3

Det tycker jag är ett flexibelt drag, eftersom man både kan

spela på kungsflygeln med Dd2, 0-0-0, f3, g4, h4-h5 om svart rockerar för tidigt, men också följa upp med a4, Ld3, Sf3, 0-0 om svart spelar b5 för tidigt och drar på sig svagheter.

4...Lg7?

Det är inte helt sunt. Det är bättre att vänta med löparfianchetton och sätta igång motspelet direkt med 4...c6, t.ex. 5.Dd2 b5 och vit måste fundera över vilken flygel han vill spela på.

5.Dd2 c6

5...Sg4 6.Lg5 är inte något bra alternativ för svart, eftersom det då kan uppkomma ställningar från 4.Lg5-varianten med mer-tempo för vit.

6.Lh6 Lxh6

Att slå här betyder att svart inte kommer att kunna rockera på ett tillfredsställande sätt, men att försvara löparen genom 6...0-0 känns extremt farligt och fungerar nog inte.

7.Dxh6 Da5

Detta är huvudvarianten och det mest logiska efter 5...c6.

8.Ld3 c5

Svart har två andra tänkbara varianter. Efter 8...Db4 9.Sge2 Dxb2 10.0-0 står vit mycket bättre, eftersom svart har svårt att hitta en bra kungsplacering. Även efter 8...Sa6 9.Sge2 Sb4 10.0-0 Sxd3 11.cxd3 Dh5 12.De3 står vit lovande med tanke på sin aktivitet.

9.d5

Här är 9.Sge2 cxd4 10.Sxd4 Db6 11.0-0-0 betydligt vanligare, men textdraget verkar väldigt intressant.

9...Sbd7 10.Sf3 b5

Detta har ansetts vara lovande för svart, men jag tycker personligen att det inte ger särskilt mycket mer än svagheter. Alternativen verkar dock inte bättre, t.ex. 10...c4 11.Lxc4 Sxe4 12.0-0 Sxc3 13.Dg7 Tf8 14.bxc3 och svarts kung kommer snart att få betydande problem, eller 10...Se5 11.Sxe5 dxe5 12.0-0 och det är ingen tvekan om att vit står

på vinst.

11.0-0

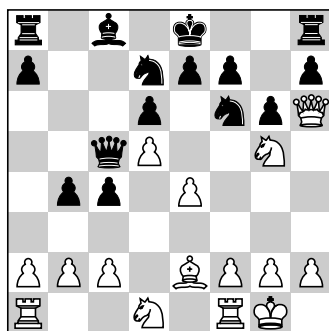
11.Lxb5 är inte bra på grund av 11...Tb8 12.Lxd7+ Lxd7 13.0-0-0 Db4 och svart står bättre.

11...c4 12.Le2 b4 13.Sd1 Dc5

13...Sxe4 14.Lxc4 och öppnandet av e-linjen är inte till svarts fördel eftersom kungen är kvar i centrum.

14.Sg5!

Här spelades 14.Se3 bland annat i partierna Adams–van Wely och Nguyen–Zimmerman, men efter 14...c3 15.bxc3 Dxc3 får svart motspel på damflygeln.

14...Tb8

Motspelet på damflygeln känns väldigt långsamt, men det är å andra sidan inte lätt att hitta bättre alternativ.

15.c3 bxc3 16.Sxc3 Se5

Detta bjuder verkligen in till f4. Svart borde försöka utveckla sig på något annat sätt innan han blir överkörd med f4 och e5.

17.Kh1 Lg4 18.f3 Ld7 19.f4 Sd3

19...Seg4 är bättre, men efter 20.Lxg4 Lxg4 21.Dg7 Tf8 22.e5 kommer svart att möta samma öde som i partiet.

20.Dg7 Tf8 21.e5 dxe5 22.fxe5 Sf2+

Detta förlorar, men det gör även 22...Sxe5 efter 23.Txf6! exf6 24.Sce4 Db4 25.d6.

23.Txf2 uppg.

Efter 23...Dxf2 vinner vit med 24.exf6 Dxf6 25.Dxf8+! Kxf8 26.Sxh7+ Kg7 27.Sxf6 med en extra pjäs för vit.

(Kommentarer av Sebastian Nilsson)

Foto: Anders Willén

Sandvikens SK kom till Norrlandsmästerskapet i Gnarp med tre lag, varav ett rent flicklag.

Norrlandsmästerskapet för ungdomar

Veckoslutet 12–13 mars arrangerades Norrlandsmästerskapen för ungdomar i Gnarp, individuella tävlingar på lördagen och lagmästerskap på söndagen. Det kom ett femtiotal spelare från tio klubbar, flest från Umeå och Sandviken. Man ruckade lite på Norrlandsgränsen, även Bjursås SK från Dalarna fick vara med och för att få ihop ett fyramannalag fick man låna en spelare från Umeå. Här var det inget knussel.

Individuella Norrlandsmästare blev Andreas Rönnqvist, Hernösands SS (A), Kaj Bindler, SK Rockaden Umeå (B), David Johansson, SK Rockaden Umeå (C), Eric Vaarala, Sandvikens SK (D), Johan Lingvall, Sandvikens SK (E) och Lennart Larsson, Söderhamns SS (F).

I lagmästerskapet slogs lagen samman till två grupper, och för att undvika frironder i äldre grup-

per ställde ett lag ledare upp utom tävlan.

I gruppen för låg- och mellanstadiet segrade Östersunds SS, medan gymnasielaget från SK Rockaden Umeå kom etta i gruppen för högstadiet och gymnasiet. Andraplacerade Sandvikens SK blev bästa högstadielag.

Startavgifter i SM

Komplettering till SM-inbjudan i förra numret.

Junior-SM, Veteran-SM & Mästare-Elit	600 kr
Mästarklass	550 kr
Klass I, II, III, IV & Veteran allmän	450 kr
Juniorkval, Kadett-SM & Minior-SM	350 kr
Blixt-SM	100 kr

Påskturneringen i Norrköping

Påskturneringen för tionde gången

Av Emanuel Berg

Varje år anordnar Schack 08 i Norrköping en turnering under påskhelgen. Det är snabbschack och långpartier. I år var det den tionde upplagan av tävlingen.

Vi spelade i nya fräscha lokaler i Värmekyrkan i centrala Norrköping. En fördel från tidigare år var att alla spelade i samma rum vilket gjorde det lättare att följa partierna för både spelarna och publiken. Tidigare har turneringen spelats i konferenslokalerna på Grand Hotel vilket också varit ett mycket bra arrangemang. Men då var det mer svåröverskådligt eftersom man spelade i flera olika rum.

Tråkigt nog hade deltagarsiffran minskat med drygt sjuttio spelare, ungefär en tredjedel av föregående års startfält. Jag hoppas att siffran i varje fall ökar igen tills nästa års turnering.

Turneringen var även denna gång starkt besatt och toppades av fyra stormästare och lika många IM. Jag var högst rankad på listan med min nationella ranking, men Tiger Hillarp-Persson som har vunnit de två senaste åren fick ändå anses vara turneringsfavorit.

Spelet inleddes på långfredagen och första snabbschackpartiet började klockan 15. Vi

spelade 45-minuterspartier de fyra första ronderna, som alla avgjordes under fredagskvällen.

Trots stora rankingskillnader släpptes ändå en och annan halva även bland toppspelarna. Redan i andra ronden tvingades Jonas Barkhagen att gå med på remi efter att hamnat dåligt i öppningen och i tredje ronden stod Thomas Ernst på tur.

Efter tre ronder var det tretton spelare med full poäng. Fjärde ronden bjöd på lite tuffare lottning och i varje fall några toppmöten på de första borden. Själv spelade jag svart på bord 1 mot Samir Lejlic. Ett till en början ganska lugnt parti, men någonstans efter öppningen fick Lejlic till en kombination som tvingade mig att offra damen för tre lätta pjäser. Det såg tidvis ganska lovande ut för mig, men vit försvarade sig väl och spelade till sig en vinstställning. Senare uppstod det dock dubbelsidig tidsnöd där slutligen Samir förlorade på tid i en klart vunnen ställning. På andra bordet vann Tiger som vit över Kezli Ong och på bord tre vann Pontus Carlsson mot Johan Norberg. Lite överraskande släppte Lars Karlsson en halva mot Tomas Karlsson från Schack 08 på fjärde bordet. I övrigt var det favoriterna som vann.

Ställningen efter den första speldagen var följande: plats 1-5 delades av Hillarp, Berg, Pontus Carlsson, Per Vernersson och Anders Olsson. Tätt bakom låg bl.a. Ernst, Karlsson och Barkhagen.

Efter spelet var det dags att gå och skaffa sig lite mat. Trots att det var långfredag så var den inte tillräckligt lång. Det var svårt att hitta någon restaurang som fortfarande var öppen, så till sist fick det bli en hamburgerbar i stället. Sedan var det hög tid att ta sig en lur för att orka med den tio timmar långa dubbelronden nästa dag. Ronderna 5-9 spelades med fyrtio drag på två timmar och resten av partiet på en halvtimme.

Rond 5

Efter en god natts sömn på Hotel Drott och en rejäl frukost var det dags att sätta sig vid brädet igen. Spelet började klockan tio, vilket är ganska tidigt för inbitna schackspelare som jag själv, som är vana att börja vid ett- eller tvåtiden på eftermiddagarna.

Jag spelade vit mot Pontus Carlsson på förstabordet. Som väntat blev det drakvarianten i Sicilianskt.

Emanuel Berg Pontus Carlsson

Sicilianskt (B 77)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 0-0 8.Dd2 Sc6 9.Lc4 Ld7

Denna ställning har jag haft många gånger med vit. Normalt brukar jag spela det naturliga 10.0-0-0 här. Sist jag mötte Pontus svarade han då med 10...Tb8!?. Jag ville försöka överraska honom något och på samma gång undvika en eventuell prepp. Därför valde jag att börja med

10.Lb3

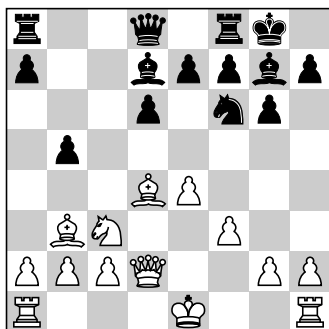
Nu är det inte någon större

poäng med Tb8 längre eftersom vit ännu inte har rockerat. Dessutom finns det inget tempo att vinna på den vita löparen efter b7-b5. Men svart tog nu tillfället i akt och utnyttjade att min löpare inte längre håller b5-rutan.

10...Sxd4

Under mina förberedelser såg jag att Pontus tidigare spelat 10...Da5. Efter 11.0-0-0 Tfc8 kommer vi då in i de vanliga huvudvarianterna genom dragomkastning.

11.Lxd4 b5

Den här ställningen var mer eller mindre helt ny för mig. I varje fall har jag inte spelat den i något långparti tidigare. Jag tog mig därför en rejäl funderare bara för att försöka förstå mig på ställningen och vilka idéer som kunde bli aktuella att spela på. Tiden tickade iväg och trots min motståndares femton minuter sena ankomst låg jag nu nästan en halvtimme efter på klockan.

12.h4

Att rockera långt var inget som lockade mig nu med tanke på 12...a5 och det svarta angreppet är i full gång. Alternativet var 12.a4 men efter 12...b4 13.Sd5 Sxd5 14.Lxg7 Kxg7 15.Lxd5 Tc8 kunde jag inte hitta någon bra fortsättning för vit. Det går inte att ta någon av svarts damflygelbönder direkt eftersom c2-bonden är svag och väntar vit något drag så hinner svart med a7-a5 med bra spel.

12...a5

Helt korrekt fortsätter svart sin

damflygeloffensiv. Att försöka stopps vits attack med 12...h5 hade bara gjort det hela värre för svart. Förutom att det förlorar ett tempo så försvagas också g6-bonden och ett vältimat g2-g4 är inte att leka med. Även Lxf6 följt av Dh6 kan bli aktuellt.

13.a4

Här förbrukade jag åter mycket tid för att om möjligt få draget 13.h5 att fungera. Samtidigt som jag tyckte att det verkade lovande för vit hade jag en känsla av att min motståndare visste precis hur han skulle besvara draget. Min huvudvariant var 13...a4 14.Ld5 Tc8 15.hxg6 hxg6 16.Lxf6 exf6 17.g4. Jag tyckte att den ställningen var extremt svårbedömd. Vit har ett farligt angrepp mot den svarta kungen, men samtidigt kan svart snabbt få in en kontring med f5, Db6 och b4 eftersom även den vita kungen är ganska utsatt. Svart kan hur som helst i stället börja med 13...e5!, vilket Pontus visade efteråt. Detta tar mer eller mindre död på vits angrepp efter 14.Le3 a4 15.Ld5 b4! 16.Se2 Sxd5 17.Dxd5 Le6 och det är i stället svart som har övertaget.

13...bxa4

Detta kom en aning överraskande. Jag hade väntat mig 13...b4, som jag hade tänkt besvara med 14.Sd5 Sxd5 15.Lxg7 Kxg7 16.exd5 med ett litet plus för vit.

14.Sxa4 Le6

Pontus spelade fortfarande efter boken och hade inte använt mer än tjugo minuter, det vill säga fem minuter effektiv tid för hela partiet. Själv satt jag och svettades och visste inte riktigt hur jag skulle fortsätta. Jag tyckte att jag borde kunna få fördel på ett eller annat sätt med tanke på svarts svaga bonde på a5. Samtidigt var jag bekymrad över var jag skall göra av min kung eftersom jag varken tyckte lång eller kort rockad såg bra ut. Till sist valde jag att bara spela enkelt och invänta svart.

15.Lxe6 fxe6 16.b3

Ett till synes onödigt drag, men det finns en idé bakom. Vit vill ännu inte avslöja åt vilket håll han ska rockera och b3 låser fast svarts bonde på a5. Tanken är att senare spela runt springaren från a4 till c4 för att sätta ytterligare press mot a5. Detta draget påverkade dessutom svart psykologiskt eftersom han nu för första gången under partiet var tvungen att börja tänka. Ofta är det svårt att ställa om sig från att enbart spela kända teoridrag till att sedan spela efter eget huvud.

16...Dc7

En aning försiktigt och lite väl långsamt. Nu hinner vit fullborda utvecklingen utan några större problem. Ett intressant alternativ var det mer direkta 16...Sh5. Jag hade planerat att besvara detta med 17.Sb6 Lxd4 18.Dxd4 Ta6 19.Sc4, men efter 19...Sf4 följt av e5 har svart bra spel även om han kanske tvingas släppa a5-bonden.

17.0-0 Ta6

Svart vill hindra vit från att utnyttja ingångsfältet b6, men återigen var 17...Sh5 ett bra alternativ, t.ex. 18.Sb6 Lxd4+ 19.Dxd4 Ta6 20.Sc4 Sf4 och vit har problem med sin kungsställning på grund av att draget h2-h4 är spelat. Dessutom hotar 21...Se2+.

18.Sb2 Tc8 19.Tf2 Sd7

Springaren är på väg till b6 eller c5 där den kan understödja a5-a4. 19...Tc6? kan bemötas med 20.Sc4 och efter 20...d5 följer 21.Le5 Dd7 22.exd5 exd5 23.Se3 med klar fördel för vit. Bonden på a5 går inte att hålla.

20.Lxg7 Kxg7 21.h5!

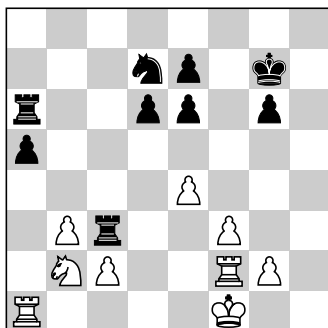
Vit får chansen och tar den. Nu försvinner svagheten på h4 och samtidigt får svart ytterligare en svag bonde, den på g6.

21...Dc3

Svart forcerar fram dambyte och får ett sämre slutspel. Men att behålla damerna hade inte varit mycket bättre med tanke på svarts

utsatta kung.

**22.Dxc3+ Txc3 23.hxg6 hxg6
24.Kf1!**

Kungen är oftast den viktigaste pjäsen i slutspelet. När den har tagit sig till d2 så får vits torn på f2 mera frihet. Att försöka vinna bonde med 24.b4 var lite lockande, men det hade snarare förenklat spelet för svart. Vits pjäser står passivt och dessutom är bxa5 inte något hot på grund av Tc5 och svart vinner tillbaka bonden.

24...Tcc6

Svart väljer att gå på defensiven direkt. Väntar han något drag ytterligare så kan det hända att tornet blir instängt på c3 efter Sc4 följt av Ke1-d2.

25.Ke1 d5?

Det är förståeligt att svart vill komma loss, men detta gör bara det hela ännu värre för honom. Det var bättre att spela något lugnt avvaktande drag.

26.Td1! Td6

Kanske var 26...Sf6 ett bättre alternativ. Vit står fortfarande mycket bra efter 27.e5 Sd7 28.Sd3, men det är ingen lättvunnen ställning.

27.Te2

Hotar 28.exd5 med bondevinst.

27...Kf6 28.Td4!

Nu är e5+ följt av Tf4 på gång.

28...g5 29.Sd3 dxe4

Nu är detta mer eller mindre tvunget eftersom alternativet 29...Kf7 hade förlorat bonde efter 30.e5 Tdc6 31.Tg4 och g5 går förlorad.

30.Tdx4 Td5 31.Tc4

Svart var nu i svår tidsnöd och

gör ett grovt misstag, men vit har mycket goda vinstchanser i vilket fall.

31...a4?? 32.Sb4 uppg.

Svart förlorar kvalitet. Kanske går det att kämpa något ytterligare efter 32...axb3 (32...a3 33.Sxa6 Ta5 34.Sb4) 33.Sxa6 b2 34.Tb4 Ta5 35.Txb2 Txa6 men vit har en tekniskt vunnen ställning.

På andra bordet spelade Vernersson solitt som vanligt mot Tiger. Efter en rad pjäsavbyten uppstod ett mycket remibetonat damslutspel med inte mindre än sju bönder var kvar på brädet. Ställningen var mer eller mindre blockerad och det fanns varken ingångsfält för vit eller svart. Trots en stark vilja och mycket kreativitet lyckades Tiger inte bryta sig igenom den vita bondemuren.

Däremot lyckades den sista fullpoängaren Anders Olsson vinna som svart mot Thomas Ernst på bord 3. Som vanligt gick Thomas hårt på angrepp mot det franska försvaret. Men Anders spelade bra och när vits angrepp så småningom rann ut i sanden hade han två merbönder i behåll som han förvaltade väl.

Efter fem ronder låg jag och Anders i topp på fem poäng. En halva bakom låg Tiger Hillarp-Persson, Per Vernersson, Jonas Barkhagen och Lars Karlsson.

Rond 6

Efter två timmars matpaus med god buffé på en av Norrköpings kinarestauranger skulle den sjätte ronden börja. Som väntat fick jag spela svart mot Anders Olsson. Anders valde iskallt att utan vidare förberedelser gå rakt in i samma variant som vi spelade i fjolårets SM-grupp i Göteborg. Den gången fick han ett klart fördelaktigt spel, men gick senare bort sig och förlorade. Som tur var hade jag hunnit kolla upp

varianten sedan dess och med en liten överraskning redan i åttonde draget fick jag honom snabbt ur balans. Anders gick snett direkt och spelade sedan gradvis ner sig. Jag vann i 29 drag.

Ett mycket spännande möte utspelades på andrabordet mellan fjolårssegraren Tiger Hillarp-Persson och Lars Karlsson. Inte alls oväntat använde sig svart av den holländska stenmuren.

Tiger Hillarp-Persson Lars Karlsson

Holländskt (A 80)

1.d4 e6

Svart avvaktar med att spela f5 för att undvika obehagliga andradrag från vit. När Tiger och Lasse möttes senast i finalronden av Gästrikland Open förra året spelades istället 1...f5 2.Sc3!? d5 3.Lg5 och svart kunde inte spela sin älskade Stonewall. Vit fick senare bra spel och vann också partiet. Jag tror dock inte att varianten objektivt sett ger vit någon större fördel, men ur psykologisk synvinkel är det ett listigt val eftersom svart måste avvika från sitt normala spelsätt.

2.Sf3 f5

Svart tycks ha undkommit obehagliga överraskningar, men Tiger hade förberett en ny specialvariant.

3.h3!? Sf6 4.g4

Idén bakom vits föregående drag. Vit sätter press mot svarts centrum, men tillåter samtidigt svart att norpa åt sig en bonde.

4...d5!

Att ta bonden med 4...fxg4 5.hxg4 Sxg4 hade varit alldeles för farligt. Efter 6.e4 har vit minst sagt full kompensation.

5.c4 c6

Svart fortsätter att spela solitt. Det hade kanske varit något gynnsammare att ta g4-bonden i detta läget, men även här får vit bra kompensation med tanke på den halvöppna h-linjen.

6.Sc3 Lb4

Svart spikar springaren på c3 för

att behålla kontrollen över e4-fältet. 6...dxc4 har spelats ett antal gånger tidigare och är fullt spelbart. Men det känns ändå helt onödigt att försvaga centrumkontrollen och tillåta vit att spela exempelvis 7.e4 fxe4 8.Se5 med ett starkt initiativ.

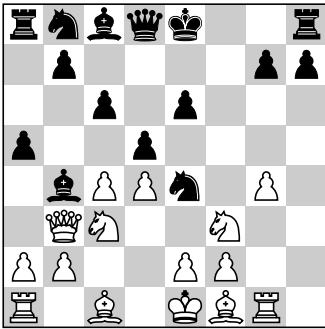
7.Db3 a5 8.Tg1

Inte för att gardera g4-bonden utan snarare för att ha möjlighet att senare öppna g-linjen. Nu hotar också 9.gxf5 följt av 10.Txg7 med bondevinst. Men med tanke på svarts bemötande av detta drag hade det kanske varit bättre att spela ett vanligt utvecklingsdrag eller 8.a3 för att tvinga den svarta löparen att bestämma sig.

8...fxg4 9.hxg4

Nu blir g-linjen stängd och vits torn på g1 ser ut att stå lite dumt. Ett intressant alternativ var 9.Se5!? för att behålla mer dynamik i ställningen.

9...Se4

Svart börjar sätta lite press på vit, men samtidigt får man inte glömma bort löparen på c8 som inte ser mycket ut för världen. I tillfälle av ett eventuellt senare slutspel kan vit dra stor nytta av detta.

10.Le3

Vit övergarderar f2-bonden och förbereder Sd2.

10...De7

Svart garderar löparen på b4 och hotar med 11...a4. Dessutom står damen idealiskt på e7 där den kan understödja framstöten e6-e5.

11.Sd2 a4!

Det ger vit färre valmöjligheter. Efter 11...Lxc3?! 12.bxc3 a4 kan vit spela 13.Db4! och forcera fram dambytte.

12.Dc2

12.Sxa4? är dåligt på grund av 12...dxc4 13.Dc2 Sxd2 14.Lxd2 Lxd2+ 15.Kxd2 e5! med farligt angrepp och svart fördel.

12...Lxc3 13.bxc3 Sxd2 14.Kxd2?!

Ett intressant drag, men samtidigt onödigt. Nu får svart något att spela på. Vit borde i stället ha spelat 14.Lxd2 med en fortsatt relativt sund ställning. Här behålls också möjligheten att rockera långt, vilket ofta kan vara en viktig resurs.

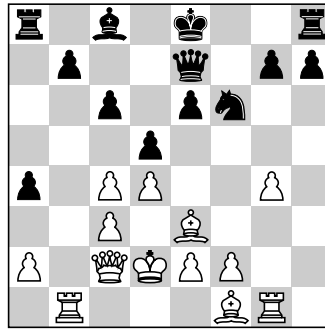
14...Sd7

Nu hotar 15...Sb6 följt av Sc4+.

15.Tb1

Vit tar kontroll över den halvöppna b-linjen och förhindrar samtidigt Sb6.

15...Sf6

Nu börjar vits problem med kungen bli märkbara. Förutom Se4+ så är också e6-e5 på gång för att få med den svarta löparen i spelet.

16.g5 Se4+ 17.Ke1 Sd6

Här var 17...e5 ett mycket intressant alternativ. Då kommer alla de svarta pjäserna i spel. Kanske var svart orolig för att vit skulle öppna spelet med 18.cxd5 cxd5 och sedan få liv i sitt löparpar.

18.c5 Sc4 19.Lc1 e5

Svart öppnar centrum och hotar med 20...0-0 följt av Lf5.

20.e4!

Helt korrekt stöter vit emot i centrum. Nu öppnas också diagonalen för löparen på f1 och Lxc4 kan snart bli aktuellt.

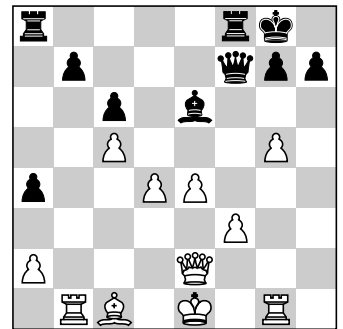
20...exd4 21.Lxc4

Vit passar på att slå emellan på c4. Efter 21.cxd4 Lf5 är det svårt att hinna med det och vit måste istället spela 22.Ld3. Svart har ett härligt tryck mot vits centrum, men frågan är om det finns något konkret. En möjlig fortsättning är 22...0-0 23.De2 Lg6 (På 23...Lxe4 följer 24.Lxe4 Dxe4 25.Dxe4 dxe4 26.Tb4! med klar fördel för vit på grund av svarts problem med springaren.) 24.f3 Kh8 med fortsatt stark press för svart.

21...dxc4 22.cxd4 Lf5 23.f3 0-0!

Svart spelar på aktivitet och offerar c4-bonden, som inte är av någon större betydelse för tillfället. Svart är nästan bara glad att bli av med den för att diagonalen a2-g8 ska öppnas för hans löpare och dam.

24.Dxc4+ Le6 25.De2 Df7

Svart hotar både a2 och f3, men samtidigt hänger b7-bonden en aning löst.

26.g6!

Vit passar på att försvaga den svarta kungsställningen samtidigt som hans löpare får mer spelrum.

26...hxc6 27.Tg3?

Ett misstag. Här var 27.a3 nödvändigt vilket partifortsättningen visar. Efter 27...Lc4 28.De3 Dxf3 29.Dxf3 Txf3 30.Txb7 Te8 31.e5 Tef8 uppkommer en remi-

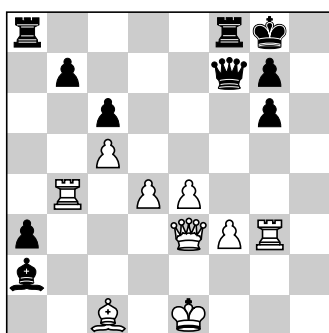
betonad ställning med torn och olikfärgade löpare.

27...Lxa2 28.Tb4 a3!

Ett starkt drag. Om svart hade väntat med detta, så kunde vit ha blockerat bonden med La3 med goda remichanser. Till en början ser det ut som om bonden bara går förlorad, men riktigt så enkelt är det inte.

29.De3?

Nu förlorar vit i princip forcerat. Istället borde 29.Kf2 ha spelats med idén 29...Lb3 30.d5! eller 29...Le6 30.Tb1 med remichanser.

29...Ld5!!

Nu hotar svart förutom 30...a2 även att spela 30...Lxe4.

30.Kf2?

Detta förlorar direkt. Vit kunde fortfarande kämpa efter 30.Lxa3 Lxe4 31.Kf2, men efter 31...Ld5 ser det mycket tungt ut för vit och jag tror inte att det går att hålla ihop ens med det allra bästa försvaret.

30...a2 31.Lb2 a1D?

Detta försvårar uppgiften för svart och ger vit ytterligare en chans att komma undan. Spelar svart istället det starka 31...Tfe8! 32.Kg2 och först nu 32...a1D 33.Lxa1 Txa1 så har han en sund merpjäs och vinstställning.

32.Lxa1 Txa1 33.exd5 Ta2+!

Svart schackar ner vits kung till första raden där den kommer att bli extra sårbar. Dessutom tappar vit en gardering av f3-bonden.

34.Kf1 cxd5

Svart har ingen större brådska

och tar därför lugnt tillbaka på d5 med merbonde och ett fortsatt livsfarligt angrepp mot den vita kungen. Alternativet var 34...Te8, men det är inte klart hur svart ska gå vidare efter 35.Dg5.

35.Tg2

Vit vill gärna komma upp med kungen till andra raden igen och erbjuder nu svart ett tornslutspel med hela två merbönder.

35...Ta1+

Efter 35...Dxf3+? 36.Dxf3 Txf3+ 37.Kg1 Txg2+ 38.Kxg2 saknar svart allt vad aktivitet heter och har dessutom en dubbelbonde. Vit håller därför ganska enkelt remi.

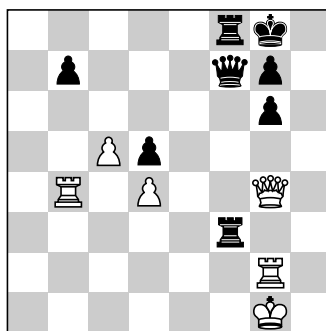
36.Kf2 Te8 37.Dg5 Ta3 38.Dg4 Tf8?

38...De7 ser klart bättre ut med bland annat matthot på e1. En möjlig fortsättning är 39.Tb1 De3+ 40.Kg3 Tf8 41.Tf2 Tf5 42.c6 bxc6 43.Tb8+ Kf7 44.Tb7+ Kf6 45.Dh4+ Tg5+ 46.Kh2 Ta2! 47.Dxg5+ Kxg5 48.Txa2 Dxd4 med ett lätt vunnet slutspel för svart.

39.Kg1?

39.Tg3 är bättre. Vit är fortfarande med i matchen och har goda chanser att hålla remi.

39...Txf3

40.Dxg6??

Nu tillåts svart att forcera matt. Vit kunde istället ha kämpat vidare med 40.Tb6, och även om det ser mörkt ut så finns det åtminstone en mikroskopisk chans att klara sig.

40...Tf1+ 41.Kh2 Df4+ 42.Tg3

Dh4+ 43.uppg.

43...T8f2+ är på gång med snar matt.

På tredje bord spelade Barkhagen och Vernersson remi. Nu började det klarna en aning i toppen. Jag låg etta på 6 poäng medan Lars Karlsson var ensam två på 5½. Tätt efter kom ett gäng spelare på 5. Den stora överraskningen var att både andre-rankade Tiger Hillarp-Persson och tredjerankade Thomas Ernst redan hade tappat en och en halv poäng.

Rond 7

Efter ännu en god natts sömn, om än en timme kortare, så var det dags att börja sjunde rondan. Klockan skulle nämligen ställas om till sommartid under natten. Som tur var hade tävlingsledningen informerat alla spelare tydligt om detta dagen innan för att undvika onödiga wo.

Jag lottades som vit mot Lars Karlsson. Gårdagens förberedelser i Franskt visade sig vara inaktuella när han besvarade mitt 1.e4 med 1...c5. I och för sig var det inte någon chockerande överraskning, men jag ställdes ändå inför ett svårt val eftersom jag ännu inte visste hur jag skulle bemöta hans tidiga h5 i draken. Efter några minuters funderande valde jag att spela 2.b3, som jag mindes att jag hade kollat på en gång för ett och ett halvt år sedan. Det hela började i varje fall bra och efter öppningen hade jag lyckats skaffa mig ett litet initiativ. Men när jag senare gjorde en positionell miss i tjugonde draget tog Lasse över och spelade sedan säkert hem vinsten.

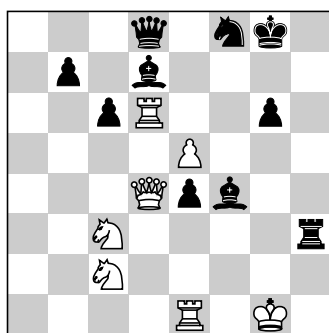
På andra bordet spelade Kezli Ong vit mot Pontus Carlsson. Det var länge ett ganska jämnt och hårt parti, men fram mot första tidsnöden tog Kezli över befälet och vann en pjäs för två

bönder. Det såg mycket lovande ut och några drag senare hade han uppnått en teknisk vinstställning med torn, springare och två bönder mot torn och tre bönder. Dessvärre försatte Kezli sig återigen i tidsnöd och hittade inte den bästa vinstföringen, vilket resulterade i att han senare tvingades gå med på remi.

På tredje bord överraskade Johan Norberg och vann som vit över Jonas Barkhagen.

Ett bord längre ner spelade Vernersson vit mot Anders Olsson. Som vanligt spelade Anders Kungsindiskt, men det hela utvecklade sig ändå till en början mycket lugnt eftersom vit aldrig genomförde d4-d5. Vernersson spelade bra och fick en liten fördel som sedan gradvis växte. Någonstans strax före tidskontrollen började det dock hända lite skumma saker. Vernersson släppte onödigt till ett genombrott på kungsflygeln. Sedan lyckades Anders röra till det ordentligt för vit, men i tidsnöden missade han flera forcerade vinster. Vit klarade sig undan med blotta förskräckelsen.

Anders Olsson

Per Vernersson

Svart stod visserligen fortfarande på vinst, men nu var det inte lika enkelt längre. Efter ett övertramp i sista tidsnöden fick i stället vit till en kontring och svart blev mattsatt i 62:a draget.

Efter sju spelade ronder var

det Lars Karlsson som låg i ensam ledning på 6½ poäng. Närmast följde Vernersson, Berg och Johan Norberg på 6 poäng.

Rond 8

Lars Karlsson spelade vit mot Per Vernersson på bord ett. Lasse var antagligen ganska nöjd efter att ha vunnit två svartpartier på rad mot mig och Tiger, men ville ändå försöka vinna även detta parti för att ha så bra läge som möjligt inför slutronden. Partiet utvecklade sig ganska komiskt; efter sex spelade drag var ställningen fortfarande symmetrisk.

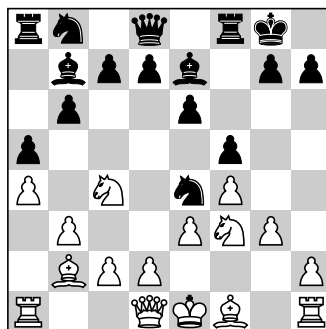
Lars Karlsson Per Vernersson

Larsens öppning (A 01)

1.b3 b6 2.Lb2 Lb7 3.e3 e6 4.f4 f5 5.Sf3 Sf6 6.a4 a5 7.Sa3

Nu var det naturligtvis upplagt för 7...Sa6, men Vernersson tyckte antagligen att det skulle bli alltför pinsamt och avvek med **7...Le7 8.Sc4 0-0 9.g3**

Vit avviker något ytterligare från symmetrin för att om möjligt kunna skapa några chanser från denna i princip totalt utjämnade ställning.
9...Se4!

Vernersson är en skicklig pjäsavbytare. Nu planerar han 10...Lf6 för att byta svartfältarna. Dessutom frigör han ett fint fält för damen på e7.

10.Lg2 Lf6 11.0-0 Lxb2 12.Sxb2 Sf6

Svart återvänder med springaren för att slippa obehagligheter med Sg5.

13.d3 De7 14.Dd2 Sa6

Till sist hittar även den svarta springaren kantvägen till centrum.

15.Sc4 Sc5 16.Sd4 Tae8 17.Lxb7 Sxb7 18.Tae1 Sd6 19.Se5 Sf7

Svart vill inte ge med sig utan hoppar ivrigt efter med hästen och framtingar ytterligare ett avbyte.

20.Sxf7 Txf7 21.Sf3 Dc5 22.Kh1 Dc6 23.Dg2 Tff8 24.h3 d6 25.Sd4 remi

Efter dambytet är det inte särskilt mycket att spela om längre. Om vit istället spelat det planerade 25.g4 så följer 25...fxg4 26.hxg4 e5! och det är snarare svart som har de bättre chanserna, enligt Lasse. Ett kul publikparti även om det egentligen inte hände särskilt mycket.

På andra bordet spelade jag svart mot Johan Norberg. Återigen fick jag spela Franskt. Mitt tredje franskparti av fyra möjliga under turneringen.

Johan Norberg Emanuel Berg

Franskt (C 06)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.Ld3 c5 6.c3 Sc6 7.Se2 cxd4 8.cxd4 f6 9.exf6 Sxf6 10.0-0 Ld6 11.Sf3 Dc7

Svart hindrar vit att byta av svartfältslöparna med Lf4 vilket ofta sker efter 11...0-0.

12.Lg5

Vit planerar nu istället att spela löparen till g3 via h4 för att på så vis kunna byta av svarts löpare på d6. Att få genomföra detta avbyte är till stor fördel för vit eftersom det försvagar e5-fältet, vilket är vits huvudsakliga plan i varianten.

12...0-0 13.Lh4 Sh5!

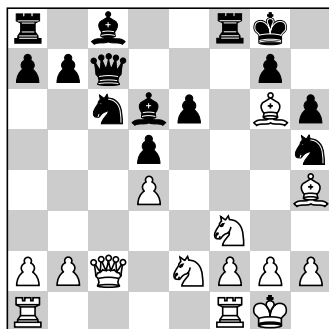
Svart kan nu bemöta 14.Lg3 med 14...Sxg3. Dessutom hotar kvalitetsoffret 14...Txf3 följt av 15...Lxh2+.

14.Dc2

En förstärkning gentemot vårt tidigare möte. I partiet Norberg–Berg, SM-blixten i Umeå 2003, följde 14.Lg3 Sxg3 15.hxg3 g6 16.Tc1 a6 17.a3 Dg7 med fördel för svart.

14...h6 15.Lg6

15...Txf3! 16.gxf3

Vit kan undvika de kommande komplikationerna genom att spela 16.Lxh5, men efter 16...Tf8 har svart inga som helst problem.

16...Lxh2+ 17.Kg2

Det här draget har jag inte sett förut. Normalt spelas 17.Kh1 Sf4 18.Sg3 med mycket komplicerat spel.

17...Sf4+ 18.Sxf4 Lxf4

Efter en lång funderare bestämde jag mig slutligen för att slå tillbaka på detta sätt. Fördelen är att vit nu inte kan räta ut sina f-bönder, men å andra sidan får han behålla d-bonden. Efter 18...Dxf4 19.Lg3 Lxg3 20.fxg3 Dxd4 21.Tad1 Df6 22.f4 får vit stark press mot svarts centrum-bönder. Antagligen är också detta fullt spelbart, men svarts ställning är då en aning mer svårnavigerad.

19.Lg3 Ld7 20.Tad1

20.Th1 med idén Th4 var ett intressant alternativ.

20...Tf8 21.Db3 Tf6 22.Lb1 Le8!

Här står löparen idealiskt. Dels kan svart nu bemöta 23.Dc2 eller 23.Dd3 med 23...Lg6, dels är Lh5 på gång med tryck mot f3.

23.Th1

Vit hindrar Lh5 och planerar samtidigt 24.Th4, men nu är han lite för sent ute.

23...g5!

Svart hindrar vit från att spela Th4 och hotar samtidigt att rulla på med h-bonden till h4.

24.Lxf4

Vit väljer att slå av på f4 redan nu eftersom han ändå kommer bli tvingad till det förr eller senare. Nu måste svart i varje fall slå tillbaka med damen. Om h6-h5 varit inlagt hade antagligen Txf4 varit ett bättre alternativ med idén Dg7 och tryck mot d4.

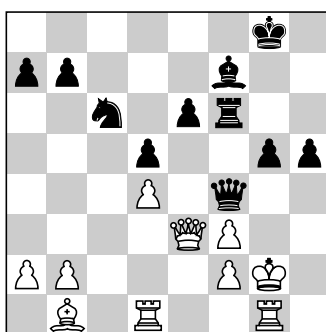
24...Dxf4 25.De3 h5!

Svart fortsätter med sin ursprungliga plan eftersom ett dambyte på f4 är till fördel för honom efter Txf4 och d4-bonden går förlorad. Nu hotar 26...h4 följt av 27...Lh5.

26.The1

Vit sätter press mot e6 och hotar med 27.Dxf4.

26...Lf7 27.Tg1

Ett lite lurigt drag. Om svart nu fortsätter med 27...h4 så kommer 28.Dxf4 Txf4 29.Kf1! och vit vinner g5-bonden med farligt motspel.

27...Kf8!

Kungen går bort från sin utsatta position på g-linjen. Samtidigt närmar den sig idealrutan d6, som kan bli aktuell efter ett dambyte.

28.Kf1 g4

Ett intressant slutspel uppkommer efter 28...Dxe3 29.fxe3 Txf3+ 30.Ke2 g4. Svart har två förbundna fribönder för kvaliteten, men om vit fortsätter med 31.Tdf1 Txf1 32.Txf1 Kg7 33.Kf2! så hinner han blockera dem

med Kg3 i nästa. Svart borde inte stå sämre, men det kändes ändå onödigt att tillåta vit detta motspel.

29.Dxf4?

Nu förenklar vit uppgiften avsevärt för svart. Istället skulle 29.Tg3 ha spelats och vit är fortfarande med i matchen.

29...Txf4 30.fxg4 hxg4 31.Ke2 Sista chansen var 31.Th1 Ke7 32.Th8 Kd6 33.Tf8 och svart har fortfarande vissa tekniska svårigheter.

31...Sxd4+ 32.Ke3 e5 33.Tg3 Ke7 34.Th1 Sf3 35.uppg.

Här gav min motståndare något överraskande upp. Men om man tänker några drag framåt så kanske man kan förstå hans beslut. När svart har fått genomföra d4+ och e4 så är inte bara tornet på g3 instängt utan även löparen på b1. Vit kan sprattla lite till men utgången är ändå ganska klar.

I och med den här vinsten kom jag ikapp Lasse i poäng, men han låg fortfarande före tack vare bättre kvalitetspoäng.

Tiger vann som vit mot Jan-Olov Lind på tredje bord och på fjärde vann Thomas Ernst som svart mot Gregor Reid. De sista 5½-poängarna spelade på bord fem och sex. Där vann Pontus Carlsson och Kezli Ong, vilket gav dem både en delad tredjeplats tillsammans med Vernersson, Hillarp-Persson och Ernst.

Rond 9

Den sista ronden började redan klockan nio på annandagen. Jag var tillbaka på förstabordet och ställdes mot Tiger Hillarp-Persson. Det blev på sätt och vis ett finalparti även om Lars Carlsson hade en halv poäng mer än Tiger.

**Emanuel Berg
Tiger Hillarp-Persson**
Sicilianskt (B 80)

1.e4 c5

Hela turneringen igenom hade Tiger använt sig av Moderna försvaret mot 1.e4. Dessutom spelade han Moderna mot mig när vi möttes i elitserielutspelet bara ett par veckor tidigare.

2.Sf3 e6

Detta kom som en liten överraskning. Jag hade väntat mig Najdorf, som han spelade mot mig i SM-gruppen i Linköping 2001 och fick bra spel med.

3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3

Nu trodde jag att Tiger skulle hitta på någotskumt med 5...Lb4, vilket oroade mig för någon sekund. Men det fanns i bakhuvudet något om att 6.e5 skulle ge vit klar fördel. Hur som helst så svarade han nästan direkt med

5...d6

Utan den blekaste aning om vad teorin anser spelade jag

6.Lg5

och var nästan säker på att svart skulle svara med 6...a6 och gå in i Najdorf genom dragomkastning.

6...Le7

Lika spel – enligt teoriboken i varje fall. Nu började jag förstå att det hade gått lite snett, men någon större panik var det inte än.

7.f4

Jag fortsatte friskt framåt, som om jag fortfarande befann mig i Najdorf. Men det är en viss skillnad när svart inte har spelat a6 och hunnit med ett extra drag på kungsflygeln.

7...Sc6

Jag var mest bekymrad för 7...h6. Det hade jag tänkt besvara med 8.Lh4 eftersom jag inte hade någon vidare lust att ge bort löparparet. Då kan svart kombinera med 8...Sxe4 (Efter den forcerade varianten 9.Lxe7 Sxc3 10.Lxd8 Sxd1 11.Txd1 Kxd8 12.Sb5 vinner vit tillbaka bonden med en minimal fördel), men kanske är 8...Sc6 ännu bättre med ungefär lika spel. En annan intressant möjlighet är 8...g5, men det är också mycket känsligt för svart och verkar inte hålla på

grund av 9.fxg5 Sh7 10.Lb5+! och svart har stora problem.

8.Dd2 h6 9.Lxf6!

Nu är läget lite annorlunda eftersom vit vinner bonde efter 9...Lxf6. Men att slå tillbaka med g-bonden är inget alternativ i denna ställning. Svart får helt enkelt offra bonden och hoppas att löparparet ska ge honom kompensation.

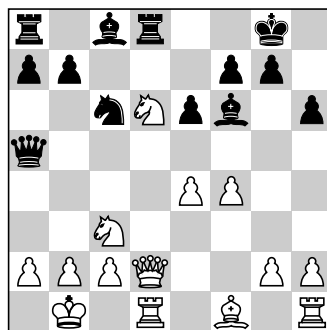
9...Lxf6 10.Sdb5 0-0 11.0-0-0

Vit undviker genom det här draget komplikationerna som uppstår efter 11.Sxd6 Lxc3 12.bxc3 e5 med kompensation för svart.

11...Da5 12.Sxd6 Td8

På 12...Lxc3 13.Dxc3 Dxa2 följer 14.Lc4 med klar fördel för vit.

13.Kb1!

Garderar a2-bonden och går ur diagonalen c1-h6. Det hela kunde ha slutat pinsamt efter 13.e5? Sxe5 14.fxe5?? Lg5.

13...Le7

Efter det här draget får vit genast klar fördel och betydligt enklare spel än efter 13...e5. Men vit har fördel även här efter 14.Lc4 Lg4 15.Dd5! Lxd1 16.Dxf7+ Kh7 17.Sxb7 och vit vinner tillbaka kvaliteten med minst en merbonde i behåll.

Ett intressant alternativ som Tiger nämnde i efteranalysen var 13...a6 med idén 14.e5 (14.De1 Lxc3 15.Dxc3 Dxc3 16.bxc3 med klar fördel för vit är enklare och bättre.) 14...Sxe5 15.fxe5 Lxe5 16.Sce4 Db6 17.c4 f5 18.c5 Dc7 och svart vinner tillbaka pjä-

sen. Men vit står ändå bättre med tanke på svarts dåliga utveckling. Det kanske starkaste draget för vi är då 19.De3 fxe4 20.Ld3! exd3 21.Dxe5 med trevligt spel för vit, men svart kan fortfarande kämpa på med antingen 21...b6 eller 21...Tf8 med idén 22...Tf5!.

14.e5 f6

Svart vinner tillbaka den offrade bonden, men det kommer att stå honom dyrt. Nu hamnar den svarta kungen genast i blåsväder.

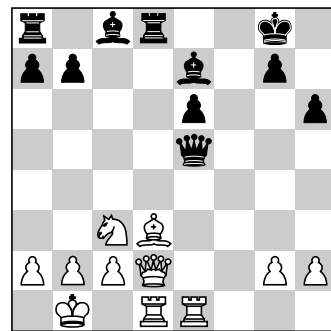
15.Ld3!

Här står den vita löparen perfekt. Dels spärrar den d-linjen och springaren på d6 är fri att flytta, dels riktar den in sig mot h7 för ett senare anfall.

15...fxe5 16.Sc4 Dc7 17.Sxe5

Detta kändes enklast under partiet, men kanske var 17.fxe5 det objektivt bästa draget. Då fungerar inte 17...Sxe5 på grund av 18.Df4 Ld6 19.Sxd6 Dxd6 20.Lh7+ och vit vinner.

17...Sxe5 18.fxe5 Dxe5 19.The1!

Här var jag helt övertygad om hur det skulle sluta, jag såg nästan matten framför mig. Idén är att hota bort svarts dam varpå vits dam ska ta sig till h7 via e4. Men riktigt så enkelt var det inte, vilket partiet också visar. I Tigers tidnöd blev jag lite övermodig och var nära att gå fel.

19...Dxh2 20.De2 Dh4 21.g3 Dg5 Tvunget. Efter 21...Db4 22.a3 Db6 23.De4 kommer vit in på h7 med förödande konsekvenser.

22.De4 g6 23.Sb5!

Nu hotar 24.Sc7 följt av Sxe6.

23...Lf6 24.Lc4

Det sätter ytterligare press mot e6 och hindrar svart från att utveckla sin damflygel. Efter 24.Sc7 Tb8 25.Sxe6 Lxe6 26.Dxe6+ Kg7 står vit fortfarande bättre tack vare sin något säkrare kungsställning, men svart har goda chanser att hålla remi.

24...Txd1+ 25.Txd1 Kh7

Att norpa ytterligare en bonde med 25...Dxg3 ser livsfarligt ut eftersom det öppnar ytterligare en linje mot den svarta kungen. Mensamtidigt förhindrar det Sc7, och har inte vit något konkret att komma med så är det kanske ett bra drag. En intressant fortsättning är 26.a4 för att slippa matthoten på första raden. Svart är fortfarande starkt pressad, men om han överlever angreppet så kan han rentav komma bra.

26.Sc7 Tb8 27.Se8!

Vit hotar att byta av löparen på f6, som håller ihop svarts ställning. Utan den har han inte mycket att sätta emot längre.

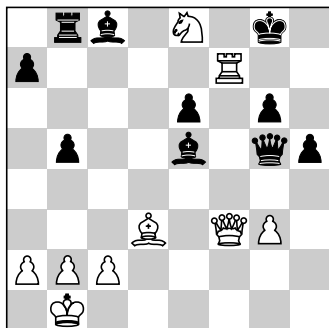
27...Le5 28.Tf1 b5

Om svart försöker smita med 28...h5 så följ 29.Df3 De7 (29...Df5 30.De3 vinner damen.) 30.Ld3! Kh6 31.Lxg6 och vit vinner.

29.Tf7+ Kg8 30.Df3 h5

Enda draget som inte förlorar omedelbart. Nu har svart ett flyktfält för kungen på h6.

31.Ld3!

31...Dxg3??

Efter 31...Dg4 kan vit välja mellan 32.Df1 med ett fortsatt mycket farligt initiativ eller att

Påskturneringen, Norrköping 2005

1. Emanuel Berg, Sollentuna SK	8
2. Lars Karlsson, SK Rockaden	7½
3. Per Vernersson, Eksjö SK	7
4. Pontus Carlsson, Sollentuna SK	7
5. Anders Olsson, SK Rockaden	7
6. Thomas Ernst, Sandvikens SK	7
7. Jonas Barkhagen, SK Rockaden	7
8. Joel Svahn, Sandvikens SK	7
9. Tiger Hillarp-Persson, Skara SS	6½
10. Johan Norberg, Västerås SK	6½
11. Kezli Ong, Farsta SK	6½
12. Tomas Karlsson, Schack 08	6½
13. Gregor Reid, Harplinge SS	6½
14. Nils-Åke Malmidin, Sundsvalls SS	6½
15. Erik Norberg, Västerås SK	6½
16. Viktor Forsberg, SK Rockaden Umeå	6½
17. Christopher Krantz, Eksjö SK	6½

(9 ronder, 150 spelare)

forcera fram ett mycket fördelaktigt slutspel genom 32.Tf8+ Kh7 33.Sf6+ Lxf6 34.Dxg4 hxg4 35.Txf6 Kg7 36.Txg6+ Kf7 37.Txg4 med merbonde och vinstspel.

Bästa chansen var kanske 31...Tb7, t.ex. 32.Txb7 (Bättre är 32.Sf6+ Lxf6 33.Txf6 med ett fortsatt initiativ och mycket goda vinstchanser för vit.) 32...Lxb7 33.Dxb7 Dxg3 34.a3 Dg1+ 35.Ka2 Dd4 36.Dxb5 Kf7! 37.Db7+ Kxe8 38.Lxg6+ Kd8 39.Lxh5 Dd5+ med remispel.

32.Tg7+(?) uppsg.

Vinner damen och svart gav därför upp, men 32.Tf8+ Kh7 33.Dxh5 matt hade ju varit en trevligare avslutning.

På andra bordet möttes de två andra stormästarna i turneringen, Thomas Ernst och Lars Karlsson. Partiet var länge ganska spännande, men mynnade så småningom ut i ett remibetonat men en aning obalanserat slutspel. De enades till min stora

glädje ganska tidigt om remi.

På tredjebordet blev det också remi mellan Vernersson och Carlsson. Märkligt nog forcerade Pontus remi i slutställningen där han fortfarande stod något bättre med två lätta pjäser för torn och bonde. Kezli Ong förlorade som vit mot Jonas Barkhagen på fjärde bord och Lars Karlsson fick därmed en ensam andraplats.

Simon Webb 1949-2005

Fortsättning från sidan 211.

Även om vi i Wasa inte alltså lyckades följa Simons principer, så gav det oss en känsla av att vara bättre förberedda än våra motståndare. Vi hade en strategi som de inte kände till. Bara det gav oss många gånger det där lilla extra självförtroendet som avgjorde jämna matcher.

Som tigerteoretiker var Simon oslagbar. I praktiken var han dock

ingen riktig tiger vid brädet. Han hade en tendens att komma i tidsnöd och där satte nerverna ofta krokben för vad som sett mycket lovande ut för bara några drag sedan. Detta var han själv helt medveten om, men han tog alltid bakslag med gott mod. I nästa parti skulle det bli bättre.

Några veckor innan Simon dog ringde han mig och undrade hur jag hade det. Vi hade inte setts på ett tag. Han berättade att han nu skulle sluta spela korrespondenschack. Datorernas intrång hade tagit bort trevnaden i spelet. Han tänkte satsa på bridge och Wasas matcher istället. Det blev inte så. Nu är han borta och vi kan bara gissa vad som skulle ha blivit Simons nästa steg i schackkarriären. Jag och många med mig kommer att sakna Simon Webb.

Tom Wedberg

Studielösningar

Mario Matous: 1...b2 (Efter 1...Txb6+ 2.Kc5 b2 3.Td1 Th8 4.Tb1 Tb8 5.Kc4 hinner vit ta bonden.) 2.Tg7+ Kf2 3.Le3+! Kxe3 4.Tb7 Th6+ 5.Kc5 Th5+ 6.Kc4 Tb5 7.Txb5 axb5+ 8.Kc3 b1D patt (15 poäng)

Emil Vlasak: En studie för praktiker – den bygger på ett parti Sosonko–Stean från 1975.

1.Td8+ Kg7 2.Txc8 fxc3 3.f3! (efter 1...Kh7 följer i stället 3.f4) Kh7 4.f4 Kg7 5.h5 gxh5 6.f5 h4 7.f6+ Kf7 8.Th8 Tc1+ 9.Kg2 Tc2+ 10.Kh3 Th2+ 11.Kg4 g2 12.Kf5! g1D 13.Tf8+! (13.Th7+? Kg8) 13...Kxf8 14.c8D+ Kf7 15.De6+ Kf8 16.De7+ Kg8 17.f7+ (20 poäng)

Tävlingskalender

Maj

■ Eskilstuna 21–22 maj

Skollags–SM, finaler.

■ Norberg 21–22 maj

Posseum Open – se annons på sidan 251!

Juni

■ Chisinau, Moldavien 10–24 juni

Dam–EM.

■ Växjö 18–19 juni

Växjöspelen – se annons på sidan 250!

■ Warszawa, Polen 18 juni – 2 juli

Individuella EM.

■ Bad Homberg, Tyskland 25 juni – 3 juli

Veteran–EM. Info: www.sen-ec.de

Bidragsansökningar prövas av SSF: kontakta

Sven-Olof Andersson, soa.andersson@telia.com

Juli

■ SM i Göteborg 2–17 juli

Se mittuppslaget i nummer 2!

Info: www.schacksm.se

■ Köpenhamn, Danmark 16–24 juli

Politiken Cup. 10 ronder schweizer. Info: www.politikencup.dk

■ Belfort, Frankrike 18–31 juli

Ungdoms–VM.

■ Lag-EM i Göteborg 29 juli – 8 augusti

Info: www.goteborgchess2005.se

Augusti

■ Karlskrona 4–7 augusti

Rödeby Open. 7 ronder schweizer. Info: www.affv.nu/rodebysk

■ Hägerstensåsen 12–14 augusti

Rockaden Open – se annons på sidan 250!

■ Kadettallsvenskan, final 19–21 augusti

■ Vammala, Finland 24 augusti – 4 september

Nordiska Mästerskapet. Toppgrupp med tolv deltagare och öppna turneringar för damer respektive veteraner. Info: [Esko Nuutilainen, sksl@kolumbus.fi](mailto:Esko.Nuutilainen@sksl@kolumbus.fi)

Gamla årgångar av TfS

En ung spelare vann mästarlassen vid SM i Norrköping 1968. Det kommenterades i TfS nr 6/1968: "(...) Anmärkningsvärt är att denne sjuttonåring i trånga ställningar besitter ett tålmod som många äldre spelare saknar. Hans kombinationsförmåga är inte unik; bland yngre schacktalanger brukar just offerspelet dominera. Men rutinen, förmågan att värdera ställningar och den taktiska begåvningen gör att man tror på en stor framtid för denne yngling." Just det, det handlar om Ulf Andersson.

Vi har fortfarande **TfS 1968** och många andra gamla årgångar på lager. Priserna nedan gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt! Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 25 kr.

Postgiro 60 46 34-6.

1954	150 kr	1966	200 kr	1976	100 kr	1986	100 kr	1995	140 kr
1956	150 kr	1967	200 kr	1977	100 kr	1987	100 kr	1996	140 kr
1957	150 kr	1968	200 kr	1978	100 kr	1988	100 kr	1997	140 kr
1958	200 kr	1969	120 kr	1979	100 kr	1989	140 kr	1998	140 kr
1959	200 kr	1970	120 kr	1980	100 kr	1990	140 kr	1999	140 kr
1960	200 kr	1971	120 kr	1981	100 kr	1991	140 kr	2000	140 kr
1962	200 kr	1972	200 kr	1982	100 kr	1992	140 kr	2001	140 kr
1963	150 kr	1973	100 kr	1983	100 kr	1993	140 kr	2002	140 kr
1964	150 kr	1974	100 kr	1984	100 kr	1994	140 kr	2003	140 kr
1965	150 kr	1975	100 kr	1985	100 kr			2004	140 kr

Special: Tio TfS-nummer från olika årgångar 50 kr

Sveriges Schackförbund, Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping.

Hur många extra spelare krävs i er turnering för att betala en turneringsannons i TfS?

En? Två? Tre?

Helsida: 1 000 kr
Halvsida: 600 kr
Kvartssida: 350 kr

Vi hjälper till att utforma annonsen. Ett tips: anpassa textmängden till annonsens storlek. För mycket text kan göra annonsen svårläst.

Uppgift om manusstopp finns på sidan 98.

Växjöspelen 2005, 18–19 juni

Dags att åka till Växjö för att slipa formen inför årets SM!

Spellokal: IOGT-NTO-gården, Vattentorget 1 (vid Växjösjön)
Spelform: Fyrmannagrudder, tre ronder
Klasser: Gruppindelning efter rating
Speltid: 40 drag på två timmar + 30 min/spelare
B-ungdom f. 89-91 45 min/spelare
C-ungdom f. 92-94 30 min/spelare
D-ungdom f. 95- 20 min/spelare dubbelrond
Bergergruppernas storlek beroende på antal deltagare.

Lördag 18 juni: B-, C- och D-ungdom: Personlig anmälan kl 9.00 och spelstart kl 10.00.
Seniorer och A-juniorer: Personlig anmälan kl 15.00, spelstart rond 1 kl 16.00.

Söndag 19 juni: Rond 2 startar kl 9.00 och rond 3 startar kl 15.00.

Anmälan: Startavgiften sätts in på Växjö SK:s pg **58 02 94-7** före den 11 juni.
OBS! Ange namn, klubb och ratingtal!

Startavgifter: Seniorer 200:-, A-juniorer 100:- ungdomar 80:-.

Priser till hälften av deltagarna!

Information: Alf Isaxon, tel 0470-916 87
eller Växjö SK hemsida <http://www.vaxjoschackklubb.nu>

Hjärtligt välkomna!

Rockaden Open 2005

SK Rockaden inbjuder till stor breddtävling för spelare under 1500 i rating

Datum: Fredag till söndag 12–14 augusti. **Tävlingsform:** 8 ronder Monrad med betänketiden 30 drag på 1 timme och resten av partiet på 30 minuter. **Priser:** 1:a till 10:e plats = fina pokaler. Rankingpriser: 20 stycken fina rankingpriser delas ut till spelare i olika rankinggrupper som ej får ordinarie pris. **Avgifter:** Startavgift 140 kr. Logi för två nätter i klubblokalen inklusive frukost 150 kr, medtag liggunderlag. Vi rekommenderar **Hotel Fomule 1**, Mikrofönvägen 1, tel 08-744 20 44 eller **Ibis Hotel**, Västertorpsvägen 131, tel 08-556 323 30. **Boka i tid!**

Rockaden-medlemmar får 50 kr i rabatt!

Cafeteria finns i spellokalen där du kan köpa varm korv, smörgåsar, läsk, kaffe m.m. **Anmälan senast fredag den 5 augusti** genom att ringa nedanstående telefonnummer eller e-post och uppge namn, telefon, klubb och ratingtal (1 maj). Betalning sker kontant på speldagen. **Information:** Olle Eleby tel 08-645 11 59, Leif Stenberg tel 08-733 46 35, e-post Leifstenberg13@hotmail.com **Spellokal:** Hägerstensåsens Medborgarhus, Sparbanksvägen 31 / Riksdalervägen 2. Tunnelbana mot Fruängen till station Hägerstensåsen, uppgång Hägerstensåsen, följ Sedelvägen till Sparbanksvägen. **Spelprogram:** **Fredag** 13.00-14.30 personlig anmälan, 15.00 Rond 1, 18.15 Rond 2. **Lördag** 9.00 Rond 3, 12.15 Rond 4, 16.00 Rond 5. **Söndag** 9.00 Rond 6, 12.15 Rond 7, 16.00 Rond 8. Prisutdelning omedelbart efter sista ronden.

Välkommen till en spännande tävling!

Posseum Open

21-22 maj 2005

I Norberg

Härmed inbjuds du till en riktigt trevlig schackhelg i Norberg!

Vi kommer att spela i en lugn och avslappnad miljö där du kan äta god mat från restaurangen samt övernatta i fina rum. Kort sagt en helg med mycket schack, men under avslappnade former.

Spellokal

Posseum Kurs och Konferens i Norberg

Spelform

11 ronder Monrad. 20 minuter per spelare och parti

Spelschema Lördag

Rond 1 13.00-13.40

Rond 2 13.45-14.25

Rond 3 14.30-15.10

Fika

Rond 4 15.40-16.20

Rond 5 16.25-17.05

Rond 6 17.10-17.50

Middag 18.00-19.00

19.30- Pubafton med blyttturnering

Spelschema Söndag

Frukost 08.00-09.00

Rond 7 09.30-10.10

Rond 8 10.15-10.55

Rond 9 11.00-11.40

Lunch

Rond 10 13.00-13.40

Rond 11 13.45-14.25

Prisutdelning 14.40

**GM Fritt deltagande
samt kost och logi**

Priser

1:a 1500:- Ratingpriser: 500:- i grupper om 7 spelare

2:a 1000:- Skördepris mellan varje rond för bästa prestation.

3:e 500:- Garanterade priser vid 30 deltagare.

Startavgift/pers

895:- Enkelrum *frukost, lunch och middag, enkelrum*

695:- Dubbelrum *frukost, lunch och middag*

595:- Ekonomiboende *frukost, lunch och middag, egna sängkläder och städning*

200:- Endast deltagande i tävlingen. Juniorer 50:- rabatt

OBS! Spelare utan boende måste förboka mat.

Anmälan

Anmälan och betalning sker vid ankomst, föranmälan görs dock på

www.dalasschack.com/posseumopen senast 1 maj

Information

Mattias Hedlin 0223-209 02, 0705-645 645, mattias@abc.se

Välkommen till Posseum och natursköna Norberg!

Avsändare: Sveriges Schackförbund, Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping.

Svenska Schackbutiken AB

”Allt i Schack”

Nu med butik även i Stockholm!

Brännkyrkagatan 71, mån-tor 10-19 (lunch 13-14), fre 10-17. Tel 08-720 39 90

On the Endgame av CJS Purdy, 2003, 246 s, 170:-

Cecil John Seddon Purdy var en man som vigde hela sitt liv åt schack. I Purdy's "On the Endgame" har hans slutspelsartiklar, som Purdy själv hade för avsikt att omvandla till en bok, samlats ihop och strukturerats; misstagen har korrigerats och texten förbättrats. Boken är uppdelad i två delar; den första kallas "the short course", där grundläggande slutspel och dess mekanismer görs begripliga och intressanta. Här diskuteras mest torn- bonde- och damslutspel över 60 sidor. Nästa del heter "alla slutspelsnyanser" och tar upp mer avancerade former av de grundläggande ställningarna tillsammans med sådant som: vägen till slutspelet, hur man spelar balanserade slutspel, att ge upp för tidigt etc. Det finns små rutor med allmänna regler som är relevanta för varje typ av slutspel och ett helt avsnitt med allmänna regler för slutspelet. Denna bok riktar sig till dem som kan det enklaste i slutspelen men inte mer, de som har lite luckor, vill repetera eller helt enkelt bli inspirerade att studera slutspel. Robert James Fischer har flera gånger hävdat att han lärde sig mycket om schack av CJS Purdy. I "On the Endgame" förstår vi varför. Rekommenderas!

Challenging the Grünfeld av IM Diering, 2005, 208s, 225:-

Många spelare attraheras av den stragegiska komplexiteten i 1.d4-öppningar, men vet inte hur de skall handskas med det dynamiska Grünfeldindiska försvaret. I denna bok rekommenderar författaren den moderna avbytesvarianten, vilken även är Kramnik, Gelfand, Anands, Agrest och många andra stormästares favoritsystem mot Grünfeld. Boken går till djupet med öppningen och riktar sig främst till erfarna spelare med 1800 i ranking och uppåt. Analyserna är mycket detaljerade och håller exceptionellt hög klass. Även mindre starka spelare kan finna en väg in i Grünfeld genom att spela igenom de 50 stampartierna och enbart läsa de instruktiva verbala kommentarerna. Diagrammen är många vilket gör det lätt att hänga med. Varje parti och kapitel avslutas med en kristallklar sammanfattning. Boken är mer än bara en repertoarbok mot Grünfeld utan får mer ses som en komplett genomgång av ställningar som uppkommer efter 1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4 Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Sf3 c5 8.Tb1!. Om du spelar Grünfeld som svart blir den här boken mycket värdefull hjälp eftersom du antagligen spelar en och annan variant som kanske inte helt håller måttet utan att veta om det. En teoribok vars kvalitet slår det mesta!

Behöver du schackböcker, schackprogram eller spel? Vi har allt en schackspelare behöver. Har vi varan hemma skickas den samma dag. Beställningar under 1000 kr skickas mot faktura. Du lägger bara till för portot. Inga mystiska tilläggskostnader. Vår styrka är gedigen produktkompetens och mycket hög servicenivå. Vill du ha rabatt varje gång du handlar? Gå med i Schackbutiken Klubb! 15% på böcker inklusive prenumeration på Schacknytt. 10% rabatt på allt schackmaterial. Fullständiga villkor finns på vår hemsida.

Prislista för säsongen 2003-2004 ute nu! Ring och beställ den!

Hemsida: www.schack-kompaniet.com e-brev: order@schackbutiken.com

I Svenska Schackbutiken AB arbetar Gunnar Fredin, Michael Göransson, IM Karl Johan Moberg, Lennart Smith och IM Ari Ziegler. Välkommen att besöka våra väl sorterade butiker där du hittar Nordens största lager av schackartiklar! öppet mån-fre 09.30-18.00, Vegagatan 18, 413 09 Göteborg, Tel/fax: 031-24 47 14.